

BUDGET ESTIMATES FOR 1959-60— DEMANDS FOR GRANTS.

Demand No. 17—Police.

29 Police.

Sri B. D. JATTI (Chief Minister).—
Sir, beg to move :

"That a sum not exceeding Rs. 3,22,83,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st day of March 1960, in respect of 'Police'."

MR. SPEAKER.—Motion moved :

"That a sum not exceeding Rs. 3,22,83,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during year ending 31st day of March 1960, in respect of 'Police'."

*ಶ್ರೀ ಬಿ. ಕೆ. ಪುಟ್ಟರಾಮಯ್ಯ (ಚನ್ನಪಟ್ಟಣ).—
ನಾನು ಈ ದಿವ್ಯಾಂಡನ್ನು ವಿರೋಧಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸಿರತಕ್ಕ ದಿವ್ಯಾಂಡಿನಲ್ಲಿ 3,22,83,00 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಪೊಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆಗಾಗಿ ಮುಂದಿನ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಕೊಡು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ದಾಗಿವೆ. ಇದನ್ನು ಇದುವಾಗ ಅದು ಬೇಕು ಅಥವಾ ಬೇಡ ಎಂಬ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆ ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ದಿವಾನರಾಗಿದ್ದ ಶ್ರೀ ಮಾಧವರಾಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ಘೆನಾನ್ ಎಕ್ಸ್‌ಪೆಂಡಿ ಕಮಿಟಿಯಿಂದ ಏರ್ಪಾಡಾಗಿ ಅವರು ಕೊಟ್ಟ ಸಲಹೆಯನ್ನು ಗಮನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿತ್ತು ಎಂದು ನನಗೆ ತೋರುತ್ತದೆ. ಅವರು ಪ್ರತಿ ವರ್ಷವೂ ಇನ್ನು ಮೇಲೆ ಪೊಲೀಸಿಗೆ ಆಗುವ ಹಣ ಬರ್ಚ್ ಕಡಮೆ ಯಾಗುತ್ತಾ ಹೋಗಬೇಕು, 00 ಜರೂ ವರ್ಷ ವರ್ಷ ಕಡಮೆಯಾಗುತ್ತಾ ಹೋಗಬೇಕು ಎಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಹಳೆಯ ಮೈಸೂರು ಇದ್ದಾಗ 1917 ರಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ 27 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಬರ್ಚ್‌ಗುತ್ತಿದ್ದವು. ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ 27 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಬರ್ಚ್‌ಗುತ್ತಾ ಇದ್ದಾಗ ಇದ್ದ efficiency ಈಗ ಕಡಮೆ ಯಾದ ಎಂದು ಹೇಳಿ ತಪ್ಪಾಗಿರಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ (ಒಳಾಡಳಿತ ಶಾಖೆಯ ಉಪ-ಮಂತ್ರಿಗಳು).—ಇತರ ಸಂಸ್ಥಾನಗಳೊಡನೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ, ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ಇರಬೇಕಾದ ಕೋಟಾಕಿಂತ ಕಡಮೆಯೇ ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಕೆ. ಪುಟ್ಟರಾಮಯ್ಯ.—ಇದೊಂದಕ್ಕೆ ಬೇರೆ ಸಂಸ್ಥಾನವನ್ನು Refer ಮಾಡುತ್ತೀರಿ. ಆಗ ಎಫಿಷಿಯನ್ಸಿ ಎಷ್ಟು ಹಾಸಿಯಾಗಿತ್ತು ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಬೊಡ್ಡ ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶದ ನಾಯಕ, ತಂದೆ, ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧೀಜಿ, ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಾಗ, ಬ್ರಿಟಿಷರ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯೂ ಒಡ ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ರಾಮರಾಜ್ಯವೆಂಬ ಹೆಸರನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು. ಏಕೆ ಆ ಹೆಸರನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು? 27 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ

ಬರ್ಚ್ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿಯೇ ಆಗಿತ್ತು. ಶಾಂತಿ ಇತ್ತು, ದೇಶದಲ್ಲಿ ಶಾಂತಿಯುತ ಜನರಿದ್ದರು; ಅವರ ಸೌಖ್ಯವಾಗಿ, ನಮ್ಮದಿಯಾಗಿ ಇದ್ದರು. ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧೀಜಿಯವರು ಎಂಡರ್ಸ್ ಮಾಡಿರುವುದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಹೊಸ ಪ್ರದೇಶಗಳೇನೋ ಮೈಸೂರಿಗೆ ಸೇರಿರುವು. ಅವು ಸೇರಿದರೂ 47 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಬರ್ಚ್‌ಗುತ್ತಾಕಾಗಿತ್ತು. ಮಾಧವರಾವ್ ಕಮಿಟಿಯವರು ಅವರ ರಿಪೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಪೊಲೀಸ್ ಬಾಬಿಗೆ ಬರ್ಚ್ ಕಡಮೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಶಿಫಾರಸ್ಸು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಹೊಸ ಮೈಸೂರಿಗೆ ಸೇರಿರುವ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನೂ ಇದ್ದದನ್ನೂ ಅರ್ಧ ಅರ್ಧ ಎಂದು ಸಮವಾಗಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡರೆ, 27 ಪ್ಲಸ್ 27 ಲಕ್ಷ ವಾಗಿ ಬೇಕು. ಆದರೂ, 54 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಿಂತ ಕಡಮೆಯೇ ಆಗಬೇಕು. ಇಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚು ಈ ಇಲಾಖೆಗೆ ಬರ್ಚ್ ಮಾಡುವುದು ನೋಡಿದರೆ ಒಂದು ಸಾಮಾನ್ಯ ಸ್ಥಾನ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಜನಗಳಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆ ಕಡಿಮೆಯಾದಾಗ, ಪೊಲೀಸ್ ಸರಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಮಾಡಿ, ಪೊಲೀಸ್ ಸ್ಟೇಟ್ ಮಾಡಿ, ಪೊಲೀಸ್ ಸಹಾಯದಿಂದ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಆಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆಗ ಆ ಇಲಾಖೆಗೆ ಬರ್ಚ್ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತದೆ. ಇರಾಕ್, ಇರಾಕ್ ಇಂಥ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಮಿಲಿಟರಿ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಬರೀ ಮಿಲಿಟರಿಯ ಒಂದು ಬೆಂಬಲದಿಂದ ಈಗ ರಾಜ್ಯಭಾರ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇದೆ. ಹಾಗೆ ಪೊಲೀಸ್ ಪೊರ್ಸನ್ ಯಾವ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿದೆಯೋ, ಅಲ್ಲಿ ಅದಕ್ಕೆ ಹಣ ಜಾಸ್ತಿ ಬರ್ಚ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಜನತೆಗೆ ನಂಬಿಕೆ ಕಡಿಮೆಯಾದಾಗ ದಬ್ಬಾಳಿಕೆಯಿಂದ ಆಡಳಿತವನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಾರೆ. ಇವರು ದಬ್ಬಾಳಿಕೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಇವರ ಭಾವನೆ ಏನೆ ದರೆ ಪೊಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಬರ್ಚ್ ಮಾಡುತ್ತಿರ ವುದು ದೇಶದ ಆತಂಕದಿಂದ, ಎಂದು. ಇಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚು ಬರ್ಚ್ ಮಾಡಿದರೂ, ಈ ದಿವಸ ಜನಸಾ ಮಾನ್ಯರಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಒಂದು ಶಾಂತಿ, ಸೌಖ್ಯ ನೆರೆ ಗೊಂಡಿದೆಯೇ? ಪೊಲೀಸಿನ ಕೆಲವು ಬ್ರಾಂಚುಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಹಣಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಏತಕ್ಕೆ? ಕೆಲವುಗಳು ದಿನೇ ದಿನೇ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತಿವೆ. ಮಂಡ್ಯದಲ್ಲಿ ಹಲ ಹೊತ್ತಿನಲ್ಲಿಯೇ ನಡೆದ ಒಂದು ದುರಂತವನ್ನು ಜ್ಞಾಪಕಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ದೆಕ್ಕುಟಿ ಕುಲೀಷನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆದದ್ದು ಎಂದರೆ, ಯಾರಮನೆಯಲ್ಲಾದರೂ ಆಗಲಿ, ಅತ್ಯಾತ್ಮಕರ. ಹಗಲು ಹೊತ್ತಿನಲ್ಲಿಯೇ ಮಂಡ್ಯದಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀಯ ಸೀರೆ ಒಡ್ಡಿದರು ಎಂದರೆ, ಹೇಗೆ ಜನಗಳು ನಮ್ಮ ದಿವಿಯಿಂದ ಇರುವುದು? ಇಂಥ ಕೃತ್ಯಗಳು ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿವೆಯಲ್ಲಾ, ಏನುಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು.

1947ನೆಯ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಿರಿ. 1947ರಿಂದ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಏನುಮಾಡಿದ್ದೀರಿ? ಅಪರಾಧಗಳನ್ನು ಏನಾದರೂ ಕಡಮೆಮಾಡಿದ್ದೀರಿ? ದುಡ್ಡು ಮಾತ್ರ ಜಾಸ್ತಿ ಬರ್ಚ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಬೆಂಗಳೂರಿನ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಲಿನ್ಸ್ ಮೂರು ಜನರನ್ನು ಕಡಿದುಹಾಕಿದರು! ಇಷ್ಟಾಗಿ ಮೂರು ಕೋಟಿ, ಇಪ್ಪತ್ತರೂ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಈ ಇಲಾಖೆಯವೇ ಲೆ ಬರ್ಚ್ ಮಾಡಬೇಕೆನ್ನುತ್ತೀರಿ. ನಮ್ಮ ಇಡೀ ಜಿಲ್ಲೆಗೇ ಬೆಂಗಳೂರು ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದ ಸ್ಥಳ. ಬೆಂಗಳೂರು ತಾಲ್ಲೂಕು ಒಂದು ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದ ತಾಲ್ಲೂಕು ಇಂಥ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಮೂರು ಜನ

ರನ್ನು ಹಗಲಿನಲ್ಲಿ ಕಡಿದುಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಮೂರು ಕೋಟಿ ಸ್ವರ ಹಣವನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೀರಿ. ಈ ಅಪರಾಧವನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿದ್ದೀರೇನು? ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ಮಿಲಿಟರಿ ಇರುವ ಜಾಗ; ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಿರುವ ಜಾಗ; ವಿಧಾನಸೌಧದ ಪಕ್ಕದ ಸ್ಥಳ. ಇಂಥ ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟು ನಡೆದರೆ, ಬಿಡಾಪುರ, ಧಾರವಾಡ, ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕ, ದಕ್ಷಿಣ ಕರ್ನಾಟಕ, ಕೊಡಗು ಮುಂತಾದ ದೊರೆ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಏನೇನು ಅನಾಹುತಗಳಾಗುತ್ತಿವೆಯೋ. ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಖೂನಿಗಳು ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತಿವೆ, ಪೊಲೀಸ್ ಎಫ್‌ಐ‌ಸಿ ಯನ್ನು ಏನಾಗಿದೆ? ನಂಜನಗೂಡಿನಲ್ಲಿ ಎರಡು ಮೂರು ಖೂನಿಗಳು ಆಗಿದ್ದರೂಕೂಡ, ಅವು ಶತ್ರು ಯಾಗಿಲ್ಲ. ಖೂನಿ ಮಾಡಿದವರು ಬೀದಿಯಲ್ಲಿ ತಿರುಗಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಏನುಮಾಡಿದ್ದೀರಿ, ಏನು ಸಾಧಿಸಿದ್ದೀರಿ, ಎಂಬುದನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕು. ಖೂನಿಗಳಾದ ಮೇಲೆ ಕೇಸುಗಳನ್ನೇ ಹಾಕದೆಹೋದರೆ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಏನನ್ನು ಸಾಧನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಯೋಚನೆಮಾಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಿ. ವಸವಲಿಂಗಪ್ಪ.—ತಿರುಗಾಡುವವರ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಕೆ. ಪುಟ್ಟರಾಮಯ್ಯ.—ಅವರ ಹೆಸರು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಖೂನಿಯಾಯಿತು ಎಂದರೆ ಚಾರ್ಜ್‌ಷೀಟ್ ಹಾಕಬೇಕು. ಯಾವಾಗ ಅಪರಾಧಿಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದು ಅವರಮೇಲೆ ಚಾರ್ಜ್‌ಷೀಟ್ ಹಾಕಲಿಲ್ಲವೋ, ಅವಾಗ ಖೂನಿಮಾಡಿದವರು ಬೀದಿಯಲ್ಲಿ ಧೈರ್ಯವಾಗಿ ತಿರುಗಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತಾ ಇಲ್ಲವೋ! ವಿಚಾರಿಸಿ, ಕೇಸುಗಳ ತನಿಖೆಮಾಡಿಸಿ.

ಇಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದೀರಲ್ಲ, ಅವನ್ನು ಕಡಮೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತಾ ಇರಲಿಲ್ಲವೇ? ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಕಡಮೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿತ್ತು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇಡುತ್ತೇನೆ.

1957-58ರಲ್ಲಿ ಪ್ಯಾರಿಸ್ ಗಾರ್ಡ್ಸ್‌ಗೆ ಏಳು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಕೇಳಿದಿರಿ; ಈಗ ಅದಕ್ಕೆ 15 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಕೇಳಿದ್ದೀರಲ್ಲ. ಏತಕ್ಕೆ? ಇಂಡಿಯಾ ನರ್ಕಾರದಿಂದ ಪ್ಯಾರಿಸ್‌ಗೆ ಬೇರೆ ಹಣ ಕೊಡುವಾಗ, ಪ್ಯಾರಿಸ್ ಗಾರ್ಡ್ಸ್‌ಗೆ 15 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಪುನಃ ಏಕೆ ಕೊಡಬೇಕು? ಇದು ಯಾರ ಹಣ ಎಂದು ಹಾಗೆ ಕೊಡುತ್ತೀರಿ? ಗವರ್ನಮೆಂಟ್ ಆಫ್ ಇಂಡಿಯಾ ದವರು ಪ್ಯಾರಿಸ್‌ಗೋಸ್ಕರ ಏನು ಹಣ ಬೇಕೋ, ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕೊಡುತ್ತಿರುವಾಗ, ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಈ ಹಣವನ್ನು ಏಕೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ? ಗವರ್ನರವರ ಬಡ್ಡಿನಲ್ಲಿ ಈ ಹಣವನ್ನು ತೋರಿಸಬೇಕಲ್ಲವೇ! ಗವರ್ನಮೆಂಟ್ ಆಫ್ ಇಂಡಿಯಾದವರು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಬಾಬುಗಳಿಗೆ ಇಷ್ಟಿಷ್ಟು ಹಣ ಎಂದು ಕೊಡುತ್ತಿರುವಾಗ, ಪ್ಯಾರಿಸ್ ಗಾರ್ಡ್ಸ್‌ಗೆ ಪೊಲೀಸರು ಇರಾಖೆಯಿಂದ ಬೇರೆ ಏಕೆ ಹಣವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೀರಿ?

1957-58ರಲ್ಲಿ ಸಿ.ಐ.ಡಿ.ಗೆ ಆರು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಕೇಳಿದ್ದೀರಿ. 1959-60ಕ್ಕೆ ಆ ಮೊಬಲಗನ್ನು ಎಂಬ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗೆ ಏರಿಸಿದ್ದೀರಿ. ಏಕೆ ಎರಡು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕೇಳಿದ್ದೀರಿ? ಸಿ.ಐ.ಡಿ. ಯಿಂದ ಕೈಪಿಡಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಕಡಮೆಯಾದವೇ! ದೇಶದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಇದೆಯೇ! ಸಿ.ಐ.ಡಿ. ಕೃತ್ಯಗಳನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಏನಾದರೂ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಂಡಿದೆಯೇ? ಆ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ನವರು ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಯೇ? ಕೃತ್ಯಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಇನ್ನೂ

ಹೆಚ್ಚುತ್ತಾ ಇದೆ. ನೀವು, ಎರಡು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಜಾಸ್ತಿ ಕೇಳಿದ್ದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ, ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕೃತ್ಯಗಳು ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ, ಅವುಗಳನ್ನು ಕಡಮೆಮಾಡುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ, ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಬೇಕೆಂದು.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಮರಿಯಪ್ಪ (ಹಣಕಾಸಿನ ಇರಾಖೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು).—ನೀವು ಸುರಕ್ಷಿತವಾಗಿರಲಿ ಎಂದು ಕಾರಣದಿಂದ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಕೆ. ಪುಟ್ಟರಾಮಯ್ಯ.—ನಾನು ಸುರಕ್ಷಿತವಾಗಿರುವುದು ನಾನು ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ. ಹಾಗಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಮೇಲಾಗಿ ನಾನು ಸುರಕ್ಷಿತನಾಗಿರುವುದು ಭಗವಂತನ ದಯೆ ಇರುವುದರಿಂದ. ದೇವರದಯೆ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಇಲ್ಲ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೀರಾ? ನಾನು ಅವರು ಇವರು ಎಂದು ಈಗ ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ; ತಾವು ಅಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ಮಾತ್ರ ಸಾರಿ ಹೇಳಬಹುದು. ನಾಲ್ಕು ಜನರಿಗೆ ಸೇವೆ ಮಾಡಲಿ ಎಂದು ಭಗವಂತನನ್ನು ಉಳಿಸಿರುವುದು ಮತ್ತು ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿರುವುದು.

ಹೋಂಗಾರ್ಡ್‌ಗಳು ಪುರಸತ್ತಿದ್ದಾಗ ಎಲೆಕ್ಷನ್ ಕ್ಯಾಂಪೇನ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೋ? ಒಂದು ಲಕ್ಷ ಹದಿಮೂರುಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಇದ್ದುದನ್ನು 12 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಏತಕ್ಕೆ ಎರಡು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ? ನಿಮ್ಮ ಸ್ವಂತ ಉಪಯೋಗಕ್ಕೋ? ಇವರು ಯಾರ ಕಂಟ್ರೋಲಿನಲ್ಲಿ ದ್ದಾರೆ? ಹಿಂದಿನ ಐ.ಪಿ.ಸಿ. ಯವರು ಹೋಂಗಾರ್ಡ್‌ಗಳು ಬೇಡವೆಂದು ರೆಕಮೆಂಡ್ ಮಾಡಿರಲಿಲ್ಲವೇ! ಆದರೂ ಅವರ ಖರ್ಚಿಗೆ ಈಗ ದುಡ್ಡನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಲ್ಲ! ಯಾವ ಕಡೆಯಲ್ಲಾದರೂ ದಂಗೆ ದರೋಡೆಗಳಾಗುತ್ತಿದ್ದರೆ ಪೊಲೀಸರುಗಳನ್ನು ಹಾಕಬೇಕು. ಪೊಲೀಸಿನವರನ್ನು ಹಾಕಿ ಅಸಲು ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ಕೆಲಸಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಅವರನ್ನು ಡಿಸಮಿಸ್ ಮಾಡಿ ಬೇರೆ ಪೊಲೀಸಿನವರನ್ನು ಹಾಕಿ. ಅವರ ಬದಲು ಹೋಂಗಾರ್ಡ್‌ಗಳನ್ನು ಹಾಕುತ್ತಾರೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಮೊನದಾಗಿ "ಅಡೀಷನಲ್ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್ ಪೊಲೀಸ್‌ಗೆ" ನಾಲ್ಕು ಲಕ್ಷ 59 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನೂ ಹೊಸದಾಗಿ ಹಾಕಬೇಕಾದದ್ದು. ಅಡೀಷನಲ್ ಏತಕ್ಕೆ? ವಿದ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಿ, ಆರೋಗ್ಯ ಹೆಚ್ಚಿಸಿ, ಜನಗಳಿಗೆ ಇದ್ದು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡಿ, ಜೀವನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಿ, ಎಂದರೆ ದಿನೇ ದಿನೇ ಪೊಲೀಸ್ ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಪೊಲೀಸ್ ಏತಕ್ಕೆ? ಇದರಿಂದ ಏನು ಪ್ರಯೋಜನ ಬರುತ್ತದೆ! ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೆ ಹೊರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಮೊದಲು ಬರ್ಚ್ 22 ಲಕ್ಷ ಇತ್ತು. ಆಮೇಲೆ ಒಂದೂವರೆಕೋಟಿಗೆ ಬಂತು. ಈಗ ಮೂರೂಕಾಲು ಕೋಟಿಗೆ ಬಂದಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಮರಿಯಪ್ಪ.—ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್ ಆಫ್ ಪೇಸ್‌ಸೇಲ್ ಆದಮೇಲೆ ಪ್ರಪೋರ್ಟನೇಟ್ ಆಗಿ ಆಗಿದೆ. There is no sudden increase.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಕೆ. ಪುಟ್ಟರಾಮಯ್ಯ.—ಇನ್‌ಸ್ಟ್ರಕ್ಟರ್ ಜನರಲ್ ಆಫ್ ಪೊಲೀಸ್ ಅವರಿಗೆ ಮೂರು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಸಂಬಳವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೀರಿ. ಇದು ಯಾವ ಲೆಖ್ಯಾತಾರ ಸ್ವಾಮಿ? ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಬಂದಂತೆ ಪೇಸ್‌ಸೇಲ್ ಮಾಡುವುದು. ಏನಾದರೂ ಒಂದು ಆಧಾರ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಕಾನ್ಸ್ಟೇಬಲ್‌ಗೂ 100 ರೂಪಾಯಿ ಕಡಮೆಇಲ್ಲದೆ ಸಂಬಳ ಮಾಡಬೇಕು; ಮತ್ತು ಎಸ್.ಎಸ್.ಎಲ್.ಸಿ. ಪಾಸಾಗಿರಬೇಕುಎಂದು

(ಶ್ರೀ ಬಿ. ಕೆ. ಪುಟ್ಟರಾಮಯ್ಯ)

ಮಾಡಲಿ. ಇನ್ನೂ ಅಫೀಸರುಗಳಿಗೆ ಮ್ಯಾಗ್ನಿಮ್‌ ಒಂದು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಸಂಬಳ ಕೊಡಬೇಕು; ಸಾವಿರದ ಮೇಲೆ ಯಾರಿಗೂ ಸಂಬಳ ಇರಬಾರದು ಎಂದು ಈತರಹ ಒಂದು ಲೆಖ್ಯಾಚಾರ ಏನಾದರೂ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಮಾಡಿದ್ದೀರಾ? ಅದೂ ಇಲ್ಲ. ಹೊರ ಗಡೆ ಸ್ಟೇಟಿನ ನೌಕರರ ಸಂಬಳಕ್ಕೆ ಸಮಮಾಡಿದ್ದಾ ರೆಯೇವೆಂದರೆ ಅದೂ ಸಮಮಾಡ್ತಿಲ್ಲ. ಬೊಂಬಾಯಿ ನಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಸರ್‌ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರ್‌ಗೆ 250ರಿಂದ ಹಿಡಿದು 300 ರೂಪಾಯಿ ಸಂಬಳ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಹೈದರಾ ಬಾದಿನಲ್ಲಿ 170ರಿಂದ 300 ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೆ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಕೂರ್ಗಿನಲ್ಲಿ 175ರಿಂದ 300 ರೂಪಾ ಯಿಗಳವರೆಗೆ ಸಂಬಳ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ನಮ್ಮ ಒಬ್ಬ ಆರ್ಡಿನರಿ ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರ್‌ಗೆ 175 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಎಲ್ಲ ಯೂನಿಫಾರಂ ಆಗಿ ಮಾಡಿ ದ್ದೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮರಿಯಪ್ಪ.—ಬೊಂಬಾಯಿನ ಮುಖ್ಯಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಕೈಯ್ಯಿಂದ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಕಾಮನ್ ಸ್ಟೇಟ್ಸ್‌ಮಾಡಿ ಅದಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲರೂ ಬರಬೇಕು. ನ್ಯೂ ರೆಕ್ಯೂಟ್ಸ್‌ ಬರುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಪಾರ್ಥಸಾರಥಿ (ಮಲ್ಲೇಶ್ವರ).—ಅವ ರನ್ನು ವಾಪಸನ್ನು ಕಳುಹಿಸಬಿಡಿ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮರಿಯಪ್ಪ.—ಅಲ್ಲಿಂದ ಬಂದಿರುವವರನ್ನು ವಾಪಸನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿ ಎಂದು ತಾವು ಹೇಳಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಕೆ. ಪುಟ್ಟರಾಮಯ್ಯ.—ಇದರಿಂದ ಏನಾ ಗುತ್ತದೆ ಎಂದರೆ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಟನ್‌ಫ್ಯಾಕ್ಟ್ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿ, ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಎಫಿಷಿಯನ್ಸಿ ಕಡಮೆಯಾಗಿ, ಡಿಜಿಟಲ್ ಆಫ್ ಕ್ರೈಮ್ಸ್ ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆಯದೆ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅನ್ಯಾಯ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತಾ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಇದು ಒಂದು ಕಾರಣ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಈಗ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳೂಕೂಡ ಮಂತ್ರಿಗಳಷ್ಟೇ ಸಂಬಳ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಮನೆ, ಟಿ.ಎ. ಇತ್ಯಾದಿಗಳೆಲ್ಲವೂ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಕೊಡುತ್ತಾರೋ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ ಗಳೂ ಅಷ್ಟೇ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೂ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೂ ಭೇದವಿಲ್ಲದೆ ಸಂಬಳ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವಾಗ ಒಬ್ಬ ಸರ್‌ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರ್‌ಗೂ ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಸರ್‌ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರ್‌ಗೂ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಾದ ಪೇ ಸಿಕ್ಕುವಾಗ ಒಂದು ಸಂಸ್ಥಾನದ ಅಧಿಕಾರಿಗೂ ಇನ್ನೊಂದು ಸಂಸ್ಥಾನದ ಅಧಿಕಾರಿಗೂ ಸಂಬಳ ಹೆಚ್ಚುಕಡಮೆ ಸಿಕ್ಕುವಾಗ ಅವರು ತೃಪ್ತಿಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮರಿಯಪ್ಪ.—ನಮ್ಮವರು ದೇಶಭಕ್ತ ರೆಂದರೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಕೆ. ಪುಟ್ಟರಾಮಯ್ಯ.—ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಹಳೆಯ ಮೈಸೂರಿನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು, ನೌಕರರು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ದೇಶಭಕ್ತರು, ಕೊಟ್ಟದ್ದು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು, ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಕಷ್ಟಪಟ್ಟರು. ದೇಶ ಈರಿತೆ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಹಳೆಯ ಮೈಸೂರಿನ ಅಧಿಕಾರಿ ಗಳೇ ಕಾರಣ. ನಾನು ಬೇರೆ ಪ್ರದೇಶದಿಂದ ಬಂದಿರ ತಕ್ಕ ಜನರಿಗೆ ಕಡಮೆಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರೂ ನಮ್ಮವರೆ, ಇವರೂ ನಮ್ಮ ವರೇ. ಕರ್ಣಾಟಕದಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಪ್ರಾಂತದ ಜನ ಬೇರೆ ಜನ ಎನ್ನುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅವರನ್ನು ಬೇರೆ ಮಾಡಿ ನಮ್ಮನ್ನು ಬೇರೆಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುವುದ ಕ್ಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮರಿಯಪ್ಪ.—ಸೈಕರಾಜಿಕರ್ ಎಮೋಷ್ವ ಇಂಟಿಗ್ರೇಷನ್ ಆಗುತ್ತಾ ಇದೆ. ಇನ್ನೇನು ಹತ್ತಿರಕ್ಕೆ ಬಂದಿಹೋದೇ, ದಯವಿಟ್ಟು ದೂಡಬೇಡಿ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಕೆ. ಪುಟ್ಟರಾಮಯ್ಯ.—ನೀವು ದೂರ ಮಾಡಬೇಡಿ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುವುದು. ತಮ್ಮ ಬಡೆಟ್ ದೂರಮಾಡಿದೆ. ಪೋಲೀಸ್ ಬಡೆಟ್ಟನ್ನು ಸೀವೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಕಂಪೇರ್‌ಮಾಡಿ ನೋಡಿದರೆ ಜನೆ ರಿಂದ ಜನ ದೂರಮಾಡಿದ್ದೀರೆಂದು ನೀವು ಒಪ್ಪಿ ಕೊಳ್ಳದ ಹೊರತು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಈಗ ಯಾವುದಾದರೂ ಇರಾ ಖೆಯನ್ನು ಪೋಲಿಸ್ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸೇರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಪೊಹಿ ಬಿಷನ್ ಆಂಟಿಕರಪ್ಷನ್ ಎಲ್ಲವನ್ನು ಪೋಲೀಸಿನಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿದ್ದೀರಿ. ಹಾಗೆ ಪೋಲೀಸಿನಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿರುವುದ ರಿಂದ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಆಂಟಿಕರಪ್ಷನ್ ಮತ್ತು ಪೊಹಿಬಿಷನ್ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಎಮೋಷನ್ ಆಫಿಷಿಯರ್ಸ್ ಕರಪ್ಷ ಆಗಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಹೇಳುವುದರಲ್ಲಿ ತಪ್ಪು ಇಲ್ಲ. ವಾದಕ್ಕೋಸ್ಕರವಾಗಿ ನಾನು ವಾದಮಾಡುವುದಿ ಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಉತ್ತರ ಕರ್ಣಾಟಕದಲ್ಲಿರುವ ಪೋಲೀಸ್ ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರ್‌ಗೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿರುವ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಸೂಪರಿಂಟೆಂಡೆಂಟ್‌ರ ಸಂಬಳ ದಷ್ಟು ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ ಎಂದರೆ ಅದು ಎಕ್ಸಾಜರೇಷನ್ ಅಲ್ಲ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಒಬ್ಬ ನದಸ್ಯರು.—ಅವರ ಸಂಬಳ ಹೇಗೆ ಸಿಕ್ಕು ತ್ತದೆ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಕೆ. ಪುಟ್ಟರಾಮಯ್ಯ.—ಸಂಬಳ ಅಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಉಂಬಳ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಶ್ರೀ ರಾಮಪ್ಪನವರು ಅದನ್ನು ಗಿಂಬಳ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ; ಸಂಭಾವನೆ ಎಂದೂ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಉತ್ತರ ಕರ್ಣಾಟಕದಲ್ಲಿ “ಲಂಡ್” ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಕೆ. ಪುಟ್ಟರಾಮಯ್ಯ.—ಅದು ಇಲ್ಲೂ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಪೊಹಿಬಿಷನ್ ಕಂಟ್ರೋಲ್ ಮಾಡುವುದನ್ನು ಪೋಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ತಪ್ಪಿಸ ಬೇಕು. ಅದನ್ನು ಪೋಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ಬೇರೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಆರೀತಿ ಪೊಹಿಬಿಷನ್ ಇಲಾಖೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ರೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ಕಾನ್ಸಿಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಅಪ್ಪೋರ್ ಮಾಡಿರುವುದು ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಸಹಬಂದಿದೆ. ಅದನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಪೊಹಿಬಿಷನ್‌ಅನ್ನು ಪೋಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ತಪ್ಪಿ ನಬೇಕು. ಅದನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದು ನಂಬುತ್ತೇನೆ.

ಈ ಆಂಟಿಕರಪ್ಷನ್‌ಕೂಡ ಅಷ್ಟೆ. ಈ ಆಂಟಿಕರಪ್ ಷನ್‌ನಿಂದ ಕರಪ್ಷನ್ ಕಂಡಹಿಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಕಷ್ಟ ವಾಗುತ್ತದೆ. ಪೋಲೀಸರಮೇಲೆ ಪೋಲೀಸರನ್ನು ಹಾಕಿ ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡುವುದು ಸಾಧುವಾದದ್ದಲ್ಲ. ಅದರಿಂದ ಆಂಟಿಕರಪ್ಷನ್‌ಗೆ ಬೇರೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾದ ಒಂದು ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ರಾಜಯ್ಯ (ಆಬ್ಬಾರಿ ಇಲಾಖೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು).—ಅದನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕಮಾಡುವುದು ಎಂದರೆ ಪೋಲೀಸ್ ಅಫೀಸರನ್ನು ನೇಮಿಸುವುದು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರೋ ಅಥವಾ ಬೇರೆಯವರನ್ನು ನೇಮಿಸುವುದು ಎಂದು ಸಲಹೆಮಾಡುತ್ತೀರೋ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಕೆ. ಪುಟ್ಟರಾಮಯ್ಯ.—ಬೇರೆಯವರನ್ನು ನೇಮಿಸಬೇಕೆಂದು ಸಲಹೆಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಹಿಂದೆ 1912ನೆಯ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಪೋಲೀಸ್ ಆಕ್ಟ್ ಮಾಡಿರುವುದು. ಬ್ರಿಟಿಷರು ಇದ್ದಾಗ ಮಾಡಿದ್ದು. ಬ್ರಿಟಿಷರ

ಪೋಲೀಸರನ್ನು ತಮ್ಮ ಅನುಕೂಲಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಮಾಡಿ ತಮಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಆಕ್ರಮಿಸುವುದು. 1947ನೆಯ ಇಸವಿಯಿಂದ ಈಚೆಗೆ ಏನು ಏರ್ಪಾಡುಮಾಡಿದೆ? ಈಗ 11 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಒಂದು ಪೋಲೀಸ್ ರಿಫಾರಂ ಆಕ್ಟ್‌ನ್ನು ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗದೆ ಇದ್ದರೆ ಏನು ಅರ್ಥ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಮುರಯ್ಯ.—ಈಗ ತಿದ್ದುಪಡಿಯಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಕೆ. ಪುಟ್ಟರಾಮಯ್ಯ.—1957ನೆಯ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಸೆಕ್ರೆಟೇರಿಯಟ್‌ಗೆ ಹೋದ ಬಿಲ್ಲು, it is still there. ಈ ಇಲಾಖೆಗೆ ಮೂರು ಕೊಠಡಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಮೀಸಲಾಗಿದೆ. ದೇಶಕ್ಕೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನವಾದ ಬಿಲ್ಲು ತರುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. ಆದರೆ ಪರಿವರ್ತನೆ ಮಾಡಿದಂಥ ಪೋಲೀಸ್ ಆಕ್ಟ್‌ನ್ನು 11 ವರ್ಷಗಳಾದರೂ ತಾರದಿರುವುದಕ್ಕೆ ಏನು ಕಾರಣ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಮುರಯ್ಯ.—ಈಗ ಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ. ಅದನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ತರುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಕೆ. ಪುಟ್ಟರಾಮಯ್ಯ.—ಪೋಲೀಸ್ ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಸ್ಕೂಲು ಯಾವಾಗ ಮಾಡಿದ್ದು?

Sri B. D. JATTI.—That is also being changed.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಕೆ. ಪುಟ್ಟರಾಮಯ್ಯ.—ಆಕ್ಟ್ ಆಗದೆ ಹೇಗೆ ಚೇಂಜ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಹೊಸ ಪೋಲೀಸ್ ಆಕ್ಟ್‌ಗೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಹೊಸ ಜನಗಳನ್ನು ತರಬೇತು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೊಸ ಆಕ್ಟ್ ಮಾಡಬೇಕು. ಹಳೆಯ ಆಕ್ಟ್‌ನ ಪ್ರಕಾರ ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹೊಸ ಆಕ್ಟ್‌ನ ಪ್ರಕಾರ ತರಬೇತು ಕೊಡಬೇಕಾದರೆ ಹೊಸ ಆಕ್ಟ್‌ನ್ನು ಈ ಸೆಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ತಂದು ಪಾಸ್ ಮಾಡಿ ಅದರಮೇಲೆ ಪೋಲೀಸ್ ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಕಾಲೇಜ್ ಪರಿವರ್ತನೆಮಾಡಿ.

1-30 P.M.

ಗ್ರೇಡ್ಸ್ ಆಫ್ ಕಾನ್‌ಸ್ಟೇಬಲ್ಸ್ ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರನ್ನು ಹೆಚ್ಚುಮಾಡಿ. ಅವರಿಗೆ ಪವರ್ ಕೊಡಿ. ಶಕ್ತಿ ಇಲ್ಲದಿರುವ ಜನರನ್ನು ನೇಮಕಮಾಡುವ ಕ್ರಮವನ್ನು ಕಡಮೆಮಾಡಿ. ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಎಷ್ಟೋ ಜನ ಅವಿದ್ಯಾವಂತರು ಇದ್ದಾರೆ. ಹಿಂದಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸೇರಿದ್ದವರು. ಅವರನ್ನು ನೌಕರಿಯಿಂದ ತೆಗೆದುಹಾಕಿ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಎಸ್.ಎಸ್.ಎಲ್.ಸಿ. ಪಾಸ್ ಮಾಡಿದವರಿಗೆ ಕೊಡುವ ಸಂಬಳಕ್ಕಿಂತ ಇವರಿಗೆ ಜಾಸ್ತಿ ಕೊಡಿ. ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್ ಮತ್ತು ಇತರೇ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಪೋಲೀಸ್ ಕಾನ್‌ಸ್ಟೇಬಲ್ ಅವರಿಗೆ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಟ್ಟ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿನ ಪೋಲೀಸ್ ಕಾನ್‌ಸ್ಟೇಬಲ್‌ಗೆ ಕೊಡಿ. ಎಸ್.ಎಸ್.ಎಲ್.ಸಿ. ಸ್ಟಾಂಡರ್ಡ್ ಗಿಂತ ಕಡಮೆ ಇರುವವರನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ರಿಕ್ರೂಟ್ ಮಾಡದೆ ಇದನ್ನು ನಡೆಸಬೇಕು. ಸಂಬಳಮಾತ್ರ ಜಾಸ್ತಿ ಕೊಡಿ. ಇನ್ನು ಪರ್ಸನಾಲಿಟಿ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅವರ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಾನೂನು ಇಲ್ಲ. ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮತ್ತು ಐ.ಜಿ.ಸಿ.ಯವರು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಕಾನೂನು ಮಾಡಬೇಕು. ಪರ್ಸನಾಲಿಟಿ ಇಲ್ಲದವರನ್ನು ಪೋಲೀಸ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಅನುಚಿತ. ಆ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಮಾಡುವವರಿಗೆ ಪರ್ಸನಾಲಿಟಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಇರಬೇಕು. ನನ್ನಂಥವನಿಗೆ ಬೇಕಾದರೆ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ. ಶ್ರೀ ಕಡಿಮಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪನವರಿಗೆ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ನಿಮ್ಮನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದೇ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಕೆ. ಪುಟ್ಟರಾಮಯ್ಯ.—ನನಗೆ ಬೇಡ. ಪೋಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆ ಇಲ್ಲ. ಕ್ರಮೇಣ ಬೇಕಾದರೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿ. ನಿಮ್ಮ ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ನಾಯಕರಾಗಿದ್ದ ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿಯವರು ಜನರನ್ನು ಒಳ್ಳೆಯವರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅರೀತಿ ಸರ್ಕಾರದವರೂ ಸಹ ಮಾಡಬೇಕು.

Mr. SPEAKER.—I had a discussion with the Chief Minister in this respect. He told me that he would require one hour for reply and since we are going to sit upto six o' clock to-day, by five the debate would have to be concluded. If that is so, according to the agreement that has come about between the parties, naturally four hours would have to be divided between the two parties. That means the Opposition and the Congress—between them get about two hours each. This fact may be borne in mind.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಕೆ. ಪುಟ್ಟರಾಮಯ್ಯ.—ನಮ್ಮ ಈ ಭರತ ಖಂಡ ಎಷ್ಟೋ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಗುರಾಮಗಿರಿಯಲ್ಲಿ ದ್ದುದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಇಂಗ್ಲೀಷಿನವರು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಂಥ ಮದ್ದು, ಗುಂಡು, ಮಗ ದೊಂದು ಎಲ್ಲಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದ್ದರೂ ಬರೀ ಶಾಂತಿಯಿಂದ ನಮ್ಮ ದೇಶವನ್ನು ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿಯವರು ಸ್ವತಂತ್ರವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದರು. ಆದರೆ ಪ್ರಕಾರ ನಿಷ್ಫರಣದ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಇಲ್ಲವಾದರೂ ಅವಕಾಶವಾಯಿತು. ಮದ್ದು, ಗುಂಡು, ಬಂದೂಕು ಪೋಲೀಸ್ ನವರಲ್ಲ ಇರಬೇಕೆಂಬ ಒಂದು ನಂಬಿಕೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಲಿ. ಪೋಲೀಸ್ ಪೂರ್ತ ಇರಬಾರದು ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲದಕ್ಕೂ ಅವರಿಂದ ರಕ್ಷಣೆ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಪೋಲೀಸಿನವರನ್ನು ರಿಪ್ಲೇಸ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಜನರನ್ನು ನೇಮಿಸಿ ಜನಗಳು ಶಾಂತಿಯಿಂದ ಕೂಡಿರುವುದಕ್ಕೆ ಅವರು ಬೋಧನೆ ಮಾಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಏನಾದರೂ ಮಾಡಿದ್ದೀರಾ? ಆ ಕಡೆ ಏನು ಗಮನ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ? ಕೆಟ್ಟ ಪದ್ಧತಿ, ಕ್ರೈಮ್ಸ್—ಇವೆಲ್ಲಾ ಹೋಗಿ ಜನರೆಲ್ಲರೂ ಒಂದೇ ಎಂಬ ಭಾವನೆ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಏನಾದರೂ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿದ್ದೀರಾ ಎಂದು ಕೇಳಿದರೆ, ಆ ಕಡೆ ಯೋಚನೆಯನ್ನೇ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಗರಾಟೆ ಹೆಚ್ಚಾದರೆ ಪೋಲೀಸ್‌ನವರನ್ನು ಹಾಕಿ ಆ ಬಾಬಿಗೆ ಐದು ಲಕ್ಷ ಇನ್ನೂ ಜಾಸ್ತಿಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. ಪೋಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟು ಖರ್ಚು ಆಗಬೇಕಾದರೆ ಏನು ಕಾರಣ? ಜನಗಳಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ವಿಶ್ವಾಸ, ಪರಸ್ಪರ ಹೊಂದಾಣಿಕೆ, ನಾವು ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ದೇಶದವರು ಎಂಬ ಭಾವನೆ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಮಾರ್ಗ ಕಲ್ಪನೆಯಾಗಿದೆಯೇ ಎಂದು ನೋಡಿದರೆ ಏನೂ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಅರೀತಿ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡದೇ ಇರುವುದು ತಪ್ಪು. ಇದು ಪೋಲೀಸ್ ಬಡ್ಡೆಟ್ ಆಗಿದೆ. ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ವ್ಯಥಾ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತಿದೆ. ಪೋಲೀಸಿನವರಿಂದ ಖಂಡಿತ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಶಾಂತಿ, ನಮ್ಮ ದಿಯನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕ್ಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಊರಿನಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಹೊಡೆದಾಟವಾದರೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಅದನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕು. ಪೋಲೀಸಿನವರು ಭರ್ಷಣೆ ಆದಾಗ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ಇತರ

(ಶ್ರೀ ಬಿ. ಕೆ. ಪುಟ್ಟರಾಮಯ್ಯ)

ಪಾರ್ಷ್ವಗಳಿಗೆ ದ್ವೇಷವನ್ನುಂಟುಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಜನಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿಶ್ವಾಸ ಬರುವಂತಹ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡಬೇಕು. ಜನರಲ್ಲಿ ಅಂತಹ ಒಂದು ಭಾವನೆ ಬರಬೇಕು. ಜನಗಳೇ ಕೆಲವು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾದ ಟ್ರೈನಿಂಗ್‌ಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಶಾಂತಿ ಸೇನೆ, ಶಾಂತಿ ಸೇವಾಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ನ್ನಾಪಿಸಬೇಕು. ಅಂತಹ ಕಡೆ ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನ ಬರಲಿ. ಈಗ ಒಂದೊಂದು ಕೇರಿಗೆ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರನ್ನಾಗಿ ಕಾರಣ ಮನೋಭಾವವುಳ್ಳವರನ್ನು ಹಾಕಿ. ಪಾರ್ಷ್ವ ಸಿಸ್ಟಂ ಏನಿದೆ ಅದನ್ನು ರಿಕ್ಟಿ ಮಾಡಿ ನಮ್ಮ ಪಾರ್ಷ್ವ, ನಿಮ್ಮ ಪಾರ್ಷ್ವಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಬೇಕೆಂಬುದರ ಕಡೆಗೆ ಗಮನ ಕೊಡದೆ ದೇಶದ ಜನತೆಗೆಲ್ಲಾ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಡಬೇಕು. ಈ ಪಾರ್ಷ್ವ, ಆ ಪಾರ್ಷ್ವವರಿಗೇ ಅನುಕೂಲಮಾಡಿ ಕೊಡುವುದು ಬೇಡ ಎಂಬ ಸದ್ಭಾವನೆಯನ್ನಿಟ್ಟು ಕೊಂಡು ನಾನು ಹೇಳಿದಹಾಗೆ ಶಾಂತಿಸೇನೆಗಳನ್ನು ರಚನೆಮಾಡಲಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡಿದರೆ 1947ರಿಂದ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಕೊನೆಯ ಪಕ್ಷ 100ರಲ್ಲಿ ಐದರಷ್ಟು ಆ ಪ್ರಯತ್ನ ಸಫಲವಾಗಿರುವುದು 100ಕ್ಕೆ 100ರಷ್ಟು ಆಗುವುದರಲ್ಲಿ ಏನೂ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ (ರೇವಿನ್ಯೂ ಮಂತ್ರಿಗಳು).—ನಾವು ನೀವು ಜಗಳ ಮಾಡುವುದೇ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಕೆ. ಪುಟ್ಟರಾಮಯ್ಯ.—ಫೋಲೇಸಿನವರ ಕರ್ತವ್ಯ ಏನೆಂದರೆ ತಪ್ಪಿತಸ್ಥನನ್ನು ಹಿಡಿದು ಅವನ ಮೇಲೆ ಚಾರ್ಜ್‌ಷೀಟ್ ಹಾಕುವುದು; ಅವನಿಗೆ ಶಿಕ್ಷೆ ಮಾಡುವುದು. ಕಠಿಣಿಯಾದರೆ ದೇಶ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಏನಾಗುತ್ತದೆಂಬುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ನೀವೇನಾದರೂ ಏಕೆ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಹೊಡೆದಾಟಗಳು ಆಗುತ್ತವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಾ? ಏಕೆ ಇಷ್ಟು ಕ್ರೈಮ್‌ಸ್, ವೈಲನ್ಸ್ ಆಗುತ್ತವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಯೋಚನೆಮಾಡಿದ್ದೀರಾ? ಕ್ರೈಮ್ಸ್ ಈಚೆಗೆ ಬಹಳವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿವೆ. ಫೋಲೇಸಿನವರೇ ಆ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಕ್ರೈಮ್ಸ್ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುವುದು. ಜನಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಸಮಾನತೆ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಆ ಸಮಾನತೆ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಏನುಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಯೋಚನೆಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಒಂದು ಮಿಲ್ಲಿನಲ್ಲಿ ಗರಾಟೆ ಆಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನೋಣ. ಅಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಮಾರಲಿಕ್ಕಿಗಿಲ್ಲ, ಲೇಬರ್‌ಗಿಲ್ಲ ಏತೆ ಕ್ಯಾನ್ಸರ್ ಫುರ್ಷಣೆ ಆಗುತ್ತದೆ ಎಂದರೆ ಅವರವರಿಗೆ ಬರುವ ಅಲ್ಲಿನ ವರಮಾನದಲ್ಲಿನ ಡಿಸ್‌ಪ್ಯಾರಿಟಿಯೇ ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣ. ಆ ಒಂದು ಭಾರೀ ವ್ಯತ್ಯಾಸದಿಂದ ಗರಾಟೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಮಿಲ್ಲುಗಳಲ್ಲಿ ಮಾರಲಿಕ್ಕಿಗಿಲ್ಲ ಲೇಬರ್‌ಗಿಲ್ಲ, ಜಮೀನು ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿ ಭೂಮಾಲೀಕನಿಗೂ ಗೇಣೀದಾರರಿಗೂ, ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿ ಮನೆಯ ಯಜಮಾನನಿಗೂ ಆಳಗೂ ಗರಾಟೆ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಜನಜೀವನದಲ್ಲಿನ ತಾರತಮ್ಯ ಹೋಗಬೇಕು. ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಪಸ್ವಲ್ಪ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ನಮ್ಮದಿಯಾಗಿ ಉಳಿಕ್ಕು ಬಟ್ಟೆಗೆ ಸೌಕರ್ಯ ಸರಿಯಾಗಿ ಇದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಖಾತರಿಮಾಡಿದರೆ, ಆಗ ದೇಶ ಭದ್ರವಾಗುತ್ತದೆ.

ಸರ್ಕಾರದವರು ಭೂಸುಧಾರಣಾ ಕಾನೂನನ್ನು ಇನ್ನೂ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಜಾರಿಗೆ ತಾರದಿರುವ ಕಾರಣ ಇಲ್ಲಿಯ ತನಕ ಎಷ್ಟೋ ಜನ ಹಳ್ಳಿಯವರು ಎಕರೆ, ಅರ್ಧ ಎಕರೆ ಜಮೀನಿಗೂ ಸಹ ಒಂದು ನೂರು ರೂಪಾಯಿನ

ಜಮೀನಿಗೂ ಸಹ ವ್ಯಾಜ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಈ ದಿವಸ ಅನೇಕರು ತಮ್ಮ ಮನೆ ಮಠಗಳನ್ನು ಹಾಳು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಜೋಳಿಗೆ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ತಿರುಗುತ್ತಿರುವ ವಿಚಾರ ಅನೇಕರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ; ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೂ ಗೊತ್ತಿರತಕ್ಕ ವಿಚಾರವೇ ಆಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆಲ್ಲ ಮೂಲ ಕಾರಣ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಆಸೂಯೆ, ಆಸಮಾನತೆಗಳು ದಿನ ದಿನಕ್ಕೂ ಜಾಸ್ತಿ ಆಗುತ್ತಿರುವುದೇ ಆಗಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ದಿವಸ ದೇಶದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಕಳ್ಳತನ, ಡಕಾಯಿತಿ, ಕೊಲೆ ಇತ್ಯಾದಿ ಅಹಿಂಸಾ ಮಾರ್ಗಗಳನ್ನು ಹರಡದಂತೆ ಮಾಡಲು ....

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಡಿ. ಜತ್ತಿ.—ಅವುಗಳೆಲ್ಲಾ ಅಹಿಂಸಾ ಮಾರ್ಗಗಳಲ್ಲ. ಅವೆಲ್ಲಾ ಹಿಂಸಾತ್ಮಕ ಕೃತ್ಯಗಳು.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಕೆ. ಪುಟ್ಟರಾಮಯ್ಯ.—ಹೌದು ನ್ಯಾಯ; ತಿದ್ದಿದ್ದಕ್ಕೆ ನನ್ನ ವಂದನೆಗಳು. ಹೀಗೆ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರಿಗೆ ತುಂಬ ಆಸಮಾನತೆಗಳಿರುವುದರಿಂದ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಆ ಫಿರಾಸಫರ್ ಹೇಳಿರತಕ್ಕಂಥ ವಾದ ದಲ್ಲೂ ಒಂದು ದ್ವೇಷಾಸೂಯೆಗೆ ಅವಕಾಶ ಉಂಟಾಯಿತು. ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬಂಡವಾಳಗಾರರು ಮತ್ತು ಬಂಡವಾಳಗಾರರಲ್ಲದವರೆಂಬ ಎರಡು ಪಂಗಡ....

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮರಿಯಪ್ಪ.—ನಮಗೆ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಈ ವಿಚಾರ ಗೊತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಈ ದಿವಸ ಗೊತ್ತಾದ ಹಾಗಾಯಿತು. ತಾವು ಈಗತಾನೆ ಹೇಳುತ್ತಿರುವ ಆ ಕಾರರ ಮಾರ್ಕ್ಸ್ ಕೂಡ ತನ್ನ ತತ್ವಗಳಲ್ಲಿ ತಪ್ಪಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾನೆಂಬ ಅಂಶವನ್ನು ನಾವು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡರೂ ಸಹ ಶ್ರೀ ಎಂ. ಸಿ. ನರಸಿಂಹನಾರವರು ಮಾತ್ರ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಕೆ. ಪುಟ್ಟರಾಮಯ್ಯ.—ಅವರ ಫಿರಾಸಫಿ ಫೈರಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ದೇಶದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಜನರನ್ನು ಬಲ್ಲದರು-ಬಡವರು ಎಂದು ಭೇದ ಕಲ್ಪಿಸಿದ್ದೇ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಒಂದು ದ್ವೇಷಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಯಿತು. ಆದರಿಂದ ಅದು ಫೈರಾಯಿತು. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಫೋಲೇಸ್ ದಳವನ್ನು ಕಡಮೆಮಾಡಲು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಶಾಂತಿ ಸೇವಕ ದಳಗಳನ್ನು ಏರ್ಪಾಡುಮಾಡಲು ಉಗ್ರವಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು....

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮರಿಯಪ್ಪ.—ತೀವ್ರವಾದಂಥ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತಾನೆ ತಾವು ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದು ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಕೆ. ಪುಟ್ಟರಾಮಯ್ಯ.—ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ಸರ್ಕಾರ ಏನೇನು ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನು ನಡೆಸಬೇಕೋ ಅವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ನಡೆಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ದೇಶದಲ್ಲಿ ರತಕ್ಕ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಪ್ರಜೆಗೂ ಸಾಕಷ್ಟು ಅನ್ನ-ಬಟ್ಟೆಗಳಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟರೆ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಶಾಂತಿ ನೆಲಸಲು ಒಂದು ಕಾರಣವಾಗುವುದು. ಇಂಥ ಒಂದು ಖಾತರಿ ಜನರಲ್ಲಿ ಮೂಡುವಂತೆ ಮಾಡಲು ಸರ್ವ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನೂ ಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಇದನ್ನು ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡಲು ಈಗ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೆಲವು ಕಡೆ ಬೇಸಿಕ್ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಅಂಥ ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಸದ್ಯೋದಿ ಮಾಡತಕ್ಕ ಜನರು ಯಾರಿದ್ದಾರೋ ಅಂಥವರನ್ನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರನ್ನಾಗಿ ನೇಮಿಸಿ ತನ್ಮೂಲಕ ಮೆ ದಿನ ಜನಾಂಗದಲ್ಲಾದರೂ ಒಂದು ರಾಜೀ ಮನೋಭಾವ, ಶಾಂತಿ ಮನೋಭಾವ ಉಂಟಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿದರೆ ಆಗ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಫುರ್ಷಣೆಗಳು ಕಡಮೆಯಾಗುವುದಕ್ಕೆ ತಾನಾಗಿಯೇ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಎಲ್ಲಯತನಕ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಶಾಂತಿ-ಸಮಾಧಾನಗಳನ್ನು ಫೋಲೇಸ್ ಬಲದಮೇಲೆ ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕೆಂಬ ಸೂಕ್ಷ್ಮಮಾಡಿರುತ್ತಾರೋ ಅಲ್ಲಿಯತನಕ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಮಾಧಾನ-

ಶಾಂತಿಗಳು ನೆಲಸುವುದಕ್ಕೆ ಬಂದಿತೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಅದರ ಪೋಲೀಸರನ್ನು ಒಂದೇ ದಿನದಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಹಾಕ ಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯನ್ನು ಕ್ರಮ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಕಡಮೆ ಮಾಡುತ್ತ ಕಟ್ಟಕಡೆಗೆ ಜೀರೋಪಾಯಿಂಟ್‌ಗೆ ನಿಲ್ಲಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಅದರ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಏನೋ ಮಾತು ಕತೆಗಳಲ್ಲ ತೊಡಗಿದ್ದಾರೆ....

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಎಚ್. ಪಂಪುಡ್ಡೀಸ್ (ಹಣಕಾಸಿನ ಶಾಖಾ ಉಪ-ಸಚಿವರು).—ನಾವು ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ಭಾಷಣದ ಪ್ರತಿಯೊಂದನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಕೆ. ಪುಟ್ಟರಾಮಯ್ಯ.—ಭಾಷಣದ ಪ್ರತಿಯನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಂಡೇನಾದರೂಕಾಗಾಯಿತು ? ತಾವು ನನ್ನ ಭಾಷಣದ ಸಾರಾಂಶವನ್ನು ಗ್ರಹಿಸಬೇಕು : ಅದು ಮುಖ್ಯ. ದೇಶದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಉತ್ತಮ ಸ್ಥಿತಿಗತಿ ನೆಲಸ ಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಒಳಿಯಿಂದ ಬೆಂಕಿಯನ್ನು ಆರಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ; ಬೆಂಕಿಯನ್ನು-ನೀರಿನಿಂದ ಆರಿಸುವಂತೆ ನೀವು ದೇಶದಲ್ಲಿ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಶಾಂತಿ-ಸಮಾಧಾನ ಗಳು ನೆಲಸುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಮನಸ್ಸಿದ್ದರೆ, ನೀವು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಗಾಂಧಿ ಭಕ್ತರಾಗಿದ್ದರೆ, ಅವರ ನಿಜವಾದ ಅನುಯಾಯಿಗಳಾಗಿದ್ದರೆ, ನೀವು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಮುಂದೆ ಶಾಂತಿ ಸೇನೆಗಳನ್ನು ತಯಾರುಮಾಡಿ, ಪೋಲೀಸ್ ಶಿಬ್ಬಂದಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕುತ್ತೀರಿ; ಇಲ್ಲದಿದ್ದರಲ್ಲಿ, ಅದರ ಅಲ್ಪಯವರಗಾದರೂ ಇರತಕ್ಕ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸಮಾಡಲು ಅವರಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಅವರ ಸಂಬಳ ಸಾಲಿಗೆಗಳಲ್ಲಂತಕ್ಕ ವ್ಯತ್ಯಾಸವನ್ನಾದರೂ ತೆಗೆದುಹಾಕಿ ಯಾವ ಸ್ವೇಚ್ಛಿನ ಸ್ವೇಲಿಗಳು ಅತಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿವೆಯೋ ಅವನಾಗಲೇ ಅಥವಾ ಯಾವ ಒಂದು ಸ್ವೇಚ್ಛಿನ ಸಂಬಳದ ಸ್ವೇಲಿ ಗಳು ತೀರ ಕಡಮೆಯಿರುತ್ತವೋ ಈ ಎರಡರ ಪೈಕಿ ತಾವು ಸಾವುದನ್ನಾದರೂ ಸರಿಯೇ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಒಂದು ಗ್ರೇಡಿನಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ರೀತಿಯ ಸಂಬಳದ ಸ್ವೇಲಿಗಳ ರುವಂತೆ ಮಾಡಿ. ಅದರ ಒಬ್ಬರಿಗೊಂದು ಇನ್ನೊಬ್ಬರಿ ಗೊಂದು ಇದ್ದರೆ ಅವರಲ್ಲಿ ಆಶಾಂತಿ ಮೂಡಿ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳು ಸುಗಮವಾಗಿ ನಡೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ದಿವಸ I.P.S. ಮತ್ತು ನಾನಾ I.P.S. ಇವರಿಗೆ ಬಹಳ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿದೆ. ಹೀಗೆ ಮಾಡಬಾರದು. ಈ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ವನ್ನು ಅಥವಾ ಕಡಮೆ ಮಾಡಬೇಕು. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯ ದಲ್ಲಿ ಒಂದು-ಮೂರು ಕಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಸಂಬಳ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವವರು ಬೇಡವೆಂದು ಹೇಳಿ ನಾನು ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಕರಿಯಪ್ಪ (ಮುಪಾಕ್ಷೇತ್ರ).—ಸ್ಯಾಮಿ, ಪೋಲೀಸ್ ಖಾತೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಈ ಬೇಡಿಕೆಯ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಒಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಬೇ ಕೆಂದಿದ್ದೇನೆ. ಪೋಲೀಸ್ ಖಾತೆಯಲ್ಲಿ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಏಕೋ ಏನೋ ಕೆಲವು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ದಕ್ಷತೆ ಶೂನ್ಯ ವಾಗುತ್ತಾ ಬರುತ್ತಿದೆ. ಇದರ ಫಲವಾಗಿ ದೇಶದಲ್ಲಿ ರತ್ನ ಜನರ ಮಾತು, ಪ್ರಾಣ, ಆಸ್ತಿಪಾಸ್ತಿಗಳ ರಕ್ಷಣೆ ಯನ್ನು ಸರಿ ಸಾಗಿ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಈ ಖಾತೆಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳದೆ ದಿವಿಡೆ ಇಲ್ಲ. ಈ ಇರಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ದಿನೇ ದಿನೇ ದಕ್ಷತೆ ಶೂನ್ಯವಾಗುತ್ತಿರುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲನೆಯ ಕಾರಣವೆಂದರೆ ಈ ಇರಾಖೆಗೆ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಮುರು ಕರು ಮೋಟಾರನ್ನು ನೇಮಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವ ಈ ಪದ್ಧತಿ ಜಾಸ್ತಿ ಆಗುತ್ತಿದೆ ಇನ್ನೊಂದು ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣೆ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಜನರನ್ನು ಎಂದರೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಕೆಲವು ವೈಯಕ್ತಿಕ ಕಾರಣಗಳಿಗಾಗಿಯೋ ಅಥವಾ ಮತ್ತೆ, ಬೇರಾವ

ಕಾರಣಗಳಿಗಾಗಿಯೋ ದೇಶದಿಂದ ಹೊರದೂಡುತ್ತಿರು ವುದು ಎರಡನೆಯ ಕಾರಣ. ಈ ದಿವಸ ಸರ್ಕಾರದವರು ವಯಸ್ಸಾದವರನ್ನು, ಮುದುಕರಾಗಿರತಕ್ಕವರನ್ನು, ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಬೇಸತ್ತಿರತಕ್ಕಂಥವರನ್ನು, ಮುಟ್ಟಿ ಪೋಲುಗಳಿಗೆ ರವಾನೆಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ರಾಸುಗಳೇನಿ ವೆಯೋ ಅಂಥ ಜನರನ್ನೇ ಈ ಇರಾಖೆಗೆ ಆರಿಸಿ ನೇಮಕ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದುದರಿಂದ ಇನ್ನಾ ದರೂ ಯಾರು ತಮ್ಮ ಜೀವನದ ಕೊನೆಯನ್ನು ಮುಟ್ಟಿ ರುತ್ತಾರೋ ಅಂಥವರನ್ನು ಮತ್ತೆ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುವ ನೀತಿಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಕೂಡಲೇ ಕಡೆ ಗಾಣಿಸಬೇಕು.

Sri Kadidal MANJAPPA.—They have rich experience.

Sri S. KARIAPPA.—But they have got poor ability. ಇಂಥ ನ್ಯೂನಾತೀತಗಳನ್ನು ತಾವು ಕೂಡಲೆ ತೆಗೆದುಹಾಕಿ, ಚೆನ್ನಾಗಿ ಚಟುವಟಿಕೆ ಯಿಂದ ಕೆಲಸಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಜನರನ್ನು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ನೇಮಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಡಿ. ಎಸ್. ಪಿ. ಗಳು ದಕ್ಷತೆ ಯುಳ್ಳವರಾಗಿದ್ದರೆ ಮಾತ್ರ ಕಾನೂನು ರಕ್ಷಣೆಯ ಕೆಲಸ ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನಲ್ಲಿ ಪೋಲೀಸ್ ಕಾನೂನುಬಾಹಿರವಾಗಿ ಅಗಿದ್ದವ ನಿಗೆ ಅತ್ಯುನ್ನತವಾದ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಹೋಗತಕ್ಕ ಒಂದು ಅವಕಾಶ ಕೂಡ ಇದೆ. ಆ ರೀತಿಯ ಆಡಳಿತ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಯಿಂದ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಆಡಳಿತವೂ ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಆಡಳಿತವನ್ನು ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ background ಬೇಕು, ಇಲ್ಲದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಆ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ದಕ್ಷತೆಯುಂ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ.

ಮತ್ತೊಂದು ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ, ವೈಯಕ್ತಿಕ ಕಾರಣಗಳು, ಪ್ರಭಾವ ಬೀರಿಕೆಗಳು ತಾಂತ್ರಿಕವಾದುದು ತ್ತಿವೆ. ಇದರಿಂದ ಅನೀತಿಯು ಸರಕಾರದ ಕೆಲಸಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟಗೊಳ್ಳುತ್ತಿದೆ. ದಕ್ಷತೆಯುಳ್ಳ ಅಧೀನರುಗಳನ್ನು ಏಕಾರಣ ಇಲ್ಲದೆ ಯಾವುದೋ ಕ್ಷುಲ್ಲಕ ಕಾರಣಗಳಿ ಗೋಸ್ಕರ ತೆಗೆದ ಒಂದೆರಡು ಸಂದರ್ಭಗಳು ಇಲ್ಲಿನ ಸಭಾಸದಸ್ಯರಲ್ಲಿರ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ. ಸರಕಾರ ದವರು ಇಂತಹ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬಾರದು ಎಂದು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಹಿಂದೆ ಮಾತನಾಡಿದ ಸದಸ್ಯರು ಮಾತನಾ ಡುತ್ತ ಪೋಲೀಸ್ ಚೈನಿಂಗ್ಸ್ ಏಕಾರವಾಗಿ ಹೇಳಿ ದರು. ಅಲ್ಲಿ ಕೂಡತಕ್ಕ Training successful ಆಗಿಲ್ಲ. ಇದು ಪೋಲೀಸಿನವರಿಗೆ ದಕ್ಷತೆಯನ್ನು ಕಲಿಸಿ ಕೊಡುವ ಮುಖ್ಯಕ್ಕೆ ಏರಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಕೇವಲ ಡಿ. ರ್ ಒಂದರಿಂದ ಮಾತ್ರ ದಕ್ಷತೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತಹ ಇತರ ಶಿಕ್ಷಣವೂ ಅವಶ್ಯಕ. ಅನೇಕ ಪೋಲೀಸ್ ಕಾನ್ಸ್ಟೇಬಲ್‌ಗಳಿಗೆ ಏಕೆ, ಎಷ್ಟೋ ಮಂದಿ Police Inspector ಗಳಿಗೂ ಸಹ ಬೈಸಿಕ ಲ್ಲನ್ನು ತುಳಿಯುವುದಕ್ಕೂ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಮರ ಹತ್ತು ವುದಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಅನೇಕರಿಗೆ ಈಜು ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ತರಬಯತ್ತು ಕೊಡದ ಶಿಕ್ಷಣ ಎಂಥ ಶಿಕ್ಷಣ ಅದು ! ಪೋಲೀಸ್ ಚೈನಿಂಗ್‌ನಲ್ಲಿ ಸುಧಾರಣೆ ಆಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಪೋಲೀಸ್ ಶಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತೊಂದು ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ದಿಗಿಲು, ಭಯವೇ ಇಲ್ಲ. ಹೆಸರು ಕೇಳಿದರೆನೆ ಜನರಿಗೆ ಒಂದು ಭಯವಾದ ದಿಗಿಲೂ ಭಯವೂ ಉಂಟಾಗಬೇಕು. ಇದು ಉಂಟಾ ಗುವುದು ನ್ಯಾಯಪರವಾದ, ಲಂಚೋರರಲ್ಲದ ಅಧಿ ಕಾರಿಗಳಿದ್ದರೆ ಮಾತ್ರ ಬಡವರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗ ದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವವರನ್ನು ಮತ್ತು ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ

(SRI S. KARIAPPA)

ಕೂಡಿರುವ ಜನಗಳನ್ನು ಈ ಶಾಖೆಯಲ್ಲಿ ನೇಮಿಸಬೇಕು. ಕಾನೂನು ಕಟ್ಟಳೆಗಳನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅರಿತಿರುವವರನ್ನು ಈ ಸ್ಥಾನಗಳಿಗೆ ನೇಮಿಸಬೇಕು. ಸರಿಯಾದ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ತರಬೇತಿ ಪಡೆದಿರುವವರನ್ನು ನೇಮಿಸಬೇಕು. ಹಾಗಿಲ್ಲದೆ ಹೋದರೆ ಸರಿಯಾದ ಕಾನೂನು ಪಾಲನಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಯಾವ ಕಾನೂನು ಇದ್ದರೂ ಪರವಾಗಿಲ್ಲ, ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸು ಬಂದಂತೆ ಹೋಗೋಣ ಎನ್ನುವ ಜನರನ್ನು ಈ ಶಾಖೆಯಲ್ಲಿ ನೇಮಿಸಕೂಡದೆ. ಯಾರೇ ಆಗಲಿ ಈ ಶಾಖೆಯ ಶಿಸ್ತು ಮತ್ತು ಕಾನೂನನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಪಾಲಿಸುವ ಮತ್ತು ಜನರ ಯೋಗಕ್ಷೇಮವನ್ನು ಕಾಪಾಡುವಂತಹ ಜನರನ್ನು ನೇಮಿಸಬೇಕಾದುದು ತುಂಬ ಅವಶ್ಯಕ. ಈ ಶಾಖೆಯಲ್ಲಿ ದಕ್ಷತೆ ತೋರುವಾಗುತ್ತಿದೆ ಎನ್ನುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಕನಕಪುರದಲ್ಲಿನ ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಉದಾಹರಣೆ ಇಚ್ಛಿಸಬಹುದು.

ಈ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ದ್ಯೂತವು ದಿನೇದಿನೇ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿದೆ. ಈ ದ್ಯೂತವನ್ನು ಅಡಗಿಸಲಾಗಲಿಲ್ಲವಲ್ಲ ಎಂದು ವ್ಯಸನಪಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಕಾನೂನುಗಳಿದ್ದರೂ ಅದಕ್ಕೇನೂ ಮಹತ್ವವಿಲ್ಲ. ಇದು ಬಹುಕಾಲದಿಂದಲೂ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದೆ. ಒಮ್ಮೆ ಉಪ-ನಿಷಿವರು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದಾಗ, ಇವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಅವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದಾಗ ಇದನ್ನು ಅಡಗಿಸಲು ಬೆಂಗಳೂರಿನಿಂದ ಪೊಲೀಸರು ಸಿಬ್ಬಂದಿಯನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿ ವಿಚಾರಿಸಲಾಯಿತು. ಜೂಜಾಡುತ್ತ ಇದ್ದವರೆಲ್ಲರೂ ಸಿಕ್ಕಿದರು. ಒಬ್ಬ ದಫೇದಾರರೂ ಜೂಜಾಡುತ್ತ ಇದ್ದವರಲ್ಲ ಒಬ್ಬರು ಇಪ್ಪಾದರೂ ಜೂಜಾಡುವುದು ಇನ್ನೂ ನಡೆಯುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿನ ಪೊಲೀಸರ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ದಫೇದಾರನೊಬ್ಬನನ್ನು ಅಲ್ಲಿಟ್ಟು ದ್ಯೂತವನ್ನಾಡಿಸುತ್ತಿರುವಾಗ ಏನು ಮಾಡುವುದೋ! ಸಾತನೂರಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಗುಡಿಸಲನ್ನು ದಫೇದಾರ ಕಟ್ಟಿಸಿ ಅದರಲ್ಲಿ ಜೂಜುಗಾರರನ್ನು ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡು ಅವರೊಡನೆ ಜೂಜನ್ನಾಡುತ್ತ ಇದ್ದರು. ಜನರು ಮೇಲಧಿಕಾರಿಗಳ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದರು. ಅದರಿಂದ ಪ್ರಯೋಜನವೇನೂ ಆಗಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಪೊಲೀಸರು ಶಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದೋಬಸ್ತು ಹೇಗೆ ಬರುತ್ತದೆ?

ಮತ್ತೊಂದೇನೆಂದರೆ ಇಲ್ಲಿಯ ಸುತ್ತಮುತ್ತಿನ ಜನರು ಇದರ ಬಗೆಗೆ ಅರ್ಜಿ ಕೊಟ್ಟರೆ ಜೂಜಿನ ಪಡ್ಡಿಗೆ ಬೆಂಕಿ ಹಾಕಿದರು ಎಂದು ನಮ್ಮ ನೆ ಗುಡಿಸಲುಗಳಿಗೆ ಬೆಂಕಿ ಹಾಕಿ, ಅವರ ಮೇಲೆ ಕೇಸುಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿದರು. ಕೊನೆಗೆ ಸೆಪನ್‌ವರೆಗೂ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಅವರು ನಿರಪರಾಧಿಗಳೆಂದು ವಜಾ ಆಯಿತು. ಈ ಖಡೇಮ್ ದಫೇದಾರ್ ಹೊಸಕೋಟೆಯಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ಮತ್ತು ಹಾರೋ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ನಹ ಇಂಥ ದೊರರುಗಳು ಅವನ ಮೇಲಿದ್ದು. ಇಂತಹವರಮೇಲೆ ಕಂಪ್ಲೇಂಟುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಅಂತಹ ಕಂಪ್ಲೇಂಟುಗಳ ಮೇಲೆ ಯಾವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳದೆ ಅನಾದರಣೆಯಿಂದ ಹೋಗತಕ್ಕ ಪೊಲೀಸರು ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿದ್ದಾರಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ವಿಷಾದಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಇಲ್ಲಿಗೆ ಮೂರು ತಿಂಗಳುಗಳಾಗಿರಬಹುದು, ಮತ್ತು ಪೇಪರಿನಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಈ ಅಂಶ ಬಂದಿರಬಹುದೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಕಾಡಿನಲ್ಲಿದ್ದ ಗುಡಿಸಲಿಗೆ ಫಾರಿಸ್ ಗಾರ್ಡ್‌ಗಳು ಬೆಂಕಿ ಹಾಕಿದರು, ಅದರಿಂದಾಗಿ ಅವನ ದವಸ ಮುಂತಾದುವುಗಳೆಲ್ಲ ಸುಟ್ಟು ಹೋದುವು

ಎಂದು ಅಲ್ಲಿನ ಪೊಲೀಸರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದರೂ ಅವರು ಅದಕ್ಕೆ ಕಿವಿಗೊಡಲಿಲ್ಲ.

ಮೊನ್ನೆತಾನೆ ಎಂದರೆ ಸುಮಾರು ಹದಿನೈದು ದಿನಗಳಾಗಿರಬಹುದು. ನಮ್ಮ ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಬಡ ಹೆಂಗಸು ತನ್ನ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಹುಣಿಸೇಕಾಯನ್ನು ಬಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಹೋಗಿದ್ದಾಗ ಕೆಲವು ತುಂಟರು ಸೇರಿಕೊಂಡು ಆಕೆಯನ್ನು ಹಿಡಿದು ಜೋಡಿನ ಕಾಲಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಅವಳಿಗೆ ಅವಮಾನ ಪಡಿಸಿದರು. ಇದನ್ನು ಕುರಿತು ಅಲ್ಲಿನ ಪೊಲೀಸರ ಇನ್‌ವೆಸ್ಟಿಗೇಷನ್ ದೂರು ಕೊಟ್ಟರೆ ಅವರು ಇದ್ದಲ್ಲಿ ಸಿವಿಲ್‌ಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿದ್ದು ನಾವೇನೂ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಹೀಗೆ ಒಬ್ಬ ಹೆಣ್ಣು ಮಗಳು ಜೋಡಿನ ಕಾಲಿನಲ್ಲಿ ಒದಿಸಿಕೊಂಡು ಮೈಕ್ಕೆ ತುರಿಸಿಕೊಂಡು ದೂರು ಕೊಟ್ಟರೆ ಯಾರ ಮೇಲೆ ದೂರಿತ್ತೋ ಅವರನ್ನು ಕರೆದು ವಿಚಾರಣೆಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಇದೆಷ್ಟು ವಿಷಾದಕರ! ಪೊಲೀಸರು ಶಾಖೆಯಿಂದ ಇಂದು ರಕ್ಷಣೆ ದೊರೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ಎಷ್ಟೋ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೊಡೆದಾಟಗಳನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲು ಕೂಡ ಅವರಿಂದ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಇವೆಲ್ಲ ಸಿಬ್ಬಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿದ್ದು ನಾವೇನೂ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಇನ್ನು ಜನತೆಗೆ ಯಾವ ರೀತಿಯಾಗಿ ರಕ್ಷಣೆ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ. ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಸುಲಭವಾಗಿ ಊಹಿಸಬಹುದು. ತಾವೆಲ್ಲರೂ N.E.S. ರಸ್ತೆಗಳಾಗುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರಬಹುದು. ಒಂದುಕಡೆ ಮೊಟ್ಟ ಮೊದಲು ನಕಾಸೆಯಲ್ಲಿ ಕಂಡಂತೆ ರಸ್ತೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದರು. ಒಬ್ಬ ತುಂಟ ಇದಕ್ಕೆ ಅಡ್ಡಿ ಬಂದ; ರಸ್ತೆಮಾಡಿದವನನ್ನೇ ಕಡಿದು ಹಾಕುತ್ತೇನೆ ಎಂದ. ಅಲ್ಲದೆ ಅದಕ್ಕೆ ಅನುಸಾರ ವರ್ತಿಸುವುದಕ್ಕೂ ಮೊದಲಿಲ್ಲ. ಪೊಲೀಸಿಗೆ ದೂರು ಕೊಟ್ಟರೆ ಅವರೇನೂ ಮಾಡದೆ ಹೋದರು. ಅವರ ಒಲವು ತುಂಟನ ಕಡೆಗೇ ಹೋಯಿತು. ಇನ್ನೇನು ಮಾಡಿಯಾನು ಆತ! ಊರನ್ನೇ ಬಿಟ್ಟು ಪಾಣಿರಕ್ಷಣೆ ಗಾಗಿ ಇಂದು ಕನಕಪುರದಲ್ಲಿ ವಾಸ. ಪೊಲೀಸರ ರಕ್ಷಣಾ ವೈಖರಿಯು ಹೇಗಿದೆ ನೋಡಿದಿರಾ! ಈ ವಿಚಾರಗಳೆಲ್ಲ ಪೊಲೀಸರು ತೋರಿತಕ್ಕೂ ಅನಾದರಣೆಗೆ ಒಪ್ಪಿದ ಏನು?

ಇನ್ನು ನಮ್ಮ ಕಡೆಯಿರುವ ಹುಣಿಸೆಹಳ್ಳಿ ಎಂಬಲ್ಲಿಗೆ ಎರಡು ಬಸ್ಸುಗಳು ಬೆಂಗಳೂರಿನಿಂದ ಕನಕಪುರದ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತವೆ. ಈ ರೀತಿ ಹೋಗುವಾಗ ಆಕಾರ್‌ವತಿ ನದಿಯನ್ನು ಹಾಯ್ದು ಹೋಗಬೇಕು. ಎರಡು ಲೈನು ಇರತಕ್ಕವರು ಒಂದೇ ಬಸ್ಸು ಓಡಿಸುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಒಂದು ಬಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಎರಡು ಬಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ತುಂಬುವಷ್ಟು ಜನರನ್ನು ತುಂಬಿಕೊಂಡು ಓಡಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಬಸ್ಸಿನವರ ಕೈವಾಡಕ್ಕೆ ಪೊಲೀಸರು ಶಾಖೆಯವರು ಸಿಕ್ಕಿದ್ದಾರೆ. ಎರಡು ಬಸ್ಸಿನ ಜನಗಳನ್ನು ಒಂದೇ ಬಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ತುಂಬಿಕೊಂಡು ಹೋಗತಕ್ಕದ್ದು ಈ ಸುಮಾರು ಎರಡು ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ.

2 P.M.

ಇಬೇ ಅಸೆಂಬ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಶ್ನೆಹಾಕಿ ಕೇಳಿದಾಗ ಹಿಂದೆ ಇದ್ದ ಗೃಹನಿಷಿವರು ಏನೋ ಒಂದು ರೀತಿ ಉತ್ತರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು. ಬರೆದು ವಿಚಾರಮಾಡುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಎರಡು ಬಸ್ಸುಗಳೂ ಹೋಗುತ್ತಿವೆಯೇ, ಇಲ್ಲವೇ, ಎರಡರ ಪ್ರತಿ ಯಾವುದು ಹೋಗುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಬರೆದಾಗ ಪೊಲೀಸರವರು ಸರಿಯಾದ ಸಮಾಚಾರವನ್ನೇ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ಹೋಂ ಮಿನಿಸ್ಟರು ಬರೆದರೂ ಕೂಡ ಸರಿ

ಯಾದ ಸಮಾಚಾರ ಕೊಡದೆ ಹೋದರು. ಈ ಕಾರಣ ಪುನಃ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಕರೆದಿದ್ದೇನೆಂದು ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದರು. ಇವತ್ತಿನವರೆಗೂ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಬಂದೇ ಇಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ಕೂಡ ಎರಡು ಬಸ್ಸುಗಳಿಗೆ ಬದಲಾಗಿ ಒಂದೇ ಬಸ್ಸು ಬೇಸಿಗೆಕಾಲವಾದುದರಿಂದ ಒಡುತ್ತಿದೆ. ಮಧ್ಯೆ ಹೊಳೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಆ ಕಡೆ ಒಂದು ಬಸ್ ಇರಬೇಕು, ಈ ಕಡೆ ಒಂದು ಬಸ್ ಇರಬೇಕು. ಹೀಗಿರುವಾಗ ತಮಗೆ ಇಷ್ಟಬಂದಂತೆ ಬಸ್‌ಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವುದು ಸಾರೋದ್ದಾರವಾಗಿ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಪೋಲೀಸಿನವರ ಕುಮ್ಮಕ್ಕೂ ಇದೆ. ಪೋಲೀಸಿನವರು ಬಂದು ಹೋಗುವ ಬಸ್ಸುಗಳ ಲೆಕ್ಕ ಬರೆದು ಬಸ್ಸಿನವರ ರಾಜಮಾಡಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಕೊನೆಗೆ ತಮ್ಮ ತಪ್ಪು ತಿಳಿಯುತ್ತದೆಂದು ರಿಜಿಸ್ಟರನ್ನೇ ಇಟ್ಟಿಲ್ಲ.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ ಹೆಬ್ಬದಿರುಮೆಟ್ಟಲು ಎಂಬ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ರಣರಂಗವೇ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಇದು ಎರಡು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಅಚ್ಚಾ ತುರ್ಯದಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಅನಾಹುತವಾಯಿತು. ಪೋಲೀಸಿನವರು ಆ ಊರಿನ ತುಂಟರನ್ನು ಹತೋಟಿಗೆ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುವ ಶಕ್ತಿ ಇಲ್ಲದವರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಒಮ್ಮೆ ನಾನು ಹಿಂದೆ ಇದ್ದ ಗೃಹಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಬರೆದಾಗ Home Secretariat ನಿಂದ ಬಂದ ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ತಿಳಿಸಿದ್ದರು. 'ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಸೂಪರಿಂಟೆಂಡೆಂಟ್ ಹೋಗಿ ಎಲ್ಲ ವಿಚಾರಣೆಮಾಡಿ ಬಂದರು. ನೀವು ಬರೆದಿರುವುದು ಉತ್ತೇಜ್ಜೆಯಿಂದ ಕೂಡಿದೆ' ಎಂದು. ಅದಕ್ಕೆ ನಾನು 'ಉತ್ತೇಜ್ಜೆಯಿಂದ ಬರೆದಿಲ್ಲ, ತಾವು ಬಂದು ಪಕ್ಕದ ಊರಿನಲ್ಲಿ ವಿಚಾರಿಸಿದರೆ ಎಲ್ಲಾ ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ' ಎಂದು ಬರೆದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಇನ್ನೂ ಉತ್ತರವೇ ಇಲ್ಲ.

ಈ ಮಧ್ಯೆ ಯಾರನ್ನು ಸರಿ ಎಂದು ಹೇಳಿಕೊಂಡು ಪೋಲೀಸಿನವರನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಯೋ ಅವರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷೆಕೂಡ ಆಗಿದೆ. ದಕ್ಷರಾದ ಸಬ್ ಇನ್ಸ್ಪೆಕ್ಟರು ಒಬ್ಬರು ಅಲ್ಲಿ ಇದ್ದರು. ಅವರು ನ್ಯಾಯ ಪರರಾಗಿ ಇದ್ದುದರ ಫಲವಾಗಿ ಒಬ್ಬಬ್ಬರನ್ನು ಹಿಡಿದು ಕೇಸುಹಾಕಿ ಅವರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷೆ ಕೂಡ ಆಗಿದೆ. ಒಬ್ಬಾತನು ಇನ್ನೊಬ್ಬನು ಎತ್ತುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ತನ್ನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡಿದ್ದನು. ನಾಲ್ಕು ದಿವಸವಾದರೂ ಬಿಡಲಿಲ್ಲ ಪೋಲೀಸಿನವರಿಗೆ ಬರೆದು ಪಿರಾದು ಕೊಟ್ಟರೆ ಅವರು ಅದಕ್ಕೆ ಗಮನ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ಇಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಿಂದ ಈ ಪ್ರದೇಶದ ಜನಗಳಿಗೆ ಭಯವುಂಟಾಗಿದೆ. ಮಾನರಕ್ಷಣೆ, ಪ್ರಾಣ ರಕ್ಷಣೆ ಹೇಗಾದೀತು ಎಂಬ ಯೋಚನೆಯಾಗಿದೆ.

ಇದೆಲ್ಲವೂ ಕೇವಲ ಕನಕಪುರಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಅನ್ವಯ ಪಾಗುತ್ತದೆಂದು ತಿಳಿಯಬಾರದು. ದೇಶದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರತಕ್ಕ ವಿಷಯ. ಚನ್ನಪಟ್ಟಣದ ವಿಚಾರವನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಂಡರೆ ಅಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ಎಷ್ಟೋ ಇಂಥ ವಿಚಾರಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ. ಈಗ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕೇಸು ಇರುವುದರಿಂದ ಅದನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಬಯಸುವುದಿಲ್ಲ. ನಿರಪರಾಧಿಗಳನ್ನು ಅಪರಾಧಿಗಳೆಂದು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡಿರುವ ಒಂದು ನಂದರ್ಭ ಅಲ್ಲಿದೆ. ಅದರಿಂದ ಯಾವಾಗಲೂ ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ಕೂಡಿರತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನೇ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಸಿಕ್ಕಿದರೆ ಸರಿಯಾದ ವಿಚಾರಣೆಯಿಂದ ಅವರನ್ನು ಮನೆಗೆ ಕಳುಹಿಸಬೇಕು. ಹೀಗೆ ಮೇಲ್ಕಟ್ಟದಲ್ಲಿ, ಸರ್ಕಾರದ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ರಕ್ಷಣೆಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಉದಾ ಸೀನತೆ ಅಥವಾ ಸ್ವಾರ್ಥತೆ ಇವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ವರ್ತಿಸತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ನೇಮಿಸಬೇಕು. ಇಂಥವರು

ಸಮಯಸಂದರ್ಭಗಳನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಕೂರವಾಗಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೋದರೆ ಪ್ರಜಾರಕ್ಷಣೆ ವಾಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಜನರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆ ತಪ್ಪಿಹೋಗುತ್ತದೆ. ಈ ವಿಚಾರಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಪೋಲೀಸ್ ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಸ್ಕೂಲಿನಲ್ಲಿ ಹೊಸ ವರ್ಗದಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಸೇವಾಭಾವನೆ, ದಕ್ಷತೆ ಇವುಗಳಂಚಾಗತಕ್ಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ syllabus ಏರ್ಪಡಿಸಿ ಸರಿಯಾದ ಯೋಗ್ಯರಾದವರನ್ನು ಶಿಕ್ಷಣ ಕೊಡಲು ನೇಮಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಈ ಡಿಮಾಂಡಿಗೆ ನನ್ನ ಅನುಮೋದನೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

*Sri. T. PARTHASARATHY (Malleswaram).—Sir, I would like to give a few suggestions to the Minister for Home on the administration of the Police Department and the few vagaries found in the Department.

Primarily, I request the Hon'ble Home Minister to provide hospital facilities for the police force, as is done in the army. In my experience, I found that they are incapable of paying for medical treatment. In fact a number of police constables are my patients and I found they cannot buy injection tubes or tonics which I prescribe them. I request that out of the budget that is allotted,—and my friends have pointed out that it is top-heavy,—a separate hospital for the police force may be established so that they would get treatment efficiently and promptly without embarrassing them in their work.

Sri B. BASAVALINGAPPA.—The Hon'ble Health Minister is present.

Sri K. K. HEGDE (Minister for Health).—I would examine it.

Sri T. PARTHASARATHY.—The second suggestion I would make is regarding the provision of quarters for the police force. The salary that they get is very small. The quarters existing at present were constructed a century or fifty years ago and are not enough to provide accommodation. I request that even in this budget amounts should be set apart for construction of quarters for the police force, especially the lower ranks.

Regarding promotions, I have observed that the lower ranks never reach a particular stage. For example, a Daffedar serves as a Daffedar for life, even though he is efficient and well-qualified and has passed Criminal

(SRI T. PARTHASARATHY)

Higher examination. Probably he has not got much influence at the top and some of those lucky people who are not equally qualified get up the ladder very quickly. Such discrimination in the Police Department should be stopped and only efficiency should be given due credit.

Regarding salaries, I wish the Finance Minister would take it to his sweet will and see that the salary of police constable is raised to a minimum of Rs. 100 to make the life of the constable a little more comfortable.

About hours of work, it is indiscriminate. I find that the police constable has no hours of work and he is asked to work at all hours and there is no shift system in the Department. He cannot attend to his normal household duties.

Sri B. D. JATTI.—That is not correct. There are shifts.

Sri T. PARTHASARATHY.—I have enquired about this matter. They work more than the stipulated hours. May be there are rules about it, but the officers do not observe it and compel the constable to over-work. The officers should be instructed to observe the rules correctly. Regarding dress, last year we found a change in the dress; the classical dress of the Police Force changed and they look like forest guards now-a-days. I wish some reformation is done. A less costly dress which is more mobile for the mobile force is required. Regarding the appointment of Heads of Police Force, I am wondering why we should import from outside. I know you have got an argument for it.

Sri B. D. JATTI.—Where is the question of importing a person from outside?

Sri T. PARTHASARATHY.—The present I.G.P. is imported.

Sri B. D. JATTI.—He was allotted to Mysore State. He was not imported. If there is any instance let him quote. But it is not a correct statement.

Sri T. PARTHASARATHY.—The gentleman certainly joined the Mysore Force, but he had gone out. The last I.G.P. certainly was imported, though he was incapable of doing anything.

Regarding the personnel of constabulary, I request the Minister to remove such persons who are invalid and who are very old to serve the Department and pick up young people with qualifications of health and post them as police constables. There are constables who cannot carry their shoes. I wish they are posted to Vidhana Soudha and young men who are simply asked to sit on stools in front of the offices are recruited to Police Department. Regarding the method of administration, there should be plenty of reorientation. The old classical method in which the British administered the Department is still prevailing and there is quite a lot of re-l-tapism. Every Police Officer should understand his duty and make himself available to cope with every type of offence. I have come across instances where if I go and ask a Traffic Police Constable about an assault that has been done on the road, he says it is not his duty, and that I should approach somebody else. My argument is any policeman is a police man and he should protect people and he should attend to any type of work he is asked to do. If he is a traffic man, it does not mean that he should only deal with traffic accidents. Regarding emoluments that are given to Police Constables, I wish the Finance Minister should give them something extra for extra duty. They are posted to duty from morning till evening and they are not even provided with coffee and food; especially when high dignatories come, from morning 8 o'clock till 8 o'clock in the evening they are asked to work but they do not get any extra emoluments. They must be paid something extra for extra duties so that they may eat well and stand well and do their duty very well.

The last suggestion I would like to give is, like the Army, the Police Force also should be granted lands at the time of retirement. In fact, they should be treated as a quasi-military organisation and their children should be given scholarships and freeships automatically in the schools. They should not be made to apply for scholarships and freeships but they

should be given those facilities automatically like the army people. With these suggestions, I thank the Hon'ble Speaker for having permitted me to speak.

[MR. DEPUTY SPEAKER in the Chair.]

*ಶ್ರೀ ಆಲೂರು ಹನುಮಂತಪ್ಪ (ನಲಮಂಗಲ).— ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಇದುವರೆಗೂ ಮಾತನಾಡಿದಂಥ ಶ್ರೀ ಪುಟ್ಟರಾಮಯ್ಯನವರೂ ಮತ್ತು ಡಾ|| ಪಾರ್ಥ ಸಾರಥಿಯವರೂ ಅನೇಕ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತು ಶ್ರೀ ಕರಿಯಪ್ಪನವರೂ ಸಹ ಅನೇಕ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಶ್ರೀ ಪುಟ್ಟರಾಮಯ್ಯನವರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಇಂಥ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ಇಷ್ಟೊಂದು ಹಣ ವ್ಯಯವಾಗುವುದು ಸರಿಯೇ ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಪ್ರಜೆಯ ಹಕ್ಕುಬಾಧ್ಯತೆಗಳೂ ರಕ್ಷಣೆಯಾಗಬೇಕಾದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ರಕ್ಷಣಾ ಶಾಖೆ ಅವಶ್ಯಕ. ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಬರುವುದಕ್ಕೆಂತ ಹಿಂದೆ ನಮಗೆ ಯಾವ ಹಕ್ಕು ಬಾಧ್ಯತೆಗಳು ಇದ್ದವು. ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ನಮಗೆ ದೊರಕಿದ ಮೇಲೆ ಎಷ್ಟು ಹಕ್ಕುಬಾಧ್ಯತೆಗಳು ರಾಜ್ಯಾಂಗದಲ್ಲಿ ಅಡಕವಾಗಿವೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಆರೋಚನಮಾಡಿ ನೋಡಿದರೆ, ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ವಿವಾಧಾಸ್ಪದ ಪ್ರಗತಿ ಇಲ್ಲದೆ ಇರುವ ಕಾರಣ ಅವುಗಳ ರಕ್ಷಣೆಗೆ ನಾವು ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಾಧಾನ್ಯತೆ ಕೊಡುವುದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದುದು. ಅವರು ಹೇಳಿದರು, ಈ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ತಪ್ಪು ನೆಪ್ಪುಗಳನ್ನು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆಂದು. ತಪ್ಪುಗಳು ಇವೆ. ಇಲ್ಲಿ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಸರಿಮಾಡಿ ಕೊಂಡು ತಿದ್ದಿಕೊಂಡು ಹೋಗತಕ್ಕಂಥ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ನಮ್ಮೆಲ್ಲರಮೇಲೂ ಇದೆ. ನಮಗೆ ಸರಿಯಾದ ನ್ಯಾಯ ದೊರೆಯಬೇಕಾದರೆ ನಾವೂ ಸಹ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ಏನು ಒಂದು ನ್ಯಾಯತತ್ವ ಇದೆ ಅದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಮನ್ನಣೆ ಕೊಡಬೇಕು. ಕಾನೂನು ಕಟ್ಟಳೆಗಳನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಂಡು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕಂಥ ಇಲಾಖೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ತಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಾವಧಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕಾದಂಥ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಬಹಳ ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ಅರಿತು ಮಾನಬೇಕು. ಕಾನೂನು ಕಟ್ಟಳೆಗಳ ರಕ್ಷಣೆಗೆ ದೊಡ್ಡ ಗೌರವ ಕೊಡತಕ್ಕ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಸಹ ತಮ್ಮ ಮೇಲೆಯೇ ಇದೆ. ಆದಮೇಲೆ ರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕ ಇಲಾಖೆಗೆ ನಾವು ಗೌರವ ಕೊಟ್ಟು, ಇಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ ಕೆಲವು ತಪ್ಪುಗಳನ್ನು ತಿದ್ದತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರ ನಮಗೆ ಇದೆ. ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕಾನೂನು ಕಟ್ಟಳೆಗಳು ದೇಶದಲ್ಲಿ ನಿಷ್ಪಕ್ಷಪಾತವಾಗಿ ಜಾರಿಯಾಗತಕ್ಕ ಮತ್ತು ಯಾವ ಒಂದು ಹೊಗಳಿಕೆಗಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಯಾರಾದರೂ ಮಾಧ್ಯ ಪ್ರವೇಶಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡದ ಹಾಗೆ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗತಕ್ಕ ದೊಡ್ಡ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ನಮ್ಮೆಲ್ಲರಿಗೂ ಇದೆ.

ಈ ಪೊಹಿಷನ್ ವಿಷಯವನ್ನು ಪೋಲೀಸು ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ಬೇರನ್ನೊಬ್ಬರೇ ಇಲಾಖೆಗೆ ಕೊಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ವಾದವನ್ನು ಸಹ ನಾನು ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ. ಟ್ರೈಯಿಂಗ್ ಕೊಡತಕ್ಕ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಮಿತ್ರರು ಹೇಳಿದರು. ದಕ್ಷರೂ ಮತ್ತು ಲಾಯಕ್ಕೂ ಆಗುವ ವರವನ್ನು ಅರಿಸಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದು ವಾಸ್ತವವಾದ ವಿಷಯ. ಅದರಂತೆ ಆದರಿಗೆ ಇರತಕ್ಕ ಕುಂದು

ಕೊರತೆಗಳನ್ನು ನಾವು ಪರಿಗಣಿಸಿ ಲಕ್ಷ್ಯದಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟು ಕೊಂಡು ಅವುಗಳನ್ನು ಹೋಗರಾಡಿಸುವುದು ಬಹಳ ವಾಸ್ತವ್ಯ. ಪೋಲೀಸು ಕಾರ್ಪ್ಸ್‌ಗಳಿಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕ ಏನು ಒಂದು ಸಂಬಳಸಾರಿಗೆ ಇದೆ ಅದು ಬಹಳ ಕಡಮೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಅರಿತಿದ್ದೇವೆ ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನಾವು ಅವರ ಕುಟುಂಬದ ಖರ್ಚು ವೆಚ್ಚ ಮತ್ತು ಅವರ ಒಂದು ಜೀವನಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ಪ್ರತಿಫಲ ಕೊಡಬೇಕಾದದ್ದು ನಮ್ಮ ಮುಖ್ಯ ಗುರಿಯಾಗಿದೆ. ಅದನ್ನು ನಮ್ಮ ಮಂತ್ರಿವೃಂದವು ಪರಿಶೀಲನೆಮಾಡಿ ಅತಿ ಜರೂರಾಗಿ ದೇಶದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಒಂದು ಸರಿಯಾದ ಸಂಬಳ ಸಾರಿಗೆಯನ್ನು ಆದರಿಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾದದ್ದು ಅತಿ ಮುಖ್ಯ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಟ್ರಾಫಿಕ್ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆಗಾಗಿ ಏನು ಪೋಲೀಸ್ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಇದೆ ಅದು ಅತಿ ಚುರುಕಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ರಾತ್ರಿಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಾವು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಲಾರಿಗಳ ಸಂಚಾರ ಬಹಳ ಇದೆ, ಲೈಟ್ಸ್ ಅವಾಂತರ ಬಹಳ ಇದೆ ಎದುರುಗಡೆ ಬರತಕ್ಕ ವಾಹನಗಳು ಯಾವುದು ಸಹ ನಿಲ್ಲಿಸಿಬಿಟ್ಟು ಬರಬೇಕಾದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಏನು ಇದೆ, ಇದಕ್ಕೆ ತಾವುಗಳು ಅತಿ ಜರೂರಾಗಿ ಕಮಿಷನರು ಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದದ್ದು ಅತಿ ಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಷಯ. ಇನ್ನು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮತ್ತು ಅವರ ಒಂದು ಸಿಬ್ಬಂದಿ ವಿಷಯ. ಈ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಅದರಲ್ಲೂ ಪೋಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಒಂದು ಸ್ವಲ್ಪದ ವತಾಪರಣವನ್ನು ಅರಿತುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ಕೊನೆಯಪಕ್ಷ ಆರು ತಿಂಗಳುಗಳಾದರೂ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಹೀಗೆಂದಮಾತ್ರಕ್ಕೆ, ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಅನಿವಾರ್ಯ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಬಿಟ್ಟು, ಪದೇ ಪದೇ ಅವರನ್ನು ವರ್ಗ ಮಾಡತಕ್ಕದು ಅಷ್ಟು ನೂಕುವಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಹಳಗಾಡಿನ ಜನಗಳ ನಮ್ಮದಿಯನ್ನು ಕಾಪಾಡತಕ್ಕ ವಿಷಯ. ಈಗ ನಮ್ಮ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕುಟುಂಬಕ್ಕೂ ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಡಬೇಕಾದದ್ದು ಅವಶ್ಯಕವಾದ ವಿಷಯ. ಈ ರೀತಿಯ ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಡುವಾಗ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೂ ವಿಜಿಲೆನ್ಸ್ ಕಮಿಟಿಯೆಂದು ಏನು ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಅದೇ ರೀತಿ ಹಳ್ಳಿಗಳ ರಕ್ಷಣೆಗೂ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ನೂಕು. ಈ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಚುನಾಯಿಸುವುದರಲ್ಲಿಯೂ ನಮ್ಮ ಇಂದಿನ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವಕ್ಕೆ, ಪ್ರಜೆಗಳ ಹಕ್ಕುಬಾಧ್ಯತೆಗೆ ವನ್ನಣೆ ಕೊಟ್ಟು ಹೊಂದಿಕೊಂಡು ಹೋಗತಕ್ಕ ಮನೋಭಾವವುಳ್ಳ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೇ ಇರಬೇಕು. ಈಗ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಪೋಲೀಸು ನವರು ದೇಶದ ಎಲ್ಲಾ ಕಾರ್ಪ್ಸ್‌ಮೆಂಬರ್‌ಗಳೂ ಹೊಂದಿಕೊಂಡು ಹೋಗತಕ್ಕವರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ಪೋಲೀಸು ಹೆಚ್ಚಿನ ಮೆಚ್ಚಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಡ ಪಡೆದಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಹೀಗಿರುವಾಗ, ಸರ್ಕಾರದ ಕಾನೂನು ಕಟ್ಟಳೆಗಳನ್ನೇ ಆಗಲಿ, ಇಡೀ ದೇಶದ ಜನತೆಯ ಮೂಲಭೂತ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನೇ ಆಗಲಿ ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ಮತ್ತು ನಿಸ್ಪೃಹತೆಯಿಂದ ಕಾಪಾಡತಕ್ಕ ಇಲಾಖೆಯ ಇಪ್ಪಾರ್ಡ್‌ಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸುವುದೂ ಅವಶ್ಯಕವೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಸಣ ಸಣ ಕೇಸುಗಳ (Petty Cases) ವಿಷಯ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. Petty Caseಗಳನ್ನು ಕೇಸುಗಳೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದರೂ ಸಂದರ್ಭಾನುಸಾರ ಗ್ರಾಮಾಂತರಗಳಲ್ಲಿ ಇದು ಮೈಮನಸ್ಸನ್ನುಂಟು

(ಶ್ರೀ ಆಲೂರು ಹನುಮಂತಪ್ಪ)

ಮಾಡಬಹುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ವಿಜಿಲೆನ್ಸ್ ಕಮಿಟಿ ಯೆಂದು ಏನು ಹೇಳುತ್ತಾರೋ ಅದರಂತೆ ಮಾಡಿ ಹಳ್ಳಿಯ ಜನರ ಹಕ್ಕುಬಾಧ್ಯತೆಗಳನ್ನು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡುವುದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಷಯ. . .

ಲಂಚರೂಪವತ್ತುಗಳ ವಿಚಾರ ನಮ್ಮ ಸ್ಟೇಕಿತರು ಹೇಳಿದರು. ಇದನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಬೇಕು. ಅದ ರಂತೆಯೇ, ಪೊಲೀಸ್ ಜನರ ಕಷ್ಟ ನುಬಗಳನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸುವುದಕ್ಕೂ ನಾವು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡ ಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಧೈಯ ಧೋರಣೆಗಳನ್ನು ಕಾಪಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಈ ರಕ್ಷಣಾ ಶಾಖೆಯು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದ ಇಲಾಖೆಯೆಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ರಾಮಪ್ಪ (ಹರಿಹರ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಪೊಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಹಲವಾರು ರೋಪದೋಷಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದು, ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ವ್ಯಕ್ತ ಪಡಿಸುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ನಾನು ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೇನೆ. ನಮಗೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಪೊಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆಯ ಕಾರ್ಯಕ್ಷೇತ್ರ ಅಷ್ಟಾಗಿ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಕೇವಲ ಶಾಂತರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡು ವುದು ಮತ್ತು ತಕ್ಷೀರುಗಳನ್ನು ತನಿಖೆ ಮಾಡುವುದು ಮಾತ್ರ ಇತ್ತು. ಆದರೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದಮೇಲೆ, ಹೊಸ ರಾಜ್ಯಾಂಗ ಬಂದಮೇಲೆ ಪೊಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆಯವರ ಕರ್ತವ್ಯ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೆ ರಾಜಕೀಯ, ಆರ್ಥಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ನ್ಯಾಯ ವನ್ನು ದೊರಕಿಸಿಕೊಡುವ ಹಲವಾರು ರಾಜ್ಯದ ಕೆಲಸ ದಲ್ಲಿ ನೆರವಾಗುವ ದೊಡ್ಡ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಅವರು ಮಾಡ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಇಂದು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಪೊಲೀಸಿನವರು ಇಂಥ ಒಂದು ಅದರ್ಶ ಪ್ರಾಯವಾದ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ನಿರ್ವಹಣೆಮಾಡು ವುದಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯತೆಯುಳ್ಳವರಾಗಿದ್ದಾರೆಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಗಮನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈಗ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲೇ ಅಲ್ಲ ಭಾರತಾದ್ಯಂತ ಅನೇಕ ಪ್ರಯೋಗಗಳನ್ನು ನಡೆಸು ತಿದ್ದಲೇವೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವವನ್ನು ವೃದ್ಧಿ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಯೋಗ. ಈ ಮಹಾಪ್ರಯೋಗ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಆಗದಿರಲಿ, ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಆದೇಶದ ಮೇಲೆ ಪಾನ ನಿರೋಧವೆಂಬ ಇನ್ನೊಂದು ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಯೋಗವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಮಧ್ಯಪಾನನಿರೋಧದ ಕೆಲಸ ದಲ್ಲಿ ಪೊಲೀಸಿನವರ ಕರ್ತವ್ಯವೆಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗಿದೆ ಯೆಂಬುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಮನಗಂಡಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಏಕೆಂದರೆ, ಈ ಮಹಾ ಪ್ರಯೋಗದಲ್ಲಿ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಪೊಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆ ಯವರ ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ, ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆಯಿಂದ ತಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಿದ್ದರೆ ಕೇವಲ ಒಂದೆರಡು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲೇ ಅದನ್ನು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಮಾಡ ಬಹುದಾಗಿತ್ತು ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕು. ಇಷ್ಟು ದಿವಸಗಳಾದರೂ ಅದು ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆಯದಿರುವ ಕಾರಣ ಅನೇಕರು ಇದನ್ನು ತೊಡೆದುಹಾಕುವುದೇ ಒಳ್ಳೆಯದೆಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟರು. ನಾನು ಆ ರೀತಿಯಾಗಿ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆ ಪಡುವುದಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವವೆಂಬ ಮಹಾ ಪ್ರಯೋಗ ವನ್ನು ನಾವು ನಡೆಸುತ್ತಿರುವಾಗ ಅದು ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿ ಅದನ್ನೇನೂ ತೆಗೆದು ಹಾಕಿ

ಎಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾವುದೇ ಪ್ರಯೋಗವನ್ನಾಗಲಿ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆಯಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ, ಇಂದು ಪಾನನಿರೋಧವನ್ನು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಮಾಡುವುದು ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಅದ್ವೈತಕರ್ತವ್ಯ. ಇಂದು ಪಾನನಿರೋಧ ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆದಿಲ್ಲವೆಂದರೆ, ಪೊಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆಯಿದ್ದೆಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಗಮನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯವರೆಲ್ಲರೂ ಇಂದು ಪೊಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆಯಿಂದಿಲ್ಲ, ದಕ್ಷತೆ ಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗಿದ್ದರೂ, ಈ ಅಂಶವನ್ನು ನಮ್ಮ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಎಷ್ಟು serious ಆಗಿ ಗಮನಿಸುತ್ತಾರೆಂಬುದನ್ನು ನಾನು ಕೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ಹೊತ್ತು ಪೊಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ದಕ್ಷತೆ, ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆಯಿದ್ದರೆ, ಮಧ್ಯ ಪಾನ ನಿರೋಧವೇ ಅಲ್ಲದೆ, ಲಂಚ ನಿರೋಧವೂ ಕೂಡ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ದೇಶದಲ್ಲಿನ ಈ ಒಂದು ಸಂಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ಪಾರುಮಾಡುವುದು ಪೊಲೀಸರ ಕೈಯಲ್ಲಿದೆ. ಇಂಥ ಇಲಾಖೆಯನ್ನು ಉತ್ತಮ ಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ಯಾವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ, ಅವರಲ್ಲಿರುವ ಕರ್ತವ್ಯ ಭಿಷ್ಟತೆಯನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ ಹೋಗಲಾಡಿಸುತ್ತಾರೆಂದು ನಾನು ಕೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

2-30. P.M.

ಮಧ್ಯಪಾನ ವಿಷಯದ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡ ಬೇಕಾದರೆ ಒಂದೆರಡು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗು ತ್ತದೆ. ಪ್ರೊಕಿಬಿಷನ್ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಬೇಕಾದರೆ, ಈಗಿರತಕ್ಕಂಥ ಒಂದು ಪದ್ಧತಿಯಿಂದ ಅದು ಯಶಸ್ವಿ ಯಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂದು ಖಚಿತವಾಗಿ ಎಲ್ಲರೂ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ದಲ್ಲಿ ಒಂದೆರಡು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಮುಂದಿಡಲು ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ. ಈ ಸಲಹೆಯನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡುವುದರಿಂದಲೇ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಇದನ್ನು ಸರಿ ಪಡಿಸುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಹಳೆಯ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಪ್ರೊಕಿಬಿಷನ್ ಆಕ್ಟ್ ಅಷ್ಟು ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿಲ್ಲ. ಮದ್ರಾಸು ಮತ್ತು ಬೊಂಬಾಯಿ ಸಂಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರೊಕಿಬಿಷನ್ ಆಕ್ಟ್ ಈ ರೀತಿ ಇಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಹಳೆಯ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿರ ತಕ್ಕಂಥ ಪ್ರೊಕಿಬಿಷನ್ ಆಕ್ಟಿನಲ್ಲಿ ತಪ್ಪು ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ವರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷೆ ಬಹಳ ಕಡಮೆ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಅದೂ ಅಲ್ಲದೆ ಪೊಲೀಸಿನವರು ಬಹಳ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಮದ್ಯ ಪಾನ ತಯಾರುಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಜನಗಳನ್ನು ಹಿಡಿಯು ವುದಕ್ಕೆ ಹೋದಾಗ, ತುಂಬ ವಯಸ್ಸಾದವರನ್ನು (ಅಂದರೆ 60-70 ವಯಸ್ಸು ಮೀರಿದವರನ್ನು), ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳನ್ನೂ, ಹುಡುಗರನ್ನೂ ಹಿಡಿದು ಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ತಯಾರುಮಾಡತಕ್ಕಂಥವರು ಯಾರಿರುತ್ತಾರೋ ಅವರನ್ನು ಹಿಡಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ವಯ ಸ್ಸಾದವರನ್ನು ಚಿಕ್ಕಹುಡುಗರನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡರೆ. ಅವರಿಗೆ 10-15 ರೂಪಾಯಿ ಫೈನ್ ಮಾತ್ರ ವಿಧಿಸ ಬಹುದು. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ರೆಯುಡಿಗೆ ಹೋದಾಗಲೂ, ನಿಜವಾಗಿ ಮಧ್ಯಪಾನ ತಯಾರು ಮಾಡತಕ್ಕಂತಹ ಏಬರ್-ಬಾಡೀಡ್ ಪರ್ಸನ್ ಎನಿರು ತ್ತಾರೆ, ಅವರನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಾರೆ. ಉದ್ದೇಶ ವೇನೆಂದರೆ ಇಂಪ್ರಿನ್‌ಸೆಂಮೆಂಟ್ ತಪ್ಪಿಸಿ ಫೈನ್ ಹಾಕಿಸಿ, ಬಿಟ್ಟುಬಿಡಬಹುದು. ಹಳೆಯ ಮೈಸೂರಿನ

ಪೊಕ್ಕಿಬಿಷ್ಣು ಅಕ್ಕನ್ನು ಬೊಂಬಾಯಿ ಮತ್ತು ಮದ್ರಾಸ್ ಪೊಕ್ಕಿಬಿಷ್ಣು ಅಕ್ಕ ಮುದ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಅದಷ್ಟು ಜಾಗೃತೆ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನದಲ್ಲಿಯೂ ಇದೆ ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ; ಅದಷ್ಟು ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ಇದು ಆಗಬೇಕು.

ಪೊಲೀಸರು ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಬೇರೆ ಇಲಾಖೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ಮೇಲಿನ ದರ್ಜೆಗೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಆರಿಸತಕ್ಕಂಥ ವಿಧಾನ, ಕೇವಲ ಸೀನಿಯಾರಿಟಿಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ. ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಪ್ರಮೋಷಣೆ ಮಾಡುವ ತತ್ವವನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳದೆ, ಬರೀ ಸೀನಿಯಾರಿಟಿಯ ಮೇಲೆಯೇ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಮೇಲ್ದರ್ಜೆಗೆ ಏರಿಸುತ್ತಾ ಹೋದರೆ, ಅಪ್ರಮಾಣಿಕನಾದಂಥ ಅಧಿಕಾರಿಗೂ ಪ್ರಮಾಣಿಕನಾದಂಥ ಅಧಿಕಾರಿಗೂ ಯಾವ ರೀತಿಯ ವ್ಯತ್ಯಾಸವನ್ನೂ ತೋರಿಸದಂತಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಲು ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ. ಹಲವಾರು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಲಂಚರಾಶುವತ್ತು ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಮೇಲ್ದರ್ಜೆಗೆ ಪ್ರಮೋಷಣೆ ಮಾಡಿದೆ. ಕೆಲವು ಕರಪ್ತ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಸೀನಿಯಾರಿಟಿ ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೆ, ಪ್ರಮೋಷಣೆ ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಬಹುದು. ಇಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ಮಾಡಿದರೆ ಸಾಲದು ಎಂದು ನಾನು ಬಹಿಷ್ಕಾರ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿ ಲಂಚ ತಂದು, ಬೆಂಗಳೂರು, ಮೈಸೂರು ನಗರಗಳಲ್ಲಿ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿ, ಅಣ್ಣ ತಮ್ಮಂದಿರ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಸಿನಿಮಾಥಿಯೇಟರಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವವರಿಗೆ ಬಹುಮಾನಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೀರಿ—ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಬಹುಮಾನವಲ್ಲ, ಇಂದಿಯಾ ಅಧಿಕೃತ ಮೆಡರ್ ಕೂಡ ಅವರಿಗೆ ಬಂದಿದೆ, ಲಂಚದಿಂದ ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡಿದ ಹಣದಿಂದ ಸಿನಿಮಾಥಿಯೇಟರನ್ನು ಅಣ್ಣ ತಮ್ಮಂದಿರ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿಸಿದವರಿಗೆ ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟ್ ಮೆಡರ್ ಬಂದಿದೆ. ಇದು ಎಲ್ಲಾ ಕೇವಲ ರೆಕಮೆಂಡೇಷನ್ನು ಗಳಿಸಲೇ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇದೆ. ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಯಾವ ರೀತಿಯ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹವೂ ಇಲ್ಲ. ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ ಮತ್ತು ಅಪ್ರಮಾಣಿಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿಲ್ಲದೆಯೇ, ಕಣ್ಣು ಮುಚ್ಚಿಕೊಂಡು ಸೀನಿಯಾರಿಟಿ ಮೇಲೆ ಪ್ರಮೋಷಣೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದು, ರೆಕಮೆಂಡೇಷನ್ನು ಗಳಿಸಿ ಮೇಲೆ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದು ಮಾಡಿದರೆ, ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ನಿರುತ್ಸಾಹವಾಗುತ್ತಾರೆ. ಪ್ರಾಮಾಣಿಕರಾದಂಥವರಿಗೆ ಪ್ರಮೋಷಣೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ರೂಲ್ಸ್, ರೆಗ್ಯುಲೇಷನ್ ಗಳಿದ್ದೂ ಅಷ್ಟೇ ಅತಂಕಬೇರೆ. ನಿಮಗೆ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಉತ್ತೇಜನ ಕೊಡಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶವಿದ್ದರೆ, ಈಗಿರುವ ಪ್ರಮೋಷಣೆ ರೂಲ್ಸ್ ಗಳನ್ನು ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡಿ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆಯನ್ನು ಒಂದು ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಪ್ರಮೋಷಣೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಿಮ್ಮನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಲಂಚ ನಿರೋಧ ಶಾಖೆಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಗೋರಾಪಾಲರವರು ಹಲವಾರು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇವರು ಹೇಳಿರುವ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನದಲ್ಲಿಡೆಯೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಶಾಖೆಯ ವಿಷಯ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ, ಟ್ರಾಪಿಂಗ್ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಒಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ಟ್ರಾಪಿಂಗ್ ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಪದ್ಧತಿ ಇದೆಯೇ ಎನ್ನುವುದು ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ನಿಜವಾಗಿ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಲಂಚ ನಿರೋಧ

ಶಾಖೆಯವರಿಗೂ, ಪೊಲೀಸರು ಇಲಾಖೆಯವರಿಗೂ ಯಾವ ವ್ಯತ್ಯಾಸವೂ ಇಲ್ಲ. ಪೊಲೀಸರು ಶಾಖೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೇ ಲಂಚನಿರೋಧ ಶಾಖೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಇರುವುದು. ಟ್ರಾಪಿಂಗ್ ಆದರೆ ಏನು ಎನ್ನುವುದು ಪೊಲೀಸರು ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಗೊತ್ತು. ಅದರ ಅರ್ಥ ವೇನೆಂದರೆ, Catching red-handed ಎಂದು. ಲಂಚನಿರೋಧ ಶಾಖೆಯವರಿಗೂ ಪೊಲೀಸಿನವರಿಗೂ ಏನೂ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿಲ್ಲ. ಅಂಟಿ-ಕರಪ್ಷನ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್ ಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಒಬ್ಬ ಸಬ್ ಇನ್ಸ್ಪೆಕ್ಟರ್ ಪೊಲೀಸರು ಡಿಪಾರ್ಟ್ ಮೆಂಟಿನ ಒಬ್ಬ ಡಿ.ಎಸ್.ಪಿ. ಅಥವಾ ಎ.ಎಸ್.ಪಿ. ಕೆಳಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುತ್ತಾನೆ. ಅವನು ಹೇಗೆ ಒಬ್ಬ ಲಂಚತನ್ನು ಎ.ಎಸ್.ಪಿ.ಯನ್ನೋ, ಡಿ.ಎಸ್.ಪಿ.ಯನ್ನೋ ಹಿಡಿಯುವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತದೆ? ಆ ಸಬ್ ಇನ್ಸ್ಪೆಕ್ಟರ್ ಗೆ ನೀವು ನಿರೀಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಿದಷ್ಟು ಕೆಲಸ ಸಾಧ್ಯವೇ? ಆತ್ಮಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಅಧಿಕಾರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಇದು ಸಾಧ್ಯ. ಆದರೆ ಅಂಥ ಸಬ್-ಇನ್ಸ್ಪೆಕ್ಟರ್ ಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹವಿಲ್ಲ. ಮೇಲಧಿಕಾರಿಗಳು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕರಾಗಿದ್ದರೆ, ಅಂಥವರಿಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಎರಬಹುದು. ಮೇಲಧಿಕಾರಿಗಳಾದ ಎ.ಎಸ್.ಪಿ., ಡಿ.ಎಸ್.ಪಿ.ಯವರಲ್ಲಿ ಲಂಚ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವವರು ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಜನರಿದ್ದಾರೆ. ಕಳೆದರ್ಜೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಾದ ಸಬ್-ಇನ್ಸ್ಪೆಕ್ಟರ್ ಮುಂತಾದವರಲ್ಲಿ ಸಹ ಲಂಚ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೆ ಇರುವವರು ಇದ್ದಾರೆ. ಇವೆರಡು ಇಲಾಖೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ, ಒಂದೇ ಇಲಾಖೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿರುವುದರಿಂದ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ. ಲಂಚನಿರೋಧ ಶಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರೋಲೀನ ಶಾಖೆಯೇ ಆಗಿದೆ. ಒಬ್ಬ ರಿಟೈರ್ಡ್ ಹೈಕೋರ್ಟ್ ಜಡ್ಜ್ ಈ ಇಲಾಖೆಯ ಮುಖ್ಯಾಧಿಕಾರಿಯಾಗಿರಬೇಕೆಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ.

ಟ್ರಾಪಿಂಗ್ ಮಾಡುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಅರಿವು ಉಂಟಾಗುವಂತೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ, ಜನಗಳಿಗೆ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ತಿಳಿವಳಿಕೆ ಕೊಡಬೇಕು. ಕೇವಲ ಸಣ್ಣ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಟ್ರಾಪಿಂಗ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆಯೇ ಹೊರತು, ದೊಡ್ಡ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಟ್ರಾಪಿಂಗ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕಾನೂನು ರೀತ್ಯ ಕೆಲವು ಲೋಪಮೋಷಗಳಿರುವ ಹಾಗೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಒಬ್ಬ ಸಬ್ ಇನ್ಸ್ಪೆಕ್ಟರ್ ಹತ್ತಿರ ಹಲವಾರು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದಾಗ, ಅವರು ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಟ್ರಾಪಿಂಗ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ದೊಡ್ಡ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಟ್ರಾಪಿಂಗ್ ಮಾಡುವುದು ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಸಾಹಸವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅಷ್ಟು ತೊಂದರೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದ ಕೆಲಸ. ಲಂಚನಿರೋಧವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕಾದರೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಸಹಕಾರ ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕ. ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಸಹಕಾರವಿಲ್ಲದೆ ಏನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೂ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ಟ್ರಾಪಿಂಗಿನ ಯಾವ ಪರಿಚ್ಛೇದವೂ ಇರಬಾರದು ಎಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ, ಅದನ್ನು ಗುಟ್ಟಾಗಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುತ್ತೀರಿ. ಸಬ್-ಇನ್ಸ್ಪೆಕ್ಟರ್ ಗೆ ಆಗದೆ ಇರುವವರು ಇದ್ದರೆ, ಅವರನ್ನೇ ಟ್ರಾಪಿಂಗ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅವರ ಸ್ನೇಹಿತರು ಇದ್ದರೆ, ಟ್ರಾಪಿಂಗ್ ಗೋಜಿಗೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಏಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದರೆ, ಟ್ರಾಪಿಂಗ್ ನಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ನೌಕರ ಸಿಕ್ಕಿಹಾಕಿಕೊಂಡರೆ, ಕನ್‌ವಿಕ್ಟ್ ಅಥವಾ ಡಿಸ್‌ಮಿಸರ್ ಆಗುತ್ತದೆ. ಸಬ್ ಇನ್ಸ್ಪೆಕ್ಟರ್ ಗೆ ಸ್ನೇಹಿತರಲ್ಲಿದ್ದರೆ

(ಶ್ರೀ ಎಂ. ರಾಮಪ್ಪ)

ಟ್ರಾನ್ಸ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಟ್ರಾಪಿಂಗನ್ನು ಕಾನೂನುಬಾಹಿರವಾಗಿ ಇಟ್ಟಿರಲು ಉದ್ದೇಶವಿರಬೇಕು. ಆದರೆ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ವಿದ್ಯಾವಂತರಾಗಿರುವ ರೋಡ್ ಚಾರ್ಜಿಸಿದರೆ, ಇದರೊಳಗೆ ಲೋಪದೋಷಗಳೇನಿವೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸಲು ಅವಕಾಶವಿರುತ್ತದೆ. ಟ್ರಾಪಿಂಗ್ ವಿಚಾರ ಎಲ್ಲಾ ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಕೆಲವು ಜನರು ಕೆಲವು ಮಾದಿರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಲಂಚ ಕೊಡಲು ಇಷ್ಟಪಟ್ಟರೂ ಸಹ, ಅನೇಕರಿಗೆ ಲಂಚಕ್ಕಿಂತಲೂ ವನ್ನು ನಿರ್ಮೂಲಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಆಸೆ ಇದೆ. ಅಂಥವರಿಗೆ ಟ್ರಾಪಿಂಗ್ ವಿಷಯ ತಿಳಿಸಬೇಕು.

ಪಾನನಿರೋಧಕರು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಬೇಕಾದರೆ, ತಾಲ್ಲೂಕು ಲೆವೆಲ್ಲೆಲ್ಲ ಕಮಿಟಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೆಲವು ಸ್ನೇಹಿತರು ಸಲಹೆ ಮಾಡಿದರು. ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಸಹಕಾರವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ತಾಲ್ಲೂಕು ಲೆವೆಲ್ಲೆಲ್ಲ ಸಮಿತಿಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದೇ ಬಿಡುವುದು ಎಂಬುದನ್ನು ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಸಹಕಾರವಿಲ್ಲದೆ ಪಾನನಿರೋಧಕರನ್ನು ನಿಜವಾಗಿ ಯಶಸ್ವಿಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಎಷ್ಟೋ ಕೇಸುಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಕ್ಷಿಗಳು ಸಾಕ್ಷಿ ಹೇಳದೆಯೇ, ಹಾಸ್ಟೆಲ್ ಆಗಿಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹಾಕಿದ ಎಷ್ಟೋ ಕೇಸುಗಳಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಸಹಕಾರವಿಲ್ಲ. ಪೊಲೀಸಿನವರು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕರಾಗಿದ್ದರೆ, ಅದು ಸಾಧ್ಯ. ಕಮಿಟಿಮಾಡಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಸಹಕಾರವನ್ನು ವ್ಯವಸ್ಥಿತ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ರಾಜ್ಯಾಂಗದಲ್ಲಿ ಹರಿಜನರಿಗೆ ಅನೇಕ ಹಕ್ಕು ಬಾಧ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಹಕ್ಕು ಬಾಧ್ಯತೆಗಳಿಗೆ ಚ್ಯುತಿ ಬಂದಾಗ, ಎಷ್ಟು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಕಾಪಾಡುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ, ಪೊಲೀಸಿನವರು ಬೇರೆ ಜನಾಂಗದವರ ಮೇಲೆ ಕೇಸು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆಂದು ನಾವು ರೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಹರಿಜನರ ಕೆಲಸವೇ ಬೇರೆ. ಆದರೂ ಇತರ ಜನಾಂಗದವರ ಕೈಯಲ್ಲೂ ಅಂತಹ ಕೆಲಸಗಳು ಇರುತ್ತವೆ. ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಹರಿಜನರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಚ್ಯುತಿ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂಬುದು ಕಂಡುಬಂದರೆ ಅನೇಕ ಸಾರಿ ಬಹಳ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಕೇಸುಗಳನ್ನು ಹಾಕದೆ ಬಿಟ್ಟಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ಇದರೊಳಗೆ ಬಹಳವಾಗಿ ಪೊಲೀಸಿನವರೇ ಹೆಚ್ಚು ಕೇಸುಗಳನ್ನು ಹಾಕಲಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆ ರೀತಿ ಕೇಸುಗಳನ್ನು ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲು ಅಂತಹ ಕುಡುಕರಿಗೆ ಬುದ್ಧಿ ವಾದಗಳನ್ನು, ಹಿತವಚನಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಸರ್ಕಾರ ಅವರ ಹಕ್ಕು ಬಾಧ್ಯತೆಗಳಿಗೆ ಚ್ಯುತಿಯನ್ನು ಒಳಮಾಡಬಾರದು. ಅವರಿಗೆ ಯಾವ ಬಾವಿಯ ರಾಡರೂ ಸರಿಯೇ ನೀರು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯಾಂಗದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವ ಪ್ರಕಾರ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಅವರು ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಯಾರೂ ಅಡ್ಡಿ ಪಡಿಸಬಾರದೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ಇಷ್ಟ ಪಡುತ್ತೇನೆ. ಆದರಿಂದ ಹರಿಜನರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಆನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಕೇಸುಗಳನ್ನು ಹಾಕುವುದೊಂದೇ ಅವರ ಕೆಲಸವಲ್ಲ. ಇಂತಹ ವೆರ್‌ಫೇರ್ ಸ್ಟೇಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಅವರ ಕೆಲಸ ಕೇಸು ಹಾಕುವುದೆಂದೂ ಮತ್ತು ಜನರಿಗೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳದೆ ಕೊಡುವುದು ತಮ್ಮ ಕೆಲಸವಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳದೆ ಪೊಲೀಸಿನವರು ಹೆಚ್ಚಿನ ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ವಿಚಾರ

ರದ ಬಗ್ಗೆ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೆಚ್ಚು ಶ್ರದ್ಧೆವಹಿಸಿ ಈ ಇಲಾಖೆಯನ್ನು ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಸುಧಾರಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದು ಆಶಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

*Dr. R. NAGAN GOWDA (Hospet).—Mr. Speaker, Sir, I rise to support this demand. While doing so, I shall be very brief. All my sympathies go mostly with the police constable. His work is the hardest. He is asked to work for long hours. Some of us also are unwittingly responsible for it. When the high officials on their tour of the mofussil areas go late, the constable has got to wait long hours controlling the traffic. Emoluments that he gets are very meagre. He is supposed to be working all the 24 hours. I would like to suggest that the emoluments of the constable should be increased and he must be placed in a position where he can find the necessities of bread and butter, decent clothing, etc. for himself and his family. Nowadays, prices have gone up. The person most affected by the increase in price is the salaried man. So the question as to whether the Government have increased the salaries of these persons in proportion with the increase in the cost of living is the question that has to be looked into. It is necessary that a man getting a low salary should be helped to meet his expenses.

I made another suggestion some time ago that the quality of the police constables should be improved. It is much better to have one good man rather than two or three indifferent ones. The educational qualification that is required of the constable is rather low at present. Hereafter when we recruit men for the constabulary it is better that we take at least those who have studied up to the High School standard or better still those who have passed the S.S.L.C. examination. They would then be able to appreciate the responsibilities that rest on their shoulders.

The impression that one gets of Bangalore when he visits it just at the Bangalore Railway Station itself. Bangalore is one of the places where a newcomer is put to some sort of difficulties. That used to be the case at the Madras Central Railway Station also for some time, but one

good officer took it into his head to see that this kind of trouble does not exist any more in Madras and now the position there is very much better. I wish the same could be done here in Bangalore also. During the last 30 years I have arrived at Bangalore Railway Station several times. My experience is that the labourers and the people with conveyances there seem to harass the people coming from villages, especially those coming with luggage. I wish some highly placed police officer goes to the Railway Station incognito very frequently and sees what is happening. Nothing happens to big people, but it is only the villager or the person who comes with family and lot of luggage that is put to a considerable amount of difficulty. I submit that this should be rectified as soon as possible. It is a very difficult matter, but if the police officers placed in high positions would only take it into their heads to visit these places very frequently and take necessary steps, the whole thing will be rectified. There was one time when taxis would not ply with meter in Madras, but now all of them work with meter. They are supposed to work with meter in Bangalore also, but I wish it was a normal feature rather than an exception. These are some of the things which ought to be looked into.

There is one other point on which I wish to make some remarks and that is prohibition. I am for enforcing it. I am for prohibition all through. It has done a lot of good. It was my good fortune to be in the U.S. for 7 years when prohibition was in force. Before prohibition was introduced I knew many of my classmates who were drunk in their rooms and rolling. I had also seen labourers rolling drunk in parks in Pretoria, Illinois and other places, but after the seven years that followed when there was prohibition, I could see only one case of drunkenness in seven years. So to my mind it was quite a success in the United States.

Here in India, according to my observation, it is a success. It has

done enormous good to the poor man. It has kept them away from the evil of drink. It has enabled his wife and children to live in peace and to use the entire earnings of the family-head for the purposes of the family. Of course, I am not unaware of the lapses, of the illicit distillations of drinks and arracks which are going on here and there. It is about these I wish to make a few suggestions. First of all I request the Government to take steps to post men who believe in prohibition to carry out prohibition. Here and there, we see some officers who do not believe in prohibition. They will certainly not be able to carry out prohibition. My remarks apply to high officers as well as subordinates. There was one officer in our district last year who carried out surprise raids and visits and did a lot of good work. Unfortunately that officer has been transferred elsewhere. What we lost, I think the other district has gained. I mentioned this only to show how much could be done by an officer who intends to see that prohibition is made a success. I have no sympathy with the Government Officer who pooh-poohs the policies adumbrated by the Government. When once the Government say that they have introduced prohibition, it should be carried out and it is absolutely necessary that the officers who are entrusted with this work should carry out the policy with utmost diligence and sincerity. Men who have no confidence in such policy would better do well to go to some other line of work.

Sri C. M. ARUMUGHAM (Kolar Gold Fields).—I am very happy to have a chance to speak on the Police Demand, mainly because our Chief Minister holds the portfolio. Before I commence, I would like to say a few words about the contributions to Railway Police. After the advent of independence, the State Government deputed police force for railway security work, but the Government of India gives us only a meagre sum of 5 lakhs, whereas we are spending about 8 lakhs and odd. Apart from that the Government of Mysore meets some other expenses and also the pension for the police when they retire. I would like to impress on the Govern-

(SRI C. M. ARUMUGHAM)

ment that either they should demand the entire expenditure of the railway police force or they should ask the Government of India to take the railway police under their control and maintain it themselves. Our Chief Minister knows that former companies which were running the railways were maintaining police force. The Chief Minister has experience in the former State of Jamkhandi and was also Deputy Minister in Bombay. I hope he will take up this matter with the Central Government and get more revenue on the railway police.

Sir, I am not here to say that we are spending enormous sums of money for the Police Department. We all know that the policemen are paid poorly and they do not get proper facilities. Everyone says that the constable's pay is poor, but when one gets into power he speaks differently. They say that the constables get many facilities. The Chief Minister is an authority on the subject and I wish to ask him why the constables are not paid properly. They say that they get their Mamuls and hence do not need higher scales of pay. If the Government themselves were to accept this system of Mamuls as a normal thing, then how can we expect any honesty from the police force. I am not opposing the Demand as such, but I do oppose the policies pursued in respect of the Police Department. In the past ten months political influence on the Department has been mounting. The Congress party wants to rule the State for ever and ever, whether they have the support of the people or not. They have an eye for power. I do not say that the Chief Minister has an eye on earning more money, but I do say that he has an eye for power and more power. He wants power to be concentrated in him. That is the reason why he is not only the Chief Minister, but also Minister for Home and is in charge of several Departments. This kind of concentration of power into a single hand may not help the party in the long run. People are awakening.

Sir, as I said, severe political pressure is made to bear upon the Police Depart-

ment. I will give certain instances. Even the police are dissatisfied with this Government. A man who has not studied upto S.S.L.C. is posted as D.S.P. Government say that the D.S.P. should be a graduate, he should have experience, appear before the Public Service Commission and pass examinations. Yet a man who is not an S.S.L.C. is posted as D.S.P. How do you except any morale in the Department? I will give another instance: A sub-Inspector who took out a lorry, and dashed against a tree and kicked an Inspector and a wall, has now been appointed as D.S.P. A criminal, who has killed his own master is rewarded and made D.S.P. What kind of administration do you expect? In the last year or two, the administration is going from bad to worse, particularly during the last ten months, the Government of Mysore have absolutely lost control over the Police. I do not know whether the Chief Minister is afraid of the police or the police is afraid of the Chief Minister. They are in fear of each other. Ultimately, it is not the Government that has control over the police, but somebody else. The Ministers are like playbacks in cinemas. Somebody else sings and they move the lips.

Another person, who is notorious for corruption—he is also not a graduate—has been posted as D.S.P. In fact I am told that there are 5 D.S.Ps. in the State who are only S.S.L.Cs. They have not passed any Departmental examinations. I do not know for what reasons or on what grounds such men were given such high posts. Is it because they are influential or because they helped the Congress? Is it because they helped Sri Jatti during election time?

3 P.M.

[DR. R. NAGAN GOWDA in the Chair.]

SRI B. D. JATTI—Have they been appointed very recently or at the time of election?

SRI C. M. ARUMUGHAM.—With all respect to our Chief Minister, I must say he represents not ten months or six months' or five months' Government.

Sri B. D. JATTI.—The Member was referring to me only and was saying that during this period of ten months it has all happened. If he can say, let him say who has been appointed within these ten months. But it is a continuous Ministry and it will continue. There is no difficulty about it.

Sri C. M. ARUMUGHAM.—Sir, as I said, I know the Chief Minister. He is there only for ten months. But even during these ten months, a lot of things have happened.

(Interruption by Sri A. V. Narasimha Reddy.)

Sri C. M. ARUMUGHAM.—What an amount of attention Sri Narasimha Reddy has towards me!

Mr. CHAIRMAN.—The Hon'ble Member should not address the member. He should address the Chair.

Sri C. M. ARUMUGHAM.—I am just telling him through the Chair. I just bring to the notice of the Chief Minister in whom I have got great confidence, that these are things which have happened whether in his regime or in another's regime.

Sri B. D. JATTI.—If you may kindly inform the dates on which Non-S.S.L.C.s have been appointed as D.S.P., I will be very grateful.

Sri C. M. ARUMUGHAM.—If he will assure me that he will not take action against any one for giving the information, I will say who are all aggrieved on account of this promotion. I am not talking about ten months or 1½ months Ministry. The Congress Government have failed in their duty by promoting non-qualified persons to qualified posts. What is the reason I want to know. I say you want to be in power and you have been influenced by a political party! There are several things to say so far as the Police force is concerned. Some of the Police staff including officers have been punished without any reason. I was told your Chief Secretary has written letters to the various D.S.Ps. and other officers that they should not send their representations. According to the Constitution, these officers have got a right. As some of my Hon'ble friends have said, due to personal quarrel or personal

grievance, their promotion or increments might have been stopped. But they have every right, either to represent to the Inspector General of Police or to the Minister in charge of the portfolio or to the Chief Minister. But how can your Secretary write letters that officers should not send representations?

Sri B. D. JATTI.—If the Hon'ble Member yields, I may say this is also not correct. If at all there is any letter, the letter is that they should not represent through social workers, M.L.As. or M.L.Cs. They can represent through proper channels. That is the instruction.

Sri C. M. ARUMUGHAM.—Sir, our Chief Minister says it is not. I always speak from facts. I do not have such a big Secretariat as 12 Secretaries, 50 Deputy Secretaries and 140 Under Secretaries. As a common man, we can know things. It is a fact and I know that Police Officers and even I.G.P. have been making speeches here and there that they should not go through political leaders and M.L.As. We are not here to bring individual cases and represent to the Chief Minister or the Home Minister to do them some good. You should follow the rules you have made. I am saying that the Chief Secretary to the Government of Mysore has written letters to the officers not to send their representations, not through proper channels, not through M.L.As. but not to send any representations at all. What I feel is, instead of having a bad Government, it is better to have no Government. That is what I feel. So far as the Congress policy in all these matters is concerned, it is something like a blind man trying to catch a black cat in the dark where there is nothing. You must study the Constitution; you must know rules and regulations. You know nothing. You leave your Secretaries to act as they like. The Secretaries have done enormous injustice to the staff; if they like they promote; I am specially talking about the Police Department. If you want to punish a person, either a A.S.P., or D.S.P., or Inspector or Sub-Inspector, it must be done according to rule 5 which lays

(SRI C. M. ARUMUGHAM)

down the procedure for imposing penalty. It reads thus :

" 5. *Procedure for imposing penalties.*—(1) Without prejudice to the provisions of the Public Servants Enquiry Act 1950, no order shall be passed imposing any of the penalties specified in rule 3 on a member of the Service unless he has been informed in writing of the grounds on which it is proposed to take action and has been afforded an adequate opportunity of defending himself."

According to this every Officer has got a right. But if you order not to send a representation, how can you do it? You frame these rules. It is for you to follow them. The P.S.P. Opposition Leader pleaded for having more I.C.S. Officers. Having one I.C.S. Officer, we have no control on the entire Government. If there are three or four I.C.S. Officers, they will control the administration.

Sri U. S. NAYAK (Udipi).—That is the personal opinion of the Leader of the Opposition and not the opinion of the entire Party.

Sri C. M. ARUMUGHAM.—These are the rules you have framed and they are not followed in several cases in the Police Department. I do not know why they have been treated with step-motherly treatment. So far as the Police Department is concerned, on account of political influences there are several cases where gross injustice has been done and they were prevented from giving representation. Therefore, I appeal to the Chief Minister who is in charge of the portfolio of Home to take up this matter and appoint a small enquiry committee consisting of only Members from the Congress Party to go into the matter, because the Government have got better confidence in their partymen and they do not take the Opposition into confidence. Anyway, the Chief Minister should appoint a small Committee and do justice to them. There are about 40 D.S.Ps. in the cadre posts and 8 in non-cadre posts. Our Chief Minister always speak about minorities. He

holds the portfolio of Home. He must look to the interests of minorities. What is it that he has done? Out of 48 D.S.Ps., there is not even one Muslim!

If you appoint a Muslim as a D.S.P. it is not the entire Muslim population that is going to become Inspectors or Sub-Inspectors. They would have the moral courage that their community man is there as a D.S.P.

Sri C. J. MUCKANNAI PA (Gubbi).—There is a Muslim who holds the post of Deputy Inspector General of Police.

Sri C. M. ARUMUGHAM.—I am talking of D.S.Ps. Out of 48, there is not even one Muslim. The Muslim population is 21 lakhs. The Chief Minister has not given chance even to one Muslim in the D.S.P. cadre. He always makes sweet speeches whenever he talks about the Harijans. Even in the days of the 'responsible' Government prior to Congress rule, they had one Scheduled Caste man, an undergraduate as the Inspector of Police. To-day he is only a D.S.P. I have great regard for Sri Hanumanthaiya. In his regime he has appointed a Scheduled Caste man as District Judge. Now he is working well. He took a bold step. The present Chairman occupying the Chair is the champion of Scheduled Caste people in Bellary District. The Chief Minister has taken to the Cabinet two persons belonging to minority communities. The Scheduled Caste people have got the moral courage that their representative is in the Cabinet. Likewise, you must take a bold step, not merely make a speech and get it recorded or have a film show. Sir, people are talking of Ramrajya. I don't want Ramrajya, but I want Hanumantharajya. (Laughter). Having been in charge of the portfolio of Depressed Classes, he did a lot to them. The Chief Minister is holding several portfolios. He thinks he is the supreme custodian of a number of portfolios. Does he not find any other Minister for Home or some other portfolio or Minister for Commerce and Industry? What is the extraordinary qualification or the extraordinary experience that the Chief Minister has? He is holding several portfolios—port-

folio of General Administration, Public Service Commission, Commerce and Industries, Home as well as Transport. He has no time to look into all these departments properly. Therefore, there is much anomaly in the Police Department. The Government of Mysore is run not by the Ministry but by the Secretaries, particularly the Chief Secretary. Everybody knows there was good administration in those times on account of the efficiency of officers, but we are not particular about I.C.S. or other cadre. According to the Constitution, the Ministry has no power to dismiss any I.C.S. Officer. I do not know why the Chief Minister has pleaded for more I.C.S. officers.

Mr. CHAIRMAN (Dr. R. Nagan Gowda).—I think this will be more relevant to-morrow under 'General Administration.'

Sri C. M. ARUMUGHAM.—According to the Constitution, because of religion or birth, no one should be deprived of promotion. But here I have to complain against the Jatti Government that merely because of religion, some of the claims of the Muslim community and the backward communities and the Scheduled Castes have been denied. I was asking about the 60 categories that the Chief Minister has taken away from the Public Service Commission. I am getting information from Bombay and Madras and when that comes, I will speak of these things under 'General Administration.' So far as the Demand under 'Police' is concerned, Mr. N. Rachiah has not done anything appreciable. He may be doing social work in getting widows remarried. In pursuance of article 16 (4) of the Constitution the minority communities, backward communities or Muslim community were not properly represented in any department including the Home Department in the charge of the Chief Minister himself. He has surrendered himself to the Chief Secretary. I am asking who is holding the portfolio of Home. There is a directive order from the Government of India. Mr. Rachiah knows.....

Sri N. RACHIAH (Minister for Excise and Social Welfare).—I know that there is a recommendation of the Central

Government that in Police and Judiciary the State Government should appoint more and more Scheduled Caste people so that they can have more courage in appreciating their rights if such officers are there in such departments.

Sri C. M. ARUMUGHAM.—Your reply is very appropriate, but what is it that you have done? Why the Chief Minister has not done any good for those people? Is he the Chief Minister for one section, for one particular set of people? Article 16 (4) of the Constitution is there to safeguard their rights, but has he followed this provision?

This Government or any other future Government will have to depend upon Scheduled Castes. The Hon'ble Sri Jatti, the present Chief Minister, and any other person who becomes the future Chief Minister must depend upon the Scheduled Castes' support.

Sri C. J. MUCKANNAPPA.—Is it a prediction, Sir?

Sri C. M. ARUMUGHAM.—Definitely. Therefore they must be properly looked after. Otherwise a day might come when they will have to put into action whatever they talk.

So many non-graduates have been appointed in the Police Department as Sub-Inspectors, Police Inspectors, or D.S.Ps. but when there are graduates available among Scheduled Castes they have not been appointed. What is the experience needed? Are there not Ministers without Parliamentary experience? What is the extra qualification that is required for becoming a Chief Minister? So many persons just entering the Legislature have become Ministers and why not the same thing be followed in the case of appointments also? Have they made appointments on merits? They have made appointments on favouritism. To create moral courage among the minorities like Muslims, Scheduled Castes, more appointments should be made from among these people. Adequate representation should be given to them in various departments, particularly in the Police Department. As the Hon'ble Member Sri Rachiah said there is the report of the Committee on Scheduled Castes and Tribes. In all

(SRI C. M. ARUMUGHAM)

these ten months the Chief Minister has not appointed one Scheduled Caste man as a Sub-Inspector whereas Sri K. Hanumanthiah appointed a District Judge. This is what is happening. This Government runs without any control or policy or programme. It is doubtful for how many days they are going to be in office. A person who is diagnosed by the doctor as seriously ill and knows that he will collapse within three or four days will ask for everything. If the doctor says "don't take rice," he will ask for rice. If the doctor says "don't take biriyani" he will ask for biriyani. He eats these items within three days and collapses. So also Government is not definite about existence. That is the reason why the Chief Minister and other Ministers are making T.A. and D.A. and making themselves popular and powerful for their existence.

Sri ALUR HANUMANTHAPPA (Nelamangala).—Life itself is uncertain.

Sri C. M. ARUMUGHAM.—That is a philosophy about which Sri Khot will speak. I have a specific question. Last year Sri Nijalingappa's Government was thrown out of power, and I do not know what action was taken against the entire police officers who were the cause for the death of Muniamma. They appointed an enquiry officer and I do not know whether the enquiry was conducted. I want a definite reply from the Chief Minister who is also the Home Minister as to the action on these police officers. The constable is continuing in his post.....

Sri T. PARTHASARATHY.—They were promoted.

Sri C. M. ARUMUGHAM.—That is why some of the officers are thinking that if they are loyal, if they are honest they do not get promotion and that they will be curbed down.

With these few remarks I oppose the demand.

Thank you very much, Sir.

*Sri MAHMOOD SHARIFF (Broadway).—Mr. Speaker, it is the custom every year if we meet together on the floor of this august House, to discuss about the acts of omission and commis-

sion of our police force. It should naturally be so because the police are rightfully charged with the maintenance of law and order and any indifference displayed by the police people will naturally throw the administration out of gear. The question arises as to whether, after our spending so much of money over the police force and whether after bestowing every care and caution for the upkeep of this force, the police are justifying the expectations that were entertained about them. We do as a matter of fact appreciate the difficulties which the police force have to undergo, the handicaps they have to face and then function satisfactorily. But taking all aspects of the question, putting two and two together, I do feel that so far as the police are concerned, they are not behaving themselves as they should, particularly after we have secured our independence and particularly after 19 districts have come under Mysore of which these police people are themselves citizens.

Sri V. S. PATIL (Belgaum I).—On a point of order, Sir. When Police demand is under consideration is it proper that the Minister concerned should absent himself?

Mr. SPEAKER.—There is joint responsibility. Anybody can take care of any portfolio.

Sri C. J. MUCKANNAPPA.—I am not questioning your ruling, Sir. Very recently, in Lok Sabha, a ruling was given by the Speaker that the Minister concerned should be present. That is what we have seen in the press.

Mr. SPEAKER.—I have already given my ruling. The Hon'ble Member may proceed.

Sri MAHMOOD SHARIFF.—After putting two and two together I have come to the conclusion—I cannot but make this reference—that our police people, particularly those belonging to the lower levels, have not yet realised their duties, their responsibilities, which would guide their activities. British policeman has built up a reputation of his own on account of the training, mental equipment and all the other circumstances to make him that kind of officer and he has secured a name for himself. But how do you expect our

police function satisfactorily as in the case of British policemen when they have not got the mental equipment and when they have not got a civil outlook? Apart from that, how are the police expected to function properly with their cares about children and other anxieties? Such being the case, it is not possible to expect a very high sense of duty from them. Because, so far as the financial aspect is concerned, it is really very difficult for them to make both ends meet. That is a fundamental question in fact. If you increase their scales of pay certainly we can expect them to do better justice. But this does not mean that I should not refer to the seamy side of their activities. I have gone and discussed matters with them and I have drawn my own conclusions. Many of them want to do justice and acquit themselves well. They want to justify their existence as policemen, but, unfortunately, there are these financial handicaps which I have just now mentioned. It is necessary for Government to look into this aspect of the question and do something. I am not talking of the police officers, but I am talking about the ordinary policeman. I do not compliment them for the way in which they have been behaving themselves.

3-30 P.M.

What happened in Mandya the other day? About two or three months ago the Deputy Commissioner's house was burgled during day time and all his belongings including gold and jewellery were removed. Does this thing redound to the credit of such a big State as Mysore? Even after 3 months they have not been able to trace the culprits. Something has to be done in this matter. I do not know why the police are very slack in such matters. Can we imagine the house of such a big person as the Deputy Commissioner who is surrounded by so many policemen, being burgled during day time? The poor lady is deprived of all her gold and jewellery. The culprits have still not been detected. This is really wonderful.

Then, Sir, what happened in Bagalkot the other day? About half-a-dozen

mosques were demolished. Did not the police know that beforehand? Did they not have a scent of it? Could they not anticipate that trouble would be there? In spite of it, nothing was done by them to avoid this situation. These instances do not redound to the credit of the Police Department. Something is wrong in that Department.

I am grateful to my friend Sri Arumugham for drawing the attention of the Government to the necessity of doing something to encourage the minorities. What I want to say is that it is not enough if paper guarantees are given to the minorities. Government must create a proper atmosphere in which they should feel that their interests are safe. I appeal to those people who are favourably placed so far as numerical strength is concerned to extend a helping hand to the minorities. As my friend Sri Arumugham pointed out, out of 46 D.S.Ps, there is not even one Muslim. To that my friend Sri Muckannappa replied that there was the D.I.G. of Police, but I would ask him, do you think one D.I.G. of Police will compensate for the absence of any Muslims in the other ranks?

Sri C. J. MUCKANNAPPA.—What I said was that there was one officer, but I did not say that was sufficient compensation.

Sri MAHMOOD SHARIFF.—Thank you. Then, Sir, I want to point out that the salary of police constables is very poor. He gets only a very meagre salary of Rs. 40 to 50. In these hard days, it will be very difficult for them to make both ends meet. We will have to take this factor into account and do something. Let the Government consult some non-officials in this matter. Let us go round and see what has to be done for these people. I would appeal to the Chief Minister who is in charge of Police to tackle this question in all its aspects. It is only by mutual co-operation between the Government and the non-officials that this problem can be tackled. If necessary, let them call a seminar in which this matter can be discussed thoroughly and some solution found out.

(SRI MAHMOOD SHARIFF)

With these words, I support the demand.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಂ. ಜೆ. ನದೋಜಾತಪ್ಪಯ್ಯ (ಹರಪನ ಹಳ್ಳಿ).—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಜನರ ವಿತ್ತ ಜೀವಿತಗಳನ್ನು ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಲು ಅನವಾರ್ಯವಾಗಿರುವ ಪೊಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆಯ ದಿವ್ಯಾಂಧನನ್ನು ವಿರೋಧಿಸುತ್ತ ಎರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ.

ಅರಸಿಕೆ ಸ್ಪೇಷಲ್ ಲಮಿಟ್ಟಿಗೆ ಸೇರಿದ ಒಂದು ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ, ಎರಡು ಮೂರು ತಿಂಗಳ ಹಿಂದೆ ಒಬ್ಬ ಹೆಣ್ಣು ಮಗಳ ಕೊಲೆ ಆಯಿತು. ಅಲ್ಲಿಯ ಜನರು ಈ ಅಪರಾಧವನ್ನು ಡಿ.ಎಸ್.ಪಿ. ಯವರಿಗೆ ಅರ್ಜಿ ಮೂಲಕ ತಿಳಿಸಿದರು. ಪೊಲೀಸಿನವರು ಅಪರಾಧಿಗಳನ್ನು ಹಿಡಿಯಲು ಇದುವರೆಗೂ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲ ತಕ್ಕ ಚರ್ಮ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಅದೇ ಸ್ಪೇಷಲ್ ಲಮಿಟ್ಟಿಗೆ ಸೇರಿದ ಪೊಲೀಸ್ ಕಾನ್‌ಸ್ಟೇಬಲ್ಸ್ ಸರ್ವೆ ಕಡುಕನನ್ನು ಬಂಧಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾಗ, ಎಂಟು ಹತ್ತು ಜನರು ಸೇರಿ ಅವನನ್ನು ಬಿಡಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಅಪರಾಧಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನೂ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಆದಷ್ಟು ತೀರ್ಪುಪಾಗಿ ಅಪರಾಧಿಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದು ಶಿಕ್ಷಿಸಬೇಕು.

ಕೂಡ್ಲಿಗೆ ಸೇರಿದ ಕಾನಾಮಡುವು ಎಂಬ ಊರಿ ನಲ್ಲಿ ಹಗಲು ಹೊತ್ತಿನಲ್ಲಿಯೇ ಒಂದು ಕೊಲೆಯಾಯಿತು. ಅಲ್ಲಿಯ ಜನರು ನಿಟ್ಟುಗದ್ದು, ಒಬ್ಬ ಕಾನ್‌ಸ್ಟೇಬಲ್ ನನ್ನು ಒಂದು ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಕೂಡಿ ಬಿಟ್ಟರು. ಕೂಡ್ಲಿಗೆ ಪೊಲೀಸನು ಇನ್‌ಸ್ಟೆಕ್ಟರು ಹೋಗಿ ಅವನನ್ನು ಬಿಡಿಸಿಕೊಂಡು ಬರಬೇಕಾಯಿತು. ಜನರು ಈ ರೀತಿ ತಮ್ಮ ಕೈಯಲ್ಲಿಯೇ ಕಾನೂನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದನ್ನು (taking law into their own hands) ತಪ್ಪಿಸಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ.—ನಮ್ಮ ನ್ಯಾಷನಲ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಟ್ ಹಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಂ. ಜೆ. ನದೋಜಾತಪ್ಪಯ್ಯ.—ಅದ್ದರಿಂದ ತಪ್ಪಿತಸ್ತರು ಯಾರಿದ್ದಾರೋ, ವಿಚಾರವಾಡಿ, ಅವರ ಮೇಲೆ ತಕ್ಕ ಚರ್ಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಬಳ್ಳಾರಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಪಶ್ಚಿಮ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಮಾರ್ಕರುಗಳು ಬಹಳ ಕಡಮೆ ಇದ್ದುವು ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಪಶ್ಚಿಮ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಜನರ ಪ್ರಾಣ ಹಾನಿ ಮಾಡುವುದು ಬಹಳ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ. ಇದು ದಕ್ಷತೆ-ಶೂನ್ಯ ಆಡಳಿತವನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ಆದಿ ಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಯೋಗ್ಯ ಆದೇಶವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು, ಈ ಕೃತ್ಯಗಳನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಲು ಆದಷ್ಟು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಇವೆಲ್ಲಾ ಲೋಪದೋಷಗಳಿಗೆ ಮುಖ್ಯಕಾರಣವೆಂದರೆ, ನಿಮ್ಮ ಅಫೀಸರುಗಳನ್ನು ಪೊಲಿಟಿಕಲ್ ಪ್ರೆಷರ್ ಹಾಕಿ ಸಿಕ್ಕಾ ಪಟ್ಟಿ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫರ್ ಮಾಡಿಸುತ್ತೀರಿ. ಇದರಿಂದ ಪೊಲೀಸರ ನೈತಿಕ ಮಟ್ಟ ಕಡಮೆಯಾಗಿ, ಅವರು ಅಪರಾಧಿಗಳನ್ನು ಹಿಡಿಯಲಿಕ್ಕೆ ಹಿಂದೆ ಮುಂದೆ ನೋಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫರ್ ಮಾಡುವುದು ಪಬ್ಲಿಕ್ ಇಂಟರೆಸ್ಟ್‌ಗೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಂ. ಜೆ. ನದೋಜಾತಪ್ಪಯ್ಯ.—ಎಳ್ಳ ಪೂಜ್ಯಕ್ಕೆ ಇಂಟರೆಸ್ಟ್ ಇಲ್ಲ. ಈ ರೀತಿ ಅಫೀಸರುಗಳನ್ನು ಪೊಲಿಟಿಕಲ್ ಇನ್‌ಫ್ಲೂಯೆನ್ಸ್ ಮೇಲೆ ಸಿಕ್ಕಾ

ಪಟ್ಟಿ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫರ್ ಮಾಡಬಾರದೆಂದು ಸಲಹೆ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ.

ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ಅಪರಾಧಗಳು ಹೆಚ್ಚಲಿಕ್ಕೆ ಪೊಲಿಟಿಕ್ಸ್‌ನ್ನು ಒಂದು ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ಅದ್ದರಿಂದ ಪೊಲಿಟಿಕ್ಸ್‌ ಸ್ಕ್ವಾಪ್ ಮಾಡಿ, ಅದರಿಂದ ಬಂದ ವರಮಾನವನ್ನು ಅಪ್ರೆಸ್‌ಡ್ ಮತ್ತು ಸಪ್ಲೈಸ್‌ಡ್ ಕ್ಲಾಸ್ ಜನರ ವಿದ್ಯಾಭಾಸಕ್ಕೆ ವೆಚ್ಚ ಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು.

ರಾಜ್ಯದ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ವಿಶೇಷ ಕೆಲಸವಿದೆ. ಹೋಂ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಲಕ್ಷ್ಯ ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಅವರಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಈ ಪೊಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ದಕ್ಷತೆಹೆಚ್ಚಬೇಕಾದರೆ, ಯಾವ ಪವರೂ ಇಲ್ಲದೆ, ಹೆಸರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಹೋಂ ಮಿನಿಸ್ಟರಾಗಿರುವ ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪನವರಿಗೆ, ಹೋಂ ಪೋರ್ಟ್‌ಪೊಲಿಯೋ ಕೊಡಬೇಕು. ಹೀಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ಈ ಇಲಾಖೆಯ ದಕ್ಷತೆ ಹೆಚ್ಚಬಹುದೆಂದು ನನಗು ನುತ್ತುದೆ. ಈ ಸಲ ಹೆಯನ್ನು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಯೋಚಿಸುತ್ತಾರೆಯೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ನನ್ನ ನಾಲ್ಕು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಸುಗಿ ನುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜೆ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪ.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಇದುವರೆಗೆ ಯಾವ ವಿಚಾರದಮೇಲೆ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿದೆಯೋ ಅದೇ ವಿಚಾರದಮೇಲೆ ನಾನು ನಾಲ್ಕು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಬೇಕೆಂದು ನಿಂತಿದ್ದೇನೆ. ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಶಾಂತಿ, ನಮ್ಮದಿಗೆ ಭಂಗಬಾರದೇ ಇರುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಜನರು ಸುಖವಾಗಿ ಬಾಳಲಿ ಎಂದು ಈ ಪೊಲೀಸ್ ಖಾತೆ ಇದೆ. ಅಂತಹ ಪೊಲೀಸ್ ಖಾತೆಗೆ ಎಷ್ಟೋ ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೂ ಇನ್ನಷ್ಟು ಹಣ ಬೇಕು, ದೇಶದಲ್ಲಿ ಶಾಂತಿ, ನಮ್ಮದಿಗೆ ಭಂಗಬಾರದಿರುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ ಎಂದು ಮೈಸೂರಿನ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮೂರು ಕೋಟಿ 22 ಲಕ್ಷ 83 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ ನಿಜ. ಯಾರೇ ಆಡಳಿತಕ್ಕೆ ಬರಲಿ, ಕಮ್ಯುನಿಸ್ಟ್ ಪಕ್ಷವೇ ಬರಲಿ, ಸೋಷಿಯಲಿಸ್ಟ್ ಪಕ್ಷವೇ ಬರಲಿ, ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸರ್ಕಾರವೇ ಇರಲಿ, ಅಥವಾ ಇನ್ನಾವುದಾದರೂ ಪಕ್ಷ ಆಡಳಿತದಲ್ಲರಲಿ, ಆ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಪೊಲೀಸಿನವರು ಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುವವರಲ್ಲಿ ನಾನೂ ಒಬ್ಬ. ಅವರು ಇಲ್ಲದೇ ಹೋದರೆ ಆಸ್ತಿ ಪಾಸ್ತಿ, ಹೆಂಡತಿ, ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಸುಖವಾಗಿರುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಮನಗಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೆ ಪೊಲೀಸ್ ಖಾತೆಗೋಸ್ಕರ ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಖರ್ಚುಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಹಣದಿಂದ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಜನಗಳ ನಮ್ಮದಿಹೋಗಿ ಪ್ರಾಣಹಾನಿ, ಮಾನಹಾನಿ, ಅತ್ಯಾಚಾರಗಳಿಗೋಸ್ಕರ ಅದು ಖರ್ಚಾಗುತ್ತಿದೆ. ಈಕಡೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಗಮನ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ಅದು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬಹಳ ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತಿರುವುದಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಇನ್ನೂ ಈ ಬಾಬಿಗೆ ಜಾಸ್ತಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜೆ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪ.—ಯಾವಾಗ ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ? ಏತಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ? ಯಾರಿಗೋಸ್ಕರ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಶ್ರೀ ಮರಿಯಪ್ಪನವರು ಅನರ್ಥಕಾರಿ ಬಡ್ಡಿಯನ್ನು ತಮ್ಮ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಡಿವಿಜನಲ್ ಕಮಿಷನರ್, ಐ.ಜಿ.ಪಿ. ಪೊಲೀಸಿನವರಿಗೆ ಆ ಎಲ್ಲಾ ಹಣವನ್ನೂ ಹಂಚುತ್ತೀರಾ? ಅಥವಾ ಅಧ್ಯಕ್ಷಮಹೋದಯರಂತಕ್ಕೆ ಡಾ|| ನಾಗನಗೌಡರು ಮತ್ತು

ನನ್ನ ಮಾನ್ಯ ಸ್ನೇಹಿತರಾದ ಶ್ರೀ ಮಹಮದ್ ಪರೀಫ್ ಅವರು ಇದುವರೆಗೆ ಮಾತನಾಡಿ ಏನು ಹೇಳಿದರೋ ಅಂತಹವರಿಗೆ ಸಂತೋಷದಿಂದ ಅದನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ? ಏತಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಇಷ್ಟು ಹಣ ಬರ್ಚಾಗುತ್ತದೆಂಬುದೇ ನನಗೆ ಅರ್ಥವಾಗಲಿಲ್ಲ ಈಗ ನಾರ್ಕೈಡು ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ತಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇಡಲು ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಈಗ 11 ಲಕ್ಷ 21 ಸಾವಿರದ ಮುನ್ನೂರು ಕಂಟಿನ್‌ಜೆನ್ಸಿಗೆ ಎಂದು ಒದಗಿಸಿದ್ದೀರಿ. ಅದು ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದ ಪೋಲೀಸಿಗೆ ಮಾತ್ರ. ಇದಕ್ಕೆ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ ಇಲ್ಲವೇ? ಹೀಗೆ 11 ಲಕ್ಷ ಚಿಲ್ಲರೆಯನ್ನು ಒಬ್ಬ ಅಧಿಕಾರಿಗೆ ಕೊಡುವುದಾದರೆ ಹಣಕಾಸನ್ನು ಇನ್ನೆಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದಮೇಲೆ ಕಾಪಾಡುತ್ತಾರೆಯೆಂದು ನನಗಂತೂ ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. Purchase of Motor Vehicles ಬಾಬಿಗೆ ಐದು ಲಕ್ಷ 50 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಸ್ವತಃವರ್ಷ ಎಷ್ಟು ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳಬಹುದು, ಎಷ್ಟು ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿಹೋಗುತ್ತವೆ, ಎಷ್ಟು ಬಹಿರಂಗವಾಗಿ ಹಾಕಬಹುದು ಹಾಕುತ್ತೀರಿ ಈ ಎಲ್ಲಾ ಅಂಶಗಳ ಲೆಕ್ಕ ಕೋಷ್ಟಕರೋ? ಇಲ್ಲ. ಇನ್ನು Emergent and unforeseen charges ಬಾಬಿಗೆ 60 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. Emergent ಮತ್ತು unforeseen charges ಇವೆರಡನ್ನೂ ಏತಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಇಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿದ್ದಾರೆ? ಈ ಬಾಬಿನಿಂದ ಬರತಕ್ಕ ರೆವಿನ್ಯೂ ಎಷ್ಟೋ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಹೊರಟುಹೋಗುತ್ತವೆ. ನಾವು ಮಾಡಿದ ಟೀಕೆಗಳಿಗೆ ತಾವು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರೋ ಇಲ್ಲವೋ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಅರ್ಥ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಶ್ರೀ ಮರಿಯಪ್ಪನವರು ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಎಲ್ಲ ಅನುನಿಗದಿಮಾಡುತ್ತಾರೋ ಎಂದು ನನಗನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ನರ್ಕಾರದ ಹಣವನ್ನು ಬರ್ಚು ಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಹೆದರಿಸಿ ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದ ಹಣವನ್ನು ಉಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ. ಮೂವತ್ತು ಸಾವಿರದ ಎಂಟುನೂರು ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಕೋಲಾರ ಗೋಲ್ಡ್ ಫೋಲೀಸ್ (ಬಿ) (1) ಐಟಂನಲ್ಲಿ ಅರ್ಧನೇ ಪೋಲೀಸ್ ಕಂಟಿನ್‌ಜೆನ್ಸಿಗೆ ಎಂದು ಒದಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಬರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆಂದರೆ, ದೇಶಾಭಿವೃದ್ಧಿಗೋಸ್ಕರ ಬರ್ಚು ಮಾಡುವ ಹಣ ಯಾವರೀತಿ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿ ವ್ಯಯವಾಗುತ್ತಿದೆ, ಇದರಲ್ಲಿ ಪೋಲೀಸ್ ಕಾನ್‌ಸ್ಟೇಬಲ್, ಸಬ್-ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರ್, ಐ.ಬಿ.ಪಿ., ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರ್ ಇವರುಗಳಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಹೋಗುತ್ತದೆಂಬುದನ್ನು ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ ಹಾಕಬೇಕು. ಇನ್ನು ಎರಡು ಲಕ್ಷ ಚಿಲ್ಲರೆ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಹೋಮ್ ಗಾರ್ಡ್ಸ್‌ಗೆ ಎಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಟಿ.ಎ. ಮತ್ತು ಡಿ.ಎ. ರೇಟ್ ಏನು, ಅವರ ಕೆಲಸವೇನು, ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಏನಾದರೂ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆಯೇ ಎಂದರೆ ಏನೂ ಇಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಸ್ಟೆಪಲ್ ಪೋಲೀಸ್ ಐಟಂನಲ್ಲಿ ಕಂಟಿನ್‌ಜೆನ್ಸಿಗೆ ಎಂದು ಒಂದು ಲಕ್ಷ 30 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಬರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. Other chargesಗೆ ಒಂದು ಲಕ್ಷ 20 ಸಾವಿರ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. Other charges ಏನು, ಕಾಂಟಿನ್‌ಜೆನ್ಸಿ ಏನು, ಪೋಲೀಸ್ ಖಾತೆಗೆ ಒಟ್ಟು ಈ ಬಾಬಿಗೆ ಬರ್ಚು ಆಗುವುದನ್ನು ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಿದರೆ, ಈ ಎರಡು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕಾಣದಹಾಗೆ ಬರ್ಚಾಗುತ್ತವೆ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಇಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಈ ಪೋಲೀಸ್ ಒಂದು ಖಾತೆಗೇ ಬರ್ಚು ಮಾಡುವುದಾದರೆ ಇದರಿಂದ

ದೇಶಾಭಿವೃದ್ಧಿಯು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬಂದಿತವಾಗಿ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಬಹಳ ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತರಾದಂಥ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಆರ್ಯಗಂ ಅವರು ಬಹಳ ವೇಗವಾಗಿ ಶ್ರೀ ಜಿಲ್ಲೆಯವರ ಮೇಲೆ ಕಟುವಾದ ಟೀಕೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದರು. ಅಂತಹ ಕಟು ಟೀಕೆ ಮಾಡಲು ಕ್ಕೂ ಣಿಗಳು ಇವೆಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ನೀವು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್, ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಪೋರ್ಟ್, ಪೋಲೀಸ್, ಜನರಲ್ ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ಮತ್ತು ಬಾರ್ಡರ್ ಇಷ್ಯೂ ಇವುಗಳನ್ನು ಇತ್ಯರ್ಥ ಮಾಡಲು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಹೋಗುವುದು, ಬರುವುದು, ಹೀಗೆ ನೀವು ಒಂಭತ್ತು, ಹತ್ತು ವ್ಯವಹಾರವನ್ನೆ ಟು ಕೊಂಡು ಮೂರನೆಯ ಪಾಂಚಮಾರ್ಷ್ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಬೇರೆ ತಯಾರುಮಾಡುವ ಕೆಲಸ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು, ಈ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತೀವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅವರು ಚತುರ್ಭುಜ ಚಾರು ಕೇಶಿಯೇ, ಅಥವಾ ದಶಕಂಠ ರಾಮಣೇ? ನಿಜವಾಗಿಯೂ ನಿಮ್ಮ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಒಂಭತ್ತು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿರುವಾಗ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬ ಮಂತ್ರಿಗೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಪೋರ್ಟ್ ಪೋಲಿಯೋಗ ಇದ್ದುವು. ಈಗ ವಿವಿಧ ಕಾಯಿದೆಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ ಐದು ಭಾಗಗಳಿಂದ ಬಂದಿರತಕ್ಕ ಕಾನೂನುಗಳನ್ನು ಸಮನ್ವಯ ಮಾಡದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಇಂಥಾ ಅನ್ಯಾಯ ವಿಪರೀತವಾಗಿವೆ. ಈ ಖಾತೆಯನ್ನು ಯಾರಾದರೂ ಒಬ್ಬರ ಕೈಲಿ ಕೊಡಬೇಕು. ಬೊಂಬಾಯಿಯಲ್ಲಿ ಉಪ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದಾಗ ಹೋಂ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು law and orderನ್ನು ಮೇಂಟೇನ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು ಯಾರಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆ ಇದೆಯೋ ಅಂತಹವರಿಗೆ ಈ ಖಾತೆಯನ್ನು ಕೊಡಿ. ನೀವು ಪೋಲೀಸ್ ಖಾತೆಯ ಮೇಲೆ ಹಣ ಬರ್ಚು ಮಾಡುವುದು ಜನಗಳ ನಮ್ಮದಿಗೋಸ್ಕರವಲ್ಲ; ತಮ್ಮ ನಮ್ಮದಿಗೋಸ್ಕರ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳಿದರೆ ಅದು ನುಳ್ಳಗರಾರದು ಎಂಬುದಾಗಿ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಇನ್ನು ಪೊಲೀಸ್‌ಮೆಂಟ್ ವಿಷಯ. ಹೆಂಡ ಕುದಿಯುವವರನ್ನು ಹಿಡಿಯಲು ಪೊಲೀಸ್‌ಮೆಂಟ್ ಸ್ಕಾಫ್ ನೇಮಿಸಿದ್ದೀರಿ. ಅವರೇ ಏನಾದರೂ ತಪ್ಪುಮಾಡಿದರೆ ಅವರ ಮೇಲೆ ಅಧಿಕಾರ ಚಲಾಯಿಸುವುದಕ್ಕೂ ಏನಾದರೂ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿದ್ದೀರಾ? ಡಿ.ಎಸ್.ಪಿ. ಏನಾದರೂ ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದನೆಂದರೆ ಅವರಿಂದ ಒಂದು ಎಕ್ಸ್‌ಪೆನ್ಸೆ ಇನ್ನು ಯಾವ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು? ಅವರು ತಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮೇಲೆ ಹೇಗೆ ಅಧಿಕಾರ ಚಲಾಯಿಸಬೇಕೆಂಬುದು ನನಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ತಮಗೆ ಯಾರಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆ ಇರುತ್ತದೋ ಅವರಿಗೆ ಈ ಲಾಠಿಮೆನ್ನು ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫರ್ ಮಾಡಿ, ಹಾಗೆಲ್ಲದೆ ಹೋದರೆ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಏನೊಂದು ಮದ್ಯಪಾನ ನಿರೋಧ ಚಳುವಳಿಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುವುದು ಒಂದು ಸದಾರವೆ ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಪಾತ್ರಧಾರಿ “ಎಲ್ಲಯ್ಯಾ, ಸಿಂಹಾಸನಂ ಎಕ್ಸೇಡಿ” ಎಂದು ಹೇಳುವ ಹಾಗಾಗುತ್ತದೆ. ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನೀವು ಮನಃಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಏನೇನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಿದ್ದೀರೋ ಅದನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಮನಃಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಧೈರ್ಯವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನೀವು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಮನಃಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಏನೇನು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಿದರೂ ಅದನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿಗಾದರೂ ಒಪ್ಪುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರವಾಗಿ ಪೊಲೀಸ್‌ಮೆಂಟ್

(ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜೆ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪ)

ವಿಚಾರವನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಎರಡು ದಿವಸಗಳು ಹಿಡಿಯುತ್ತದೆ. ಇರತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ನಾನು ಏತಕ್ಕೆ ಹೇಳಬೇಕು. ಅವರಿಗೆ ಹೇಳಿದರೆ ಕೋಪ ಬರುತ್ತದೆ. ನನ್ನನ್ನು ಇವನು ಅಸೆಂಬ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಭಾಷಣ ಮಾಡುತ್ತಾನೆಂದು ನಮ್ಮ ಮನೆಯ ಹಿಂದೆ ಹಿಂದೆ ತಂದು ಇಟ್ಟುಕಳ್ಳತನ ಹಿಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರೊಹಿಬಿಷನ್ ಜಾರಿಗೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿ ಪಾನನಿರೋಧ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮುಂದಿನ ಬಡ್ಡೆ ಟ್ವೆನ್ಟಿ ಹೊತ್ತಿಗೆ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಹೆಂಡ ಕುಡಿಯುವವರನ್ನು ಹಿಡಿದು ಬಂಧಿಸಿ ತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಮುಂದೆ ತೀವ್ರಗತಿಯಿಂದ ಜಾರಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೀನೆ. ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿದೆ ಪೋಲೀಸ್‌! ನಿಮಗೆ ಒಬ್ಬನನ್ನು ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫರ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಏನೂ ವ್ಯಥೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಾರದು. ಒಬ್ಬ ಸಬ್‌ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರನ್ನು ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫರ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹತ್ತು ವರ್ಷ ಆಯಿತು. ಅಶ್ವಮೇಧಯಾಗ ಮಾಡಿದ ಹಾಗಾಯಿತು. ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಒಂದೇ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಪೋಲೀಸ್ ಸಬ್‌ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರಾಗಿ ಇರಲಿಕ್ಕೆ ಹೇಗೆ ಸಾಧ್ಯ? ಯಾವ ಇನ್‌ಫೋರ್ಮೇಷನ್‌ಗೂ ಯಾವ ರಾಜಕೀಯ ಪ್ರಭಾವಕ್ಕೂ ಒಳಗಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಬೇಕಾದರೆ ರುಜುವಾತು ಕೊಡುತ್ತೀನೆ. ಬುದ್ಧಿವಂತ ಜನರು ಇದ್ದಾರೆ. ಅಧಿಕಾರ ಮಾಡುವಾಗ ಜನತೆಗೆ ತಕ್ಕಂತೆ ವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡಿ ಪೊಲೀಸರ ಇನ್‌ಫೋರ್ಮೇಷನ್‌ಗೆ ಆರ್ಟ್ ಆಗುವುದಾದರೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಕಟುವಾದ ಟೀಕೆಗಳಿಗೆ ಪಾತ್ರರಾಗುತ್ತಾರೆ. ಆಗಲೇ ಬಾಗಲಕೋಟೆಯ ವಿಷಯ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಪೋಲೀಸ್ ಇನ್‌ಸೆಕ್ಟರು ಹಿಂದೂಗಳನ್ನು ಕರೆಸಿ ನೀವು ಮೆರವಣಿಗೆ ಹೋಗಿ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಮೇಲೆ ಮುಸ್ಲಿಮರನ್ನು ಕರೆಸಿ ನೀವು ಮೆರವಣಿಗೆಯನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಯಾಕತ್ತೀ? ಒಬ್ಬ ಪೋಲೀಸ್ ಇನ್‌ಸೆಕ್ಟರು ಮಾಡಿದ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ತಾವು ತಲೆ ತಗ್ಗಿಸಬೇಕಾಯಿತು. ಹೈಕೋರ್ಟಿಗೆ ರಿಟ್ ಹಾಕಿದರು. ಆಗ ತಲೆ ತಗ್ಗಿಸತಕ್ಕ ಸಂದರ್ಭ ಬಂತು. ಅವನಮೇಲೆ ಏನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರಿ? ಪೋಲೀಸ್ ಇನ್‌ಸೆಕ್ಟರು ಶಿರಾದಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಬಾಡಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಾರೆಯೇ? ಒಬ್ಬರ ಮಾಳಿಗೆ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಅಫೀಸು ಮಾಡಿ ಯಾರಾದರೂ ಅರ್ಜಿ ಕೊಟ್ಟರೆ ಅಪರಾಧಿಯ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಫಿರ್ಯಾದಿಯನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ಹೀಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ಹೇಗೆ ದೇಶ ಉಳಿಯುತ್ತದೆ? ಎಲ್ಲಾ ಸರ್ಕಾರಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೂ ಮನೆ ಕೊಡಲಿಲ್ಲವೇ? ಅಫೀಸು ಕೊಡಲಿಲ್ಲವೇ? ಹೀಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ಕಾನೂನು ಎಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತದೆ? ತಾರೀಖು 23ನೆಯ ಫೆಬ್ರವರಿ 1959ನೆಯ ಇಸವಿಯ ಸಾಯಂಕಾಲ ತಾವು ಹೋಗಬೇಕಾದ ಫಂಕ್ಷನ್‌ಗೆ ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಫ್. ಪಾಟೀಲರನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೀರಿ. ನಾವು ಅವರ ಜೊತೆಗೆ ಹೋದೇವು. ಅವರ ಕನ್ಸ್ಟೇಬಲ್‌ಗೆ ಲಾರಿ ಆಕ್ಸಿಡೆಂಟ್ ಆಯಿತು. ಒಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯ ಬಿದ್ದುಹೋಗಿದ್ದರೂ ಲಾರಿ ಹೊರಟು ಹೋಯಿತು. ಹಾಗೆ ಆಕ್ಸಿಡೆಂಟ್‌ಗೆ ಪ್ರಾಣ ಹೋಗಿದ್ದರೂ ಅದನ್ನು ವಿಚಾರಿಸದೆ ಅವರು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಹತ್ತಾರು ಜನ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಲೆಡರ್ಸ್, ನೂರಾರು ಜನ ತಾವರೆಕೆರೆಯಲ್ಲಿ ಫಂಕ್ಷನ್‌ಗೆ ಸೇರಿದ್ದರು. ಅಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಆ ಇನ್‌ಸೆಕ್ಟರನ್ನು ಕೇಳಿ

ದಾಗ ಆಕ್ಸಿಡೆಂಟ್ ಆಯಿತೇ ಸತ್ತುಹೋದರೇ ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇಂಥಾ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಮೇಲೆ ಏನು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ? ಹತ್ತು ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಒಂಭತ್ತು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಲಂಚ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಿ ಪ್ರಜಾವಾಣಿಯಲ್ಲಿ ಎಡಿಟೋರಿಯಲ್ ಬರೆದರು. ಅದರಮೇಲೆ ಕಾಗದ ಬರೆದರೆ "Allegations found baseless" ಎಂದು ರಿಪ್ಲೆ ಮಾಡಿದರು. ಯಾವ ಯಾವ ಅಂಗಡಿಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಭಂಗಾರ ಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ, ಯಾವ ಯಾವ ಅಂಗಡಿಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಅದನ್ನು ಬೇಕಾದರೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಇಂಥ ಕರೆಪ್ಸ್ ಅಫೀಸರಿಗೆ ಜಮೀದಾರನಿಂದ ಪ್ರಮೋಷನ್ ಕೊಟ್ಟು ಪೋಲೀಸ್ ಇನ್‌ಸೆಕ್ಟರಾಗಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಉತ್ತಮರ ಮೇಲೆ ನಿರಪರಾಧಿಗಳ ಮೇಲೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನವರು 107ನೇ ಸೆಕ್ಷನ್ ಸೆಕ್ಯೂರಿಟಿ ಪೊಲೀಸಿಡಿಂಗ್ ಹಾಕಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಡಿ ಎಂದರೆ 107ರ ಕೇಸು ಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ಇನ್‌ವೆಸ್ಟಿಗೇಷನ್ ಮತ್ತು ಡಿಟೆಕ್ಷನ್ ಎಲ್ಲವೂ ಕೂಡ ನಿಷ್ಪಲವಾಗಿದೆ. ನಿಮ್ಮ ಪೋಲೀಸ್ ಖಾತೆಯ 107ನೇ ಸೆಕ್ಷನ್ ಏನು ಹೇಳುತ್ತದೆ? ಎಕ್ಸ್ ಅಫಿಷಿಯೋ ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟ್ ಹಾಗೂ ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳೂ ನಾನೂ ಒಂದು ಕಡೆ ಹೋದಾಗ ನಿರಪರಾಧಿ ಹರಿಜನ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳಮೇಲೆ 102ನೆಯ ಸೆಕ್ಷನ್ ಹಾಕಿದರು. ಆದರೆ These people have no evidence; on the very basis of the charge sheet, the magistrate has acquitted them. ಇಂಥ ಪೋಲೀಸ್ ಖಾತೆ ಏತಕ್ಕೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ? ಎಫಿಷಿಯನ್ ಎಲ್ಲಿದೆ? ಮೈಸೂರು ದೊಡ್ಡದು ಆದಮೇಲೆ ಯೂನಿಫಾರ್ಮ್‌ಮಿಟಿ ಬರೆಬೇಕು, ರಾ ಒಂದಾಗಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದಿರಿ. ಪೋಲೀಸ್ ರಾ ಯೂನಿಫಾರಂ ಆಗಬೇಕು ಎಂದು ಹಿಂದಿನ ಪೋಲೀಸ್ ಖಾತೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದ ಶ್ರೀ ಪೂಣಚ್ಚ ರವರು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಘೋಷಣೆ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಪೋಲೀಸ್ ಆಕ್ಟ್ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಮಾತನಾಡಿದರೆ ನಾಳೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. ಪೋಲೀಸ್ ರೀ ಆರ್ಗನೈಜೇಷನ್ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ನೀವು ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇಡಬೇಕು. ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ, ನನ್ನ ಸೈಕಿಟರು ಹೇಳಿದಹಾಗೆ ಆ ಬಿಲ್ಲು ಅಠಾರ ಕಥೆಗೆ ಕಾಲಿಟ್ಟು ಅನೇಕ ತಿಂಗಳು ಆಯಿತು. ಅದು storage ನಲ್ಲಿ ಇದೆ. ಅದು ಯಾವಾಗ ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ನನಗೆ ಭರವಸೆ ಕೊಡಬೇಕು. ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಒಂದು ಲಾರಿ ಹಿಡಿದರೆ. ಶ್ರೀ ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಒಂದು ಮೋಟಾರ್ ಹಿಡಿದರು. ಆದರೆ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಒಬ್ಬರೇ ಒಂದು ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಒಂದು ರೋಡು 37 ಮೈಲಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಬಸ್ಸಿನ ಎಂಜಿನ್‌ಮೇಲೆ, ಚಾಪಿನ ಮೇಲೆ ಮೂಟೆ ಏರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋದಹಾಗೆ ಜನರನ್ನು ಹೇರಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. The Police Inspector is the henchman of the bus proprietor. There you want such Police Inspector. Are you going to save the lives of people through such a police officer? Are you going to enhance the reputation of the State? ಮಂಡ್ಯಾ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಡಿ.ಎಸ್.ಪಿ. ಇದ್ದಾರೆ. ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಹೆಡ್ ಕ್ವಾರ್ಟರ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮೀಷನರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಎಕ್ಸ್

ಟೆನ್‌ಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳ ಮಾನವಂಗೆ ಅದರೂ ಡಿ.ಎಸ್.ಪಿ. ಸಾಹೇಬರನ್ನು ಅಲ್ಲಿಯೇ ಇಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಕೋಲಾರದಲ್ಲಿ ರಾತ್ರಿ ಕುಡಿದುಬಿಟ್ಟು ಇಬ್ಬರು ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳ ಮಾನವಂಗೆ ಮಾಡಿದ್ದಕ್ಕೆ ಕೋಲಾರದ ಡಿ.ಎಸ್.ಪಿ. ಯನ್ನು ಡಿಗ್ರೇಡ್ ಮಾಡಿ ಬೇರೆ ಕಡೆಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದಿರಿ. ಆದರೆ ಮಂಡ್ಯಾ ಡಿ.ಎಸ್.ಪಿ.ಯನ್ನು ಅಲ್ಲಿಯೇ ಹಾಗೆಯೇ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಒಬ್ಬನಿಗೆ ಹೀಗೆ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ, ಇನ್ನೊಬ್ಬನಿಗೆ ಬೆನ್ನು ತಟ್ಟುತ್ತೀರಿ. ಕೊಲೆ ಮಾಡಿ ಐದು ತಿಂಗಳಾದರೂ ಅಪರಾಧಿಯನ್ನು ಹಿಡಿದಿರೋ? ಬಾರ್ ಖೂನ್ ಮಾಫ್ ಎನ್ನುವಂತೆ ಯಾರು ಏನು ಮಾಡಿದರೂ ಸರಿ ಎಂದರೆ ನಾವು ಏತಕ್ಕೆ ಇರಬೇಕು? ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಸೆಕ್ಯೂರಿಟಿ ಇಲ್ಲ. ದೇಶದಲ್ಲಿ ತಕ್ಕ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೂ ರಕ್ಷಣೆ ಬೇಕಾಗುವಾಗ ನೀವೇ ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದರೆ ಏನು ಮಾಡುವುದು? ಶ್ರೀ ಪುಟ್ಟರಾ ಮಯ್ಯನವರು ಹೇಳಿದರು, ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ದೂರದಲ್ಲಿ ಮೂರು ಖೂನಿಗಳು ಆದವು ಎಂದು. ಯಾರು ಕೊಲೆಗೆ ಕಾರಣರೋ ಯಾರಿಂದ ಕೊಲೆ ನಡೆಯಿತೋ ಅಂಥವರು, he is a free man. ನಿರಪರಾಧಿಗಳನ್ನು ಜೊತೆಗೆ ಸೇರಿಸಿ ಅವರನ್ನು ಅಪರಾಧಿ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಕೇನು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಟೀಕೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಟೀಕೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ ಎಂದಲ್ಲ. ನಾನು ಒಳ್ಳೆಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಟೀಕೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಒಂದು ವಿಷಯ ತಮಗೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಕೆಳುಗಳನ್ನು ಹಾಕುತ್ತೀರಿ. ನೀವು ಲಾ ಅಂಡ್ ಆರ್ಡರ್ ಮೆಯನ್ನು ಟೈನ್ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಕೇನು ಹಾಕುತ್ತೀರಿ. ಚಾರ್ಜ್‌ಫೀಟ್ ಹಾಕುತ್ತೀರಿ. ಇನ್‌ಸೆಕ್ಟರ್ ಡಿಫೆನ್ಸ್ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ನನಗೆ ನಾಚಿಕೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಬನ್ನಿ ನನ್ನ ಜೊತೆಯೊಳಗೆ ತೋರಿಸುತ್ತೇನೆ. ಸಬ್ ಇನ್‌ಸೆಕ್ಟರ್ ಚಾರ್ಜ್‌ಫೀಟ್ ಹಾಕಿ ಡಿಫೆನ್ಸ್ ತಾನೇ ಕ್ರಿಯೇಟ್ ಮಾಡಿದವನೇ ಇದೆ. ಇಂಥ ಹುದ್ದೆಗೆ ಬೇರೆ ಹಣವನ್ನು ಬರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ.

ಒಂದು ವಿಷಯ ತಮಗೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಸ್ವಾಮಿ. ತಾವು ಈಗತಾನೆ ಅವರ ಮೇಲೆ ಕೇಸ್ ಹಾಕಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದಿರಿ. ಅದು ಯಾವ ನಮೂನೆ ಕೇಸ್ ಸ್ವಾಮಿ? ಒಬ್ಬ ಎಸ್. ಐ. ಛಾರ್ಜ್‌ಫೀಟ್ ಕೊಟ್ಟರೆ ಪಿ. ಐ. ಡಿಫೆನ್ಸ್ ಹೊಂದಿಸಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾನೆ. ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಸನ್ನಿವೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಎಸ್. ಐ. ತಾನೇ ಛಾರ್ಜ್‌ಫೀಟ್ ಕೊಟ್ಟು ತಾನೇ ಡಿಫೆನ್ಸ್‌ನನ್ನು ಕ್ರಿಯೇಟ್ ಮಾಡಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾನೆ. ಅಂಥ ಸಂದರ್ಭಗಳನ್ನು ನಾನು ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ಸರ್ಕಾರ ಇಷ್ಟೊಂದು ಅಪಾರವಾದ ಹಣವನ್ನು ಈ ಇಲಾಖೆಗೆ ಬರ್ಚುಮಾಡುತ್ತಿರುವಾಗ ಇಲಾಖೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ದಕ್ಷತೆ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಇದೆ, ಅವರಲ್ಲಿ ನೀತಿ-ನಿಷ್ಠೆಗಳು ಹೇಗಿರುತ್ತವೆಂಬುದನ್ನು ತಾವು ಗಮನಿಸುವುದು ಬೇಡವೇ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಪೊಲೀಸ್ ಕಾನ್ಸ್ಟೇಬಲ್‌ಗಳು ಲಂಚ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ನಿಜ; ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ನಾನೂ ಕೂಡ ಅವರಿಗೆ ಲಂಚ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ದಿವಸ ರಾತ್ರಿ ಸೈಕಲ್ ಮೇಲೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾಗ ದೀಪವಿಲ್ಲವೆಂದು ನನ್ನ ಸೈಕಲ್‌ನ್ನು ಹಿಡಿದು ಕೊಂಡೆ. ನಾನು ನನ್ನ ಶಕ್ತಿಯಿದ್ದಷ್ಟು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿ ನೋಡಿದೆ. ಆದರೆ ಕೊನೆಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗದೆ ಇದ್ದುದರಿಂದ ಎರಡು ರೂಪಾಯಿ ಲಂಚ ಕೊಟ್ಟು ಹೋದೆನು.

4 P.M.

Sri B. BASAVALINGAPPA.—Do you Consider that it is a creditable thing for you?

L. A.,

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜೆ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪ.—ನನ್ನ ಗೌರವದ ವಿಚಾರ ಹಾಗಿರಲಿ, ತಮ್ಮ ಗೌರವ ಏನಾಗುತ್ತಿದೆ ಯೆಂಬುದನ್ನು ಗಮನಿಸಿ. ಯಾರೋ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದ ಮೂತ್ರಮಾಡಿದವರನ್ನು, ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಮರ ಕಡಿದವರನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಬಂದು ಕೇನು ಗಳನ್ನು ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಯೇನಿನಾ ನಡು ಹಗಲಿನಲ್ಲಿ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಹೋಗತಕ್ಕ ಜನರ ತಲೆಗಳನ್ನು ಕತ್ತರಿಸಿ ತಕ್ಕವರ ಮತ್ತು ತಲೆಗಳನ್ನು ಹೊಡೆದುಹಾಕುತ್ತಿರುವ ರನ್ನು ಮಾತ್ರ ನೀವು ಹಿಡಿಯುತ್ತೀರಿ. ಆ ಗುಲ್ಬರ್ಗಾ ದಲ್ಲಿದ್ದಂಥಾ ರೌಡಿಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿಯ ಡಿ.ಎಸ್.ಪಿ. ಅಷ್ಟು ರಿಪೋರ್ಟ್ ಮಾಡಿದ್ದಾಗ್ಯೂ ತಾವೇನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಗೊಂಡಿದ್ದೀರಿ? ಈ ದಿವಸ ಅವರಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ಹಾಗೆ ಒಂದು ಉಜಲಾ ಚೋಪಿ ಹಾಕಿ ಕೊಂಡು ತಿರುಗಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇಂಥಾ ಸಮಾಜ ಘಾತಕ ಜನರನ್ನು ಬಂದೋಬಸ್ತು ಮಾಡದೆ ದೇಶದ ನಮ್ಮದಿಗೆ ಶಾಂತಿಗೆ ಭಂಗತರತಕ್ಕ ಜನಗಳಿಗೆ ಉತ್ತೇಜನ ಕೊಡುವುದಾದರೆ ಶ್ರೀ ಜತ್ತಿಯವರೇ ಮತ್ತು ಶ್ರೀ ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪನವರೇ ನಮ್ಮನ್ನು ತಾವು ಆದಷ್ಟು ಬೇಗ ಆ ಪಾಕಿಸ್ತಾನಕ್ಕಾದರೂ ಕಳುಹಿಸಿ ಬಡಿ, ಅಲ್ಲಿ ಗಾದರೂ ನಾವು ಹೋಗಿ ಬಡುತ್ತೇವೆ. ನೀವು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಏನಿದ್ದರೂ ಚೋಪಿಹಾಕಿದವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಇದರಿಂದ ನಿಮಗೆ ಬಂದಿತ ಕೀರ್ತಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ನೀವು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕೀರ್ತಿ ಪಡೆಯಬೇಕಾಗಿ ಗಿದ್ದರೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಹಣಕಾಸಿನ ಭದ್ರತೆ ಅಷ್ಟು ಭದ್ರವಾಗಿರದಿದ್ದರೂ ಚಿಂತೆಯಿಲ್ಲ, ಜನರ ಮಾನ, ಪ್ರಾಣ. ಆಸ್ತಿಗಳ ರಕ್ಷಣೆಯು ಭದ್ರವಾಗಿರಬೇಕು. ಅಂಥ ಭದ್ರತೆಯಿಲ್ಲದೆ ಭಾವನೆ ಜನರಲ್ಲಿ ಮೂಡುವಂತೆ ಮಾಡಿ, ಕೀರ್ತಿ ಬರುತ್ತದೆ. ರಾಮರಾಜ್ಯದಲ್ಲೂ ನಹ ಆಗಸರವನು ಇಂಥ ಮಾತನಾಡಿದನೆಂದು ದೂರು ಕೊಡತಕ್ಕ ಬಗ್ಗೆ ಆಗಲೂ ಪೊಲೀಸಿನವರಿದ್ದರು. ನೀವೂ ನಹ ಅಂಥ ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕಮ್ಯಾಂಡ್ ಮಾಡುವಂತಿದ್ದರೆ ಈ ಬಾಬಿಗೆ ನೀವು ಹತ್ತು ಲಕ್ಷವಲ್ಲ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಬರ್ಚುಮಾಡಿ; ಅದಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಅಭ್ಯಂತರ ಎಲ್ಲ. ಆದರೆ ಹಾಗೆ ಮಾಡದೆ ಪೊಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆ ಇಷ್ಟೊಂದು ದುಡ್ಡು ಬರ್ಚುಮಾಡಿ ಕೇವಲ ಈ ಪೊಲೀಸ್ ಇಲಾಖಾ ಬಲದಮೇಲೆ ನೀವು ಈ ಅಧಿಕಾರ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಉಳಿಯುತ್ತೇವೆಂಬ ಆಸೆಯನ್ನಿಟ್ಟು ಕೊಂಡಿದ್ದರೆ ಅದು ಬಂದಿತ ಸರಿಯಾದದ್ದಲ್ಲ; ಅದು ಬಹಳಕಾಲ ಇರತಕ್ಕದ್ದು ಅಲ್ಲ. ಆದಕೋಸ್ಕರ ನಾನೀಗ ತಮಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾದುದಿಷ್ಟೆ. ಈ ಪೊಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಪ್ರಮೋಷಣ ಅಥವಾ ಡಿಪ್ರಮೋಷನ್ ವಿಚಾರ ನನಗೆ ಬೇಕಿಲ್ಲ; ಅವರಲ್ಲಿ ಮೆರಿಟ್‌ರತಕ್ಕವರಿಗೆ ಪ್ರಮೋಷನ್ ಸಿಕ್ಕಿದೆಯೇ ಇಲ್ಲವೇ ಎಂಬ ವಿಚಾರ ನನಗೀಗ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ದೇಶದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಜನ ಆಸ್ತಿಗಳ ರಕ್ಷಣೆ ಮಾತ್ರ ನನಗೆ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದದ್ದು. ಅದನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ಕೊಡಿ. ಇನ್ನು ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಈ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಐ.ಪಿ.ಎಸ್. ಕೇಡರಿನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ತರಾತುರುವುದು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ದುರ್ದೈವ. ಏನೋ ಇಂಗ್ಲೀಷರು ಇಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯಭಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಅವರ ಹಿತ ರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ಆ ಐ.ಪಿ.ಎಸ್. ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ನೇಮಕಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೆ ದೇಶಕ್ಕೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಜನರಿಗೆ ತಿನ್ನಲು ಅನ್ನ, ಕುಡಿಯಲು ನೀರು, ಉಡಲು ಬಟ್ಟೆ ಇಲ್ಲದಿರುವಂಥ ದರಿದ್ರ ನಾಡಿ ನಲ್ಲಿ ಈ ಐ.ಪಿ.ಎಸ್. ಅಫೀಸರುಗಳೇತಕ್ಕೆ ಬೇಕು! ನಮಗೆ ಇವರು ಬಂದಿತ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಯಾರು ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೆ ಈ ದೇಶವು ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿರಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿದರೋ ನನಗಂತೂ ಹೊಳೆಯದು. ಒಂದು ಕಡಿ

(ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜಿ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪ)

ಸೋಷಿಯಲಿಸ್ಟ್ ಪ್ಯಾಟರ್ನ್ ಆಫ್ ಸೊಸೈಟಿಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುತ್ತೇವೆಂದು ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಎರಡು ಸಾವಿರ-ಮೂರು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಸಂಬಳದ ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನು ನೇಮಿಸುವುದು ಯಾವ ನೀತಿಯೋ ನನಗಂತೂ ತಿಳಿಯದಾಗಿದೆ. ಯಾವ ಬುದ್ಧಿವಂತ ಜನಾಂಗದವರು ಈ ಸಿಸ್ಟಂನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿ ಮಾಡಿದರೋ ನಾ ಬೇರೆ ಕಾಣೆ! ನಮಗೆ ಈ ದಿವಸ ಈ ಐ.ಎ.ಎಸ್. ಮತ್ತು ಐ.ಪಿ.ಎಸ್. ಹುದ್ದೆಗಳ ಬೇಡಕೊಂದು ದೊಡ್ಡ ಗೂಬೆಗಳೋಪಾದಿಯಲ್ಲರುತ್ತವೆ. ದೇಶದಲ್ಲರತ್ತ ಜನ ತಿನ್ನಲಕ್ಕೆ ಅನ್ನವಿಲ್ಲದೆ—ಉಡಲು ಬಟ್ಟೆಯಿಲ್ಲದೆ ರಸ್ತೆ ರಸ್ತೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಲೆಯುತ್ತಿರುವಾಗ, ಇವರು ಹೀಗೆ ಬೀದಿಯ ಭಿಕಾರಿಗಳಾಗಿ, ಭಿಕ್ಷುಕರಾಗಿ ತಿರುಗುತ್ತಿರಲಿ, ನಮಗೆ ಮಾತ್ರ ವರ್ಷಕ್ಕೆ 12-13 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಆದಾಯ ಬರುತ್ತಿರಲಿ ಎನ್ನುವುದು ನ್ಯಾಯವಾದದ್ದೇ ಎಂಬ ಅಂಶ ಆ ಐ.ಎ.ಎಸ್. ಮತ್ತು ಐ.ಪಿ.ಎಸ್. ದರ್ಜೆಯ ಜನರಿಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತಿಲ್ಲವೋ ಜನೋ! ಪೋಲಿಸ್ ಇಲಾಖೆಗೆ ಬರ್ಡ್ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಹಣ ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಜನರಲ್ಲಿರ ಮಾನ, ಪಾಣಿ ರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ಅದರ ಚಿಂತೆಯಿಲ್ಲ. ಹಾಗೆ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ನೀವು ದೇಶಕ್ಕೆ ಬಂಡಿತ ದ್ರೋಹ ಮಾಡಿದ ಹಾಗಾಗುತ್ತದೆ. ಅದರ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಈಗ ಅನೇಕ ಪೋರ್ಟ್‌ಫೋಲಿಯೋಗಳಿರುವುದರಿಂದ ಅವರು ತಮಗೆಷ್ಟು ಬೀರ್ಣ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಶಕ್ತಿ ಇದೆಯೋ ಅಷ್ಟನ್ನು ಮಾತ್ರ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಇನ್ನು ಉಳಿದ ಬಾಬುಗಳ ಮೇಲೆಲ್ಲ ಮೇಲ್ ನಿಗಾಇಟ್ಟುಕೊಂಡರೆ ಸಾಕು. ಅವರು ಈ ಪೋಲಿಸ್ ಖಾತೆಯನ್ನು ಮತ್ತೆ ಯಾರಿಗಾದರೂ ವರ್ಗಾವಣೆ ಮಾಡಿದರೆ ಈ ಪೋಲಿಸ್ ಇಲಾಖೆಗೂ ಕೀರ್ತಿಬರುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿ ತಾವು ದುಡಿಯುತ್ತೀರಿ, ದೇಶಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲನೀಡುತ್ತೀರೆಂದು ಆಶಿಸಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಮೂಕಪ್ಪ (ಸಾಗರ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ! ಈಗ ನಮ್ಮ ಮುಂದಿರತಕ್ಕ ಈ ಪೋಲಿಸ್ ಖಾತೆಯ ಡಿಮಾಂಡನ್ನು ನಾನು ಅನುಮೋದಿಸುತ್ತ ಪೋಲಿಸ್ ಇಲಾಖೆಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಾನೀಗ ಒಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರ ಹಾಗೂ ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭಿಕರ ಮುಂದಿರಬೇಕೆಂದು ನುಡಿದೇನೆ. ನಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿ ಈ ಪೋಲಿಸ್ ಶಾಖೆಯು ಅತಿ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದದ್ದು, ದೇಶದಲ್ಲರತ್ತ ಜನರ ಒಂದು ಮಾನರಕ್ಷಣೆ, ಒಂದು ನ್ಯಾಯರಕ್ಷಣೆ ಒಂದು ನೀತಿರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಅತಿಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದಂಥ ವಿಚಾರ. ಅದುದರಿಂದ ಇತರ ಎಲ್ಲಾ ಇಲಾಖೆಗಳಿಗಿಂತಲೂ ಈ ಪೋಲಿಸ್ ಇಲಾಖೆಯು ಒಂದು ಹೆಚ್ಚಿನ ಶ್ರಮವನ್ನು ವಹಿಸುವಂಥ ಇಲಾಖೆಯಾಗಿದೆ. ಇಂಥ ಇಲಾಖೆಯ ಬರ್ಡ್‌ವೆಚ್ಚಕ್ಕಾಗಿ ಈಗ ಕೇಳಿರತಕ್ಕ ಹಣಸಾಧುವಾದದ್ದು ಮತ್ತು ನ್ಯಾಯವಾದದ್ದೂ ಆಗಿದೆ. ಆದರೆ ಈ ಇಲಾಖೆಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಈಗಾಗಲೇ ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಅನೇಕ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಕೆಲವರು ಈ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ನಾವು ಎಷ್ಟನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೋ ಅಷ್ಟು ನ್ಯಾಯದಿಂದ ಈ ಇಲಾಖೆ ನಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂತಲೂ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವರು ಈ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ನ್ಯೂನತೆಗಳಿವೆಯೆಂದೂ ಕೂಡ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಈ ವಿಚಾರವಾಗಿ ನನಗೆ ತಿಳಿದಿರುವಂತೆ ಒಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಅದಿ ನನ್ನ ಕೆಲವು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಈಗ ಸಭೆಯ ಮುಂದಿರಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇನೆ. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಪೋಲಿಸ್ ಇಲಾಖೆಯ

ಕೆಲಸ ಬಹಳ ತೊಡಕಿಗೆ ಬಂದಿದೆ. ಏತಕ್ಕೇಂದರೆ ಅನೇಕ ಜನರು ತಮ್ಮ ಹಿತದಲ್ಲಿ ರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ಬೇಡತಕ್ಕ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ, ಅನೇಕ ಜನರು ನಾನಾ ವ್ಯವಹಾರಗಳಲ್ಲಿ ಕೈಕಾಕಿರತಕ್ಕ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ, ಅಲ್ಲಿ ಯಾರದು ನ್ಯಾಯ ಯಾರದು ಅನ್ಯಾಯವೆಂಬುದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ, ಆಶಾವಾದಿಗಳಾಗಿರತಕ್ಕ ಜನರು ಪೋಲಿಸರಿಗೆ ನ್ಯಾಯಾನ್ಯಾಯ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಲು ಅವಕಾಶಕೊಡದೆ ಅನ್ಯಾಯವನ್ನೇ ನ್ಯಾಯವೆಂಬುದಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬ ಪ್ರಯತ್ನಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆ ಜನರಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಆಶಾಪರರ ಅನ್ಯಾಯವನ್ನೇ ನ್ಯಾಯವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಜನಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಒಂದು ಕೊರತೆಯನ್ನೂ ಇದೆ. ಈ ಅಂಶವನ್ನು ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಅರಿತುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದದ್ದು ಅತ್ಯಗತ್ಯ. ಈ ರೀತಿ ಪ್ರಯತ್ನಗಳಾಗುತ್ತಿರುವಾಗ ಸರಿ ಯಾದ ನ್ಯಾಯವಾದಿಗಳಿಗೆ ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಟ್ಟು ನ್ಯಾಯ ಶಾಖೆಗೊಂದು ಬೆಂಬಲವಾಗಿ ನಡೆಯಬೇಕಾದರೆ ಅದು ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ ಹೀಗೆಲ್ಲಾ ಆಗುತ್ತಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಪೋಲಿಸ್ ಇಲಾಖೆ ತನ್ನ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ಕೈಬಿಟ್ಟಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಇಲಾಖೆ ನ್ಯಾಯಾಂಗಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಸಂಪೂರ್ಣ, ಪರಿಪೂರ್ಣ ಸತ್ಯಾಂಶವನ್ನು ಒದಗಿಸತಕ್ಕಂಥಾ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಹೊತ್ತಿದೆ. ಅದರೂ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ರೋಪದೋಷಗಳನ್ನೂ ಇವೆ. ಅವುಗಳನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಬೇಕಾದದ್ದು ಸರ್ಕಾರದವರ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿದೆಯೆಂದು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದೇ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರವಾಗಿರತಕ್ಕ ಸಾಗರ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಆಗತಕ್ಕ ಕೆಲವು ತೊಡಕುಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತೇನೆ. ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಸಾಗರ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಹೊನ್ನೆಮರದ ಯೋಜನೆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ, ದೇಶದ ಅನೇಕ ಜನಗಳಿಗೆ ಉದ್ಯೋಗವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸತಕ್ಕ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ದೇಶದ ಅನೇಕ ಜನಗಳು ಆ ಪ್ರಾಂತದಲ್ಲಿ ನೆಲಸಿದ್ದಾರೆ. ಇಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನಗಳಿಗೆ ಆಗುತ್ತಿರುವ ಅನೇಕತರಹ ಕಿರುಕುಳಗಳನ್ನೂ ಈಗಾಗಲೇ ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದಿರುತ್ತೇನೆ. ಇಷ್ಟಾದರೂ ಕೂಡ ಅಲ್ಲಿಯ ಕಿರುಕುಳವನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಲು ಪೋಲಿಸು ಶಾಖೆಗೆ ಇರತಕ್ಕ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಅಷ್ಟು ಪ್ರಬಲಮಾಡಿರುವೆಂದು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಬಿಡ್ತನು ತ್ತೇನೆ. ಹೊರ ಗಡಿಯಿಂದ ಬಂದಿರುವ ಜನಗಳಿಂದ ಆ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಬಹುಕಾಲದಿಂದಲೂ ನೆಲಸಿರತಕ್ಕ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನಗಳಿಗೆ ಆಗತಕ್ಕ ತೊಂದರೆಯನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಲು ಅಲ್ಲಿರುವ ಪೋಲಿಸ್ ಶಾಖೆಯಿಂದ ಆಗದೆ ಅಲ್ಲಿನ ಜನಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ತೊಂದರೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವುಂಟಾಗಿದೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಪ್ರವಾಸ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಅವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಈ ರೀತಿಯ ತೊಡಕನ್ನು ಪರಿಹಾರ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿನ ದಕ್ಷತೆ ಪೋಲಿಸ್ ಶಾಖೆಯಲ್ಲಿದೆ ಎಂದು ನಾವು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆಯೋ ಅಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿನ ದಕ್ಷತೆಯನ್ನು ತೋರಿಸಿ ನ್ಯಾಯವನ್ನು ಎತ್ತಿಹಿಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಮರ್ಥರಾದ ಇರತಕ್ಕ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾವು ಆ ಶಾಖೆಯ ಮೇಲೆ ಅವಮಾನಗಳನ್ನು ಹೇಳತಕ್ಕದ್ದು ಸ್ವಾಭಾವಿಕ. ಅಲ್ಲದೆ ಇದೇ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತಳವಾಟ ಎಂಬ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ನಾಲಾರು ತಿಂಗಳ ಹಿಂದೆ ಒಂದು ಕುಟುಂಬದ ಜನರನ್ನು ಕೊಲೆ ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ತಾವೆಲ್ಲ ಕೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಈ ಮೊಕದ್ದಮೆಯಲ್ಲಿಯೂ ತಹಲಾವರೆಗೂ ಪರಿಶೀಲನೆಯಾಗಿ ಸರಿಯಾದ

ಅಪರಾಧಿಯನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗದೆ ಇರುವುದು ವಿಷಾದಕರ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಮನೆಯಾತ ಅಪರಾಧಿಯ ಹೆಸರನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಾಗಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಮೂಕಪ್ಪ.—ಅವನ ಹೆಸರು ಹೇಳಿದ್ದಾನೆ. ಅನಾಮಿ ಸಿಕ್ಕ್ಯೆಲ್ಲ.

ಹೀಗೆ ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಅಗತಕ್ಕಂಥ ಅನ್ಯಾಯವನ್ನು ಪ್ರತಿಭಟಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪೊಲೀಸ್ ಶಾಖೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ದಕ್ಷತೆಯುಳ್ಳದ್ದಾಗಿರಬೇಕು ಎನ್ನುವರಲ್ಲಿ ನಾನೂ ಒಪ್ಪ. ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಪೊಲೀಸ್ ಶಾಖೆಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮತ್ತು ಮೇಲ್ಮಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಕೆಲವರು ಹಾಕಿರತಕ್ಕ ನಿರ್ಬಂಧದಿಂದ ಅನಾವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ಸೇಡು ತಿರಿಸಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕ ಮನೋಭಾವ ಬರುತ್ತದೆ. ಪಾನನಿರೋಧವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟರಾಗಾಯ್ತು ಒಂದೊಂದು ಪೊಲೀಸ್ ಸ್ಟೇಷನ್‌ನಿಂದ ಬಹುಶಃ ನಾಲ್ಕು-ಎಂಟು ಕೇಸುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟೇ ಕೊಡಬೇಕು, ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಸಂಬಳವನ್ನು ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುವ ಮೆಮೊ ಕೂಡ ಮೇಲ್ಮಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಂದ ಬಂದಿದೆ. ಪೊಲೀಸ್‌ನವರು ತಮ್ಮ ಸಂಬಳವನ್ನು ಹಿಡಿಯಬಾರದೆನ್ನುವದ್ದಿಷ್ಟಿಯಿಂದ, ಕಾರಣಾಂತರದಿಂದ ಯಾರ ಮೇಲಾದರೂ ಇವರಿಗೆ ಅಸಮಾಧಾನವಿದ್ದರೆ, ನಿಷ್ಕಾರಿಗಾರರು ಯಾರಾದರೂ ಇದ್ದರೆ, ಅಂಥವರ ಮೇಲೆ ಸೇಡು ತಿರಿಸತಕ್ಕ ಮನೋಭಾವವೆಂದೆಯಿಂದ ಸುಳ್ಳು ಕೇಸುಗಳನ್ನು ಹಾಕಿ ಅವರ ರೆಕ್ಕವನ್ನು ಭರ್ತಿಮಾಡತಕ್ಕ ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭಗಳು ನಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿವೆ. ಅದುದರಿಂದ ಹೀಗೆ ಅನಾವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನಗಳ ಮೇಲೆ ಕೇಸುಗಳನ್ನು ಹಾಕುವುದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಬೇಕು. ಅಲ್ಲದೆ petty cases ಎಂದರೆ ಸಣ್ಣ ಪ್ರಜ್ಞೆ ಕೇಸುಗಳನ್ನು ಕೂಡ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಸೇಡು ತಿರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ಸೇಡು ತಿರಿಸುವುದಾದರೂ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನಗಳ ಮೇಲೆಯೇ ಏನಾ ಮೇಲ್ಮಟ್ಟದ ಜನಗಳ ಮೇಲೆ ಕೇಸು ಹಾಕಿ ಅಂಥವರ ಮೇಲೆ ಸೇಡು ತಿರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಪಡುವುದಿಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ನಾವು ದೇಶದ ಜನಗಳ ರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು, ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನಗಳ ರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ಮಾಡಲು, ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನಗಳ ನೀತಿಯನ್ನು ಕಾಪಾಡಲು ದೇಶದ ಹಣದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಮಾಡಿ, ನ್ಯಾಯ ರಕ್ಷಣೆಯ, ನೀತಿ ರಕ್ಷಣೆಯ ಶಾಖೆಯನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸುತ್ತಿರಿ. ಇಂಥ ಇಲಾಖೆಯು ಜನಗಳ ನೀತಿರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಲು ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಯತ್ನ ಪಡಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಲು ಅಪೇಕ್ಷೆ ಪಡುತ್ತೇನೆ; ಮತ್ತು ಯಾವ ರೀತಿ ಮಾಡಿದರೆ ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಸುಲಲಿತವಾಗಿ ನಡೆಸಬಹುದು ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದೆರಡು ನೂತನಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಅಪೇಕ್ಷೆ ಪಡುತ್ತೇನೆ. ಪೊಲೀಸ್ ಶಾಖೆ ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ, ಅಥವಾ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಳೀಯ ಮುಖಂಡರ ಪರಿಶೀಲನೆಗೆ ಒಳಗಾಗಿರತಕ್ಕ ಶಾಖೆಯಾಗಿಲ್ಲ. ಅದುದರಿಂದ ಅವರು ಅನುಸಾರವಾಗಿ ಜನರಿಗೆ ತೊಂದರೆ ಮಾಡಲು, ಹಿಂಸೆ ಮಾಡಲು ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆಂದು ತಿಳಿದಿದ್ದೇನೆ. ಅದುದರಿಂದ ಪ್ರತಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಾಗಲಿ, ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಾಗಲಿ, ಇಂತಕ್ಕಂಥಾ ಅಡ್ವೈಸರಿ ಕಮಿಟಿಯ ಪರಿಶೀಲನೆಗೆ ಒಳಗಾಗಿ ಪ್ರತಿ ತಿಂಗಳೂ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಪೊಲೀಸ್ ಮುಖ್ಯಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಅಥವಾ ತಾಲ್ಲೂಕು ಪೊಲೀಸ್ ಮುಖ್ಯಾಧಿಕಾರಿಗಳು ತಮ್ಮ ವರದಿಯನ್ನು ಕಮಿಟಿಯ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟು ಕಮಿಟಿಯವರ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಪಡೆಯತಕ್ಕ ಅವಕಾಶವಿದ್ದರೆ ಇಷ್ಟೊಂದು

ಅವಿವೇಕಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಬಿಟ್ಟರೆ ಇತರ ಎಂದು ಅನ್ಯಾಯವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಜನರ ಮುಖಂಡರು, ಜನಗಳ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯಾದವರು ಈ ಕಮಿಟಿಗಳಲ್ಲಿರುವುದರಿಂದ ಅವರು ಜನಗಳಿಗೆ ಅಗತಕ್ಕ ಕಿರುಕುಳಗಳೇನಾದರೂ ಇದ್ದರೆ ಅವನ್ನೆಲ್ಲ ಕಮಿಟಿಯ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟು ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗತಕ್ಕ ಅವಕಾಶ ದೊರೆಯಬಹುದೆಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ.

[MR. DEPUTY SPEAKER in the Chair]

ಇನ್ನು ಪೊಲೀಸ್ ಶಾಖೆಯನ್ನು ಮೇಲ್ಮಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ತನಿಖೆಮಾಡಬೇಕಾದರೆ, ಅಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಳದ ಮುಖಂಡರನ್ನು ಕರೆಸಿ ಪೊಲೀಸಿನಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಕೊರತೆ, ನ್ಯೂನತೆ, ಜನಗಳಿಗೆ ಅಗತಕ್ಕ ಅನ್ಯಾಯಗಳು ಇವೇನಾದರೂ ಇದ್ದರೆ ಅವನ್ನು ಸ್ಥಳೀಯ ಮುಖಂಡರ ಮುಖಾಂತರ ತಿಳಿದುಕೊಂಡರೆ ಸಾಧ್ಯವಾದಮಟ್ಟಿಗೂ corruptionಗೆ ಮತ್ತು ಕೆಲವು ತೊಡಕುಗಳಿಗೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದ ಹಾಗಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ತಿಳಿಸಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಮೊದಲನಿಂದಲೂ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿದ್ದಂಥ ಉಡುಪಿನ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಸ್ನೇಹಿತರು ಕೆಲವರು ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಉಡುಪಿನಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿರುವುದನ್ನು ನಾನು ತಿಳಿದಿದ್ದೇನೆ. ಹಾಗೇನಾದರೂ, ಪೊಲೀಸಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಘಟನಾತ್ಮಕ ವಾಗಿತ್ತು ಎಂದು ಬದಲಾವಣೆ ಅಗತಕ್ಕ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಮೊದಲೇ ಇಂತಹ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯ ಒಂದು ಅನುಮತಿಯನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕಾದುದು ಅಗತ್ಯವಾಗಿತ್ತು. ಆ ರೀತಿ ಅನುಮತಿಯಿಲ್ಲದೆ ಬದಲಾವಣೆ ಯಾಗಿರುವುದು ಅನೇಕ ಜನ ಸ್ನೇಹಿತರುಗಳಲ್ಲಿರವ ಅಸಮಾಧಾನವನ್ನು ನಾನು ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದು ಕೂಡ ಸರಿಯಾಗಿ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಪಡೆದಿರತಕ್ಕ ಉದಾಹರಣೆ ಅಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು prohibition ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಜನ ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಪೊಲೀಸ್ ಶಾಖೆಯಲ್ಲಿ prohibition ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವೆನ್ನುವುದನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಪೊಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿದ್ದರೆ ಇದನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುವುದರ ಬದಲು ಇದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ corruption ಆಗಲು ಹೆಚ್ಚು ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಪಮಾನ ಬರುವ ಸಂದರ್ಭ ಬರುತ್ತದೆ. ಈ ಶಾಖೆಯನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿಯೇ ಇರುವಂತಹ ಶಾಖೆಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವುದು ತಮ ಎಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಯಪಡಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಹೀಗೆ ಪೊಲೀಸಿನಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಗುರಿಗಳನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು ಪೊಲೀಸರ ದಕ್ಷತೆ, ನ್ಯಾಯ ರಕ್ಷಣೆ ಇವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ಅನೇಕ ಜನಗಳ ತೊಂದರೆಯನ್ನು ಪರಿಹರಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಈಗ ಮಂಡಿಸಿರುವ ಪೊಲೀಸ್ ಶಾಖೆಯ ಡಿವೈಯೆಂಡು ವೆಚ್ಚವಾಗಿರುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ನಾನು ಇದನ್ನು ಅನುಮೋದಿಸುತ್ತಾನೆಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನು ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಈ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ದಾನಪ್ಪ (ಹರಪನಹಳ್ಳಿ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಇದುವರೆಗೆ ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತರನೇಕರು ಈ ಪೊಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಟೀಕಿಸಿ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಪೊಲೀಸ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟು ಎಷ್ಟು

(ಶ್ರೀ ಎಂ. ದಾನಪ್ಪ)

inefficient ಆಗಿದೆ, ಎಷ್ಟು negligent ಆಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಾನೂ ಕೂಡ ಅದೇ ವಿಷಯವನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಪೊಲೀಸರು ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಇಷ್ಟು inefficiency ಇರಬೇಕಾದರೆ ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಸರಕಾರ ಕಂಡುಹಿಡಿಯಬೇಕು.

ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ, ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಕಾನ್‌ಸ್ಟೇಬಲ್‌ಗಳು ಮೊದಲುಗೊಂಡು highest officers ವರೆಗೆ ಸರಿಯಾದ ಟ್ರೇನಿಂಗು ಇಲ್ಲದಿರುವುದೇ ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ಟ್ರೇನಿಂಗು ಕೊಡುವ ಸಂಚಾರಗಳು ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ಪೊಲೀಸರು ಗೈಡು ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲ. ಡೈರಿ ಬರೆಯಲು ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಕೇಸು ಬರೆಯಲು ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಎಫ್. ಐ. ಆರ್.ಗಳು ಸರಿಯಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಡಿಟೆಕ್ಟ್ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದೂ ಅಲ್ಲದೆ ರಿಕ್ಯೂಟ್ ಮಾಡುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಹೈಟು ವೈಟು ಇವುಗಳನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ನೋಡಿ ರಿಕ್ಯೂಟ್ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಯಾರೋ ಹೇಳಿದ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ತೊಂದು ಅದರ ಇನ್‌ಫೋರ್ಮೇಷನ್‌ಗಳಾಗಿ ರಿಕ್ಯೂಟ್ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಪೊಲೀಸರು ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ನ ಬೆರೆಯಲ್ಪಾ ನಾಶವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇದೂ ಒಂದು ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣ.

ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ಕಾನ್‌ಸ್ಟೇಬಲ್‌ಗಳ ಸಂಬಳ ಬಹಳ ಕಡಮೆಯಾಗಿದೆ. ಹೀಗಿರುವುದರಿಂದ ಇವರ ಉದ್ಯೋಗವೂ ಕಡಮೆಯಾಗಿದೆ. ಇನ್ನು ಇವರ ಮನೆಗಳನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಸೂಕ್ಷ್ಮಚಂದ್ರರಲ್ಲಿ ತಾಂಡವವಾಡುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಅವರ ಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ಕೇಳುವವರೇ ಇಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ಅವರು ಇಷ್ಟ ತುಸಲಾಲು ಗಂಟೆಗಳ ಕಾಲವೂ ದುಡಿಯುವಷ್ಟು ಕೆಲಸ ಬಡ್ತಿರುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವವರಿಗೆ ಅವರಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ಅವರಿಗಿರತಕ್ಕ ಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡಲಕ್ಕೆ ಸರಕಾರದವರು ಏನೂ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಈಗ ಎಲ್ಲ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಇರುವ ಪೊಲೀಸರು ಕಾನ್‌ಸ್ಟೇಬಲ್‌ಗಳನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಎಷ್ಟು ಬಾಲ್ಕುಗಳಲ್ಲಿ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಪೋಲೀಸ್‌ಮನ್‌ಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಆ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಮುಂದಿನ ವರ್ಷ ಆಚರಣೆಗೆ ತರಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ದಾನಪ್ಪ.—ಸಂತೋಷ ಸ್ವಾಮೀ. ಇದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಪೊಲೀಸರ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಯಾವ ಯಾವುದೋ ಕೇಸುಗಳಿಗಾಗಿ ಹೋಗಿ ಅವರ ಟಿ. ಎ. ಬಿಲ್ಲುಗಳನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡು, ಆರು ತಿಂಗಳುಗಳಾದರೂ ಅವರಿಗೆ ಹಣ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿಲ್ಲ. ಒಮ್ಮೆ ಯಾವ ಯಾವುದೋ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಬರಬೇಕಾದ ಆರು, ಏಳು ತಿಂಗಳು ಟಿ. ಎ. ಬಿಲ್ಲನ್ನು ಪಾಸುಮಾಡಬೇಕು ಹೋದರೆ ಅವರು ಯಾವ ರೀತಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು? ಇದನ್ನು ಆರೋಪಿಸಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದರಿಂದ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಏನಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದರೆ, ಉದ್ಯೋಗದಲ್ಲಿ ನಿರುತ್ಸಾಹ ಸಂಕಟಗಳು ಹೆಚ್ಚಿ ನಾವೇಕೆ ಇಂತಹ ಉದ್ಯೋಗಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಸ್ಥಿತಿಯುಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಪೊಲೀಸ್ ಶಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಉದ್ಯೋಗಸ್ಥರಲ್ಲಿ ದೇಶದಲ್ಲೆರತಕ್ಕ ಕಾನೂನುಗಳು ಮತ್ತು ಸರಕಾರ ಈ ವಿಷಯಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಸಣ್ಣ

ಸಣ್ಣ ಉದ್ಯೋಗಸ್ಥರಿಗೆ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದೇ ನನ್ನ ಆಸೆಯಾಗಿದೆ.

ಮೂರನೆಯದು ನಮ್ಮ ಬೆಳ್ಳಾರಿ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿರುವ ಕಾನ್‌ಸ್ಟೇಬಲ್‌ಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಎರಡು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಹಿಂದಿನ ಮೈಸೂರು ಸ್ಟೇಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಪೊಲೀಸರು ಕಾನ್‌ಸ್ಟೇಬಲ್‌ಗಳು ರೈಫಲ್‌ಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದರೆ ಅವರಿಗೆ ರೈಫಲ್ ಅಲೋಯನ್ಸ್ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಬೆಳ್ಳಾರಿಯ ಮೈಸೂರಿಗೆ ಸೇರಿದ ಮೇಲೆ ಈ ರೀತಿಯಾದ ಅಲೋಯನ್ಸ್‌ಗಳನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲಿಸಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಬೆಳ್ಳಾರಿಯಲ್ಲಿರುವ ಪೊಲೀಸರು ಕಾನ್‌ಸ್ಟೇಬಲ್‌ಗಳು ಇತರ ಕಡೆಯಲ್ಲಿರುವಂತೆಯೇ ಉದ್ಯೋಗಸ್ಥರಲ್ಲವೇ? ಹೀಗೆ ರೈಫಲ್ ಅಲೋಯನ್ಸ್‌ಗಳನ್ನು ಕೆಲವು ಕಡೆ ಕೊಟ್ಟು ಕೆಲವೆಡೆ ನಿಲ್ಲಿಸಿರುವುದರಿಂದ ಬೆಳ್ಳಾರಿಯ ಉದ್ಯೋಗಸ್ಥರಲ್ಲಿ ಒಂದು ತರಹದ ನಿರುತ್ಸಾಹ ಬಂದಿದೆ. ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಒಂದು ಬರೆದರೆ ಅವರೊಂದು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆರ್ಥಿಕ ಶಕ್ತಿ ಹಾಳಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತದೆ.

ಇನ್ನು “ಯೂನಿಫಾರಂ ಅಲೋಯನ್ಸ್” ವಿಚಾರವಾಗಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಪೊಲೀಸರು ಕಾನ್‌ಸ್ಟೇಬಲ್‌ಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಎಕ್ಸಿಕ್ಯೂಟಿವ್ ಅಫೀಸರುಗಳಿಗೆ ಎಲ್ಲ ಯೂನಿಫಾರಂಗಳನ್ನೂ ಸಪ್ಲೈ ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಅವರ ಯೂನಿಫಾರಂನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಯಾರೋ ಬಹಾರಿನ ಮನುಷ್ಯರಿದ್ದಂತೆ ಕಾಣುತ್ತಾರೆ. ಅವರನ್ನು ಯಾರೂ ಪೊಲೀಸರು ಅಫೀಸರು ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರ ಡೈಸ್‌ನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಬಹಳ ಕನಿಕರವನ್ನುತ್ತದೆ. ಅವರು ಹರಕಲು ಷರ್ಟ್ ಹರಕು ಕೋಟುಗಳು ಎಲ್ಲ ತೇಜೆ ತೇಜೆಯನ್ನು ಹಾಕಿ ಕೊಂಡು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗೆ ಪೊಲೀಸರು ಅಫೀಸರು ಎಂದು ಹೇಳಲು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ನಾಚಿಕೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲವೇ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ.—ನಾನು ಬೆಳ್ಳಾರಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದಾಗ ಇಂತಹ ಒಬ್ಬ ಪೊಲೀಸರು ಕಾನ್‌ಸ್ಟೇಬಲ್‌ನನ್ನು ನಾನು ನೋಡಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ದಾನಪ್ಪ.—ಮಿನಿಸ್ಟರು ಅಥವಾ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಐ.ಪಿ.ಸಿ.ಗಳು ಏನಾದರೂ ಬಂದಾಗ ಅವರೇ ಸ್ವಂತ ಖರ್ಚಿನಿಂದ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ ಪಾಪುಗಳಿಂದ ಬಟ್ಟೆಯನ್ನು ತಂದು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.

ಎಲ್ಲ ತಮಗೆ ಬಾಲ್ಕ್‌ಮಾರ್ಕ್ ಬರುತ್ತದೋ ಎಂಬ ಭಯದಿಂದ ಅವರು ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ಹಾಗೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ, ಆಪ್ತೇ. ಅದೇ ಅವರ ವಾಸ್ತವ ಸ್ಥಿತಿಯೆಂದು ತಾವು ನಂಬಿಕೊಡದು. ಅವರಿಗೆ ಯೂನಿಫಾರಂ ಅಲೋಯನ್ಸ್ ಕೊಟ್ಟು ಅವರ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಉತ್ತಮಪಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

4-30 P.M.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ. ಬೆಳ್ಳಾರಿ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ್ದು. ಅಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಮಂದಿಗೆ ವಾಸಕ್ಕೆ ಕ್ಯಾರ್ಟರುಗಳಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮನೆಯನ್ನು ಬಾಡಿಗೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ವಾಸಮಾಡಬೇಕು. ಅಂಥವರಿಗೆ ಹಾಸರಂಟ್ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕಾನೂನಿನೋ ಇದೆ. ಆದರೆ ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ಆ ಅಲೋಯನ್ಸ್‌ನ್ನು ಅವರಾರಿಗೂ ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ.

ಬೆಳ್ಳಾರಿ ಜಿಲ್ಲೆ ಮೈಸೂರಿಗೆ ಸೇರಿದ ಮೇಲೆ, ಆ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಸಂಖ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ ಎಲ್ಲ ನೋಡಿದರೂ ಕಳ್ಳತನ, ದರೋಡೆ, ಡಕಾಯಿತಿ, ಖೂನಿ ಸರ್ವೆ ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಬಿಟ್ಟಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಎಲ್ಲ ನಡೆಯಿತೆಂದು ಹೇಳಿ, ವಿಚಾರಿಸೋಣ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ದಾನಪ್ಪ.—ಪ್ರತಿಯೊಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲೂ ಮೂರು-ನಾಲ್ಕು ಖಾನಿ ಕೇಸುಗಳು ನಡೆದಿವೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಈ ಊರಿನ ಹೆಸರು ಹೇಳಿ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ದಾನಪ್ಪ.—ಶಂಕರಬಂಡೆ, ಪಡಿಕೆರೆ, ಬೆಣ್ಣೆ ಕಲ್ಲು—ಈ ರೀತಿ 25 ಹಳ್ಳಿಗಳನ್ನು ಹೇಳಬಲ್ಲೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಮೂರು ಮಾತ್ರ ಹೇಳಿದ ರಲ್ಲಾ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ದಾನಪ್ಪ.—ಅಂತೂ ಖಾನಿ ಮುಂತಾದುವುಗಳು ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿವೆಯೆಂದು ಹೇಳಬಲ್ಲೆ. ಪೊಲೀಸಿನವರು ಸರಿಯಾಗಿ detect ಮಾಡಿದ್ದೇ ಕಾಣಿಲ್ಲ. ಯಾವುದಕ್ಕೆ ನೋಡಲಿ, undetectable ಎಂದು ನೋಟೀಸ್ ಕೊಟ್ಟು ಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ನೋಡಿದರೆ ಪೊಲೀಸಿನವರು ಸರಿಯಾದ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಸ್ಪೆಷಲಿಸ್ಟರಾದ ಸದ್ಯೋಜಾತಪ್ಪನವರು ಹೇಳಿದಂತೆ, ಯಾವಾಗಲೂ ಇಷ್ಟೊಂದು ಖಾನಿ ಕಳ್ಳತನಗಳು ನಮ್ಮ ಕಡೆ ಆಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಬಳ್ಳಾರಿಯ ಜನರು ಮೊದಲಿನಿಂದಲೂ ಒಳ್ಳೆಯವರು, ಚೆಲೋ ಮನುಷ್ಯರು ಅಂಥವರು ಈಗ ಪೊಲೀಸರು ಅಲ್ಲಗೆ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಎಲ್ಲ ನೋಡಿದರೂ ಖಾನಿ, ಕಳ್ಳತನಗಳಾಗುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಕಂಡು, ತಾವೇ ಲಾ ಮತ್ತು ಆರ್ಟ್‌ಸ್ಟು ಕೆತ್ತಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಇಂಥ ಉಪಯೋಗವಿಲ್ಲದ ಪೊಲೀಸಿನವರನ್ನು ಒದ್ದು ಮನೆಮನೆಗೆ ಹಾಕಿ ಬೀಗ ಹಾಕಿಟ್ಟಿರುವ ಸಂದರ್ಭಗಳು ಆಗಿವೆ. ಹೀಗೆ ಮನೆಯೊಳಗೆ ಬಿಟ್ಟಿಟ್ಟಿದ್ದ ಪೊಲೀಸಿನವರನ್ನು ಇನ್‌ಸ್ಟೆಕ್ಟರು ಹೋಗಿ ಆಮೇಲೆ ಬಿಡಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿರುವ ಪ್ರಸಂಗಗಳೂ ಇವೆ. ಅಂಥವರ ಮೇಲೆ ತಾಪ್ತ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳಲಿ!

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಅದು ಜನರ ಒಳ್ಳೆಯ ನಡತೆಯನ್ನು ತೋರಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಜನರ national character ಎಂಥದಿದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ಇದು ತೋರಿಸುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ದಾನಪ್ಪ.—ಇನ್ನೊಂದು, ನಮ್ಮ ಪೊಲೀಸಿನವರು ಮಾಡುವ ಮಹಾಕಾರ್ಯವೆಂದರೆ, ಮಾತಾಡುವುದಕ್ಕೂ ಕೂಡ ಶಕ್ತಿಯಿಲ್ಲದ, ಒದ್ದರೂ ಬೈದರೂ ನುಮ್ಮಸಿರತಕ್ಕಂಥ ಹರಿಜನರ ಮೇಲೆ ಬದ್ಧ ಊರಿಗೆ ಮೂರು-ನಾಲ್ಕು ಮೈಲಿ ದೂರದಲ್ಲ ವಾಸವಾಗಿರುವ ಈ ಬಡಜನರ ಕೋಳಿ ಮುಂತಾದುವುಗಳನ್ನು ಎತ್ತಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ; ಅವರ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನೇ ಕಿತ್ತಾಕೊಂಡು, ಮತ್ತೆ ಅವರನ್ನೇ ಕೋರ್ಟ್ ಗೆಳೆದು ನಾನಾ ಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಏಕೆಂದರೆ, ಪೊಲೀಸಿನವರು ಪ್ರತಿಕೆಂಗಳೂ “Number of cases detected by the Police” ಎಂದು ಒಂದು list ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ತಮ್ಮ ಡಿ.ಎಂ.ಪಿ.ಯವರನ್ನು ತೃಪ್ತಿ ಪಡಿಸಬೇಕೆಂದು petty ಕೇಸುಗಳನ್ನು, ಪ್ರೊಕಿಬಿಷನ್ ಕೇಸುಗಳನ್ನು ನುಮ್ಮಸುಮನೆ ಹಿಡಿದು ತರುತ್ತಾರೆ. ಖಾನಿ, ಕಳ್ಳತನದ ಕೇಸುಗಳನ್ನು ಹಿಡಿಯಬೇಕೆಂದರೆ, ‘ಹೋಗಲಿ, ಬಿಡಪ್ಪಾ; ಅದಕ್ಕೆ ನಮಸ್ಕಾರ ಮಾಡೋಣ’ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ, ಅಲ್ಲಗೆ ಹಾಕಿರತಕ್ಕ ಅಫೀಸರುಗಳಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಇಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲದೆ ಅವರ

ಕೆಲಸ ಬಹಳ ದಾಕ್ಷಿಣ್ಯಕ್ಕೊಳಗಾಗಬೇಕಾಗುವ ಕೆಲಸ. ಅವರು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕೆಲಸವನ್ನೂ ಈಗ ನಿರ್ಭಯವಾಗಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೂ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರನ್ನೂ ತೃಪ್ತಿ ಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವರಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂಬುದನ್ನು ಅವರು ತಿಳಿಯಬೇಕು. ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ, ಇದುವರೆಗೂ ನಮ್ಮ ಸದ್ಯೋಜಾತಪ್ಪನವರು ಹೇಳಿದಂತೆ ಹೋಮ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನ ಪೋಲೀಸ್ ಫೋರಲೋ ಚೀಫ್ ಮಿನಿಸ್ಟರ ಕೈಯಲ್ಲಿದ್ದ ಅವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೂ ಅವರು ತಮ್ಮ ಪೋರ್ಟ್ ಫೋರಲೋವನ್ನು ಕಡಮೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು, ಬಾಬನ್ನು ಯೋಗ್ಯರೂ, ಧೈರ್ಯವಂತರೂ, ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಉತ್ಸಾಹವುಳ್ಳವರೂ ಆಗಿರತಕ್ಕ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಮಿನಿಸ್ಟರಿಗೆ ಮಿನಿಸ್ಟರಾಗಿ ಮಾಡಿ ವಕಸಿ ಕೊಟ್ಟು ಪೋಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಹೆಸರು ಬರುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. ಈಗ ಈ ಇಲಾಖೆಯ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಮಿನಿಸ್ಟರು ಕೆಲಸವಿಲ್ಲದೆ ಕುಳಿತಿದ್ದಾರೆ. ಇವರಿಗೇನಿದ್ದರೂ ಜೈಲು ಮುಂತಾದ ಉಪಯೋಗವಿಲ್ಲದ ಬಾಬುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ನಿಜವಾಗಿ ಅವರ ಕೈಯಲ್ಲ ಅಧಿಕಾರ ವೇನೇನೂ ಇಲ್ಲ. ನಾಮಕಾಪಾತ್ಯ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಮಿನಿಸ್ಟರಾಗಿದ್ದು ಅವರಿಗೆ ಕೊಡುವ ಟಿ.ಎ. ಎಲ್ಲ ವ್ಯರ್ಥಕ್ಕೆ. ಒಂದು ದಂಮಡಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ತರುಣರೂ, ಉತ್ಸಾಹ ಶಾಲಿಗಳೂ, ದೇಶದ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ನೇವೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಆಸಕ್ತಿಯಿರುವ ಅವರಿಗೆ ಈ ಇಲಾಖೆಯನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ವಕಸಿವುದಾದರೆ ಅವರು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಇಡೀ 40 ಲಕ್ಷ ಜನ ಹರಿಜನರ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯಾಗಿದ್ದು ಎಲ್ಲರ ಮೆಚ್ಚಿಕೆಗೂ ಪಾತ್ರರಾಗುವಂತೆ ಕೆಲಸಮಾಡಿ ಪೋಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆಯ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳು ಉತ್ತಮಗೊಳ್ಳುತ್ತವೆಂದು ಹೇಳಿ ಮುಗಿಸುತ್ತಾನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ರಾಮಯ್ಯ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ.....

ಶ್ರೀ ಎ. ಮುನಿಯಪ್ಪ.—ರಾಜಪ್ರಮುಖರ ಭಾಷಣದ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡಿದವರನ್ನೂ, ಬಡ್ಡೆಟ್ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡಿದವರನ್ನೂ ಬಿಟ್ಟು ಮಿಕ್ಕವರಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀಜಿ. ವೆಂಕಟೇಗೌಡ(ಪಾಳ್ಯಂ).—ಖಾತೆಯ ಲೋಷ ದೋಷಗಳೇನೆಂದು ಕೇಳುವವನು ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರು. ಅವರಿಗೆ ತಾವು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ರಾಮಯ್ಯ (ಹೊನಕೋಟೆ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಈ ಪೊಲೀಸರು ಖಾತೆ ಒಂದು ರಕ್ಷಣಾಖಾತೆ. ಈ ಖಾತೆಯಿಂದ ಜನತೆಗೆ ಎಷ್ಟು ರಕ್ಷಣೆ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೋ, ಅಷ್ಟು ನುಜವಾಗಿ ಜನತೆ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಾರೆ; ಇದರಿಂದ ದೇಶಾಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗುತ್ತದೆ; ದೇಶಕ್ಕೆ ಕಲ್ಯಾಣವಾಗುತ್ತದೆ. ಅಂಥ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಕೊಡುವ ಸರ್ಕಾರವಿದ್ದರೆ, ಜನಗಳಿಗೆ ಅದರಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆ ಇರುತ್ತದೆ.

ಆದರೆ ಇಷ್ಟಕ್ಕೇ, ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಬರಿ ಟೀಕೆಮಾಡಿ ಕೊಂಡು ಕುಳಿತುಕೊಂಡರೆ, ಜನತೆಗೆ ರಕ್ಷಣೆ ಬರಲಾರದು ಎಂದೆನಿಸುತ್ತದೆ. ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಏನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕಾನೂನು ಮಾಡಿದೆಯೋ, ಅದನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕಾದರೆ, ಅಥವಾ ರಾಜ್ಯಾಂಗದಲ್ಲಿ ಏನು ವಿಧಿವತ್ತಾಗಿದೆಯೋ, ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸರಿಯಾಗಿ ಕಾಪಾಡಿಕೊಂಡು ಬರಬೇಕಾದರೆ, ಪೊಲೀಸರು ಖಾತೆ ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ಮತ್ತು ನಿಸ್ಪೃಹತೆ

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ರಾಮಯ್ಯ)

ಯಿಂದ ಕೆಲಸಮಾಡಬೇಕಾದುದು ಸಹಜ. ಆದರೆ ರಾಜಕೀಯ ಪ್ರಭಾವಶಾಲಿಗಳು ಒಂದು ಕಡೆ, ಬಂಡವಾಳ ಶಾಹಿಗಳು ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆ ಪೋಲೀಸು ಖಾತೆಯ ಮೇಲೆ ಎಲ್ಲೆಯವರೆಗೆ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರುತ್ತಿರುತ್ತಾರೋ, ಅಲ್ಲೆಯವರೆಗೆ ದೇಶಕ್ಕೆ ರಕ್ಷಣೆ, ಜನತೆಗೆ ಸುಖವಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾದ ಕಡಕು ಇನ್ನಾವುದರಿಂದಲೂ ಆಗಲಾರದು.

ಮಿಲಟರಿ ಒಟ್ಟರೆ, ದೇಶದಲ್ಲಿ ಪೋಲೀಸು ಮತ್ತು ವೈದ್ಯ ಇಲಾಖೆಗಳು ಎನ್ನೆಯಿಲ್ಲ ಖಾತೆಗಳು. ಇವೆರಡಕ್ಕೂ ಕಾಲನಿಯಮಿಲ್ಲ; ಇಂಥ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯೇ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು, ಅಂಥ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯೇ ಮಾಡಬೇಕೆನ್ನುವ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಕಾಲವಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಅಂಥದಲ್ಲ, ಅನಿರೀಕ್ಷಿತ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಇವರಿಂದ ಕೆಲಸ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಹೀಗೆ ಅನಿರೀಕ್ಷಿತವಾಗಿ ಕೆಲಸ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವಾಗ, ಅವರು ಎಲ್ಲಾ ವಿಚಾರಗಳನ್ನೂ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ, ಅವರ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಬಂದಿದೆ, ಎಲ್ಲಾ ಕಂಡಿರುತ್ತಾರೆಂದು ಜನತೆ ನಿರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡುವ ಹಾಗಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಜನ ಅವರಿಗೆ ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಹಾಯ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತಾರೋ, ಅವುಗಳಿಂದ ಅವರು ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆವಾಗಲೂ ದಕ್ಷತೆ ಇಲ್ಲದ ಸರ್ಕಾರಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳದೆ ಇರುವ ಸಂದರ್ಭಗಳು ಅನೇಕವಿರುತ್ತವೆ. ಅಂಥ ಸಂದರ್ಭಗಳು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದರೂ ಅವರ ಮೇಲೆ ಪ್ರಭಾವಶಾಲಿಗಳು ತಮ್ಮ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಬೀರಿ, ಪೋಲೀಸಿನವರು ಮಾಡುವ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಕುಂದುಕೊರತೆಗಳನ್ನು ತಂದು, ಜನತೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಬೇಜಾರು ಆಗುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಅವಕಾಶವನ್ನು ನೀವೇ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಟ್ಟ ಹಾಗಾಗುತ್ತದೆ. ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಬಸ್ಸುಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಟ್ರಾಫಿಕ್ ಇರುತ್ತದೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಮುಂದುವರು, ಮಕ್ಕಳು ಓಡಾಡುವಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಅಂಥ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಬಸ್ಸುಗಳನ್ನು ಚೆಕ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪೋಲೀಸಿನವರನ್ನು ಸ್ಟೇಷನ್ ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಮಿತಿ ಮೀರಿ ತುಂಬಿರುವಾಗ ಸಂದರ್ಭಾನುಸಾರವಾಗಿ, ಸರಿಯಾದ ಇನ್‌ಸ್ಟ್ರಕ್ಷನ್ ಇದ್ದರೆ, ಚೆಕ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಕೇಸುಗಳನ್ನು ಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಮುಂದೆ ಬಂದು ಚೆಕ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ; ಬಸ್ ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಏನೋ ಬರೆದು ಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಬರುವಂತೆ ಹೇಳಿಬಿಟ್ಟು ಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗೆ ಮಾಡುವ ಕಾರಣ, ವಿಚಾರಿಸಿದ್ದರಲ್ಲಿ, ಕೆಲವು ಪೋಲೀಸು ಸ್ಟೇಷನ್‌ಗಳಿಗೆ ಮಾಮೂಲು ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅದನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ, ಹಾಗೆಯೇ ಬಿಟ್ಟುಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಕಡೆ ಪೋಲೀಸ್ ಕೇಸ್ ಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ಇಷ್ಟಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟು ಎಂದು ಕಾನೂನು ರೀತ್ಯ ದಂಡ ಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ಆದರೂ ಕೂಡ ಮಾರನೆಯ ದಿವಸ ಒವರ್‌ಲೋಡ್ ಹಾಕಿಯೇ ಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ನೀತಿಯ ದಿವಸ ದಂಡ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ ಎಂಬ ಪ್ರಜ್ಞೆ ಕೂಡ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಒವರ್‌ಲೋಡಿನಿಂದ ಬಂದ ಹಣದಲ್ಲಿ ದಂಡಕೊಟ್ಟರೂ ಚಿಂತೆಯಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇದನ್ನು ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾಗಿ ತಡೆಯಲು ಸರ್ಕಾರ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದಕ್ಕೆ ಜನತೆಯೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾರಣವಿರುತ್ತಾರೆ. ಒವರ್‌ಲೋಡ್ ಹಾಕಿಕೊಡದು ಎಂದು ಹೇಳಿಬಿಟ್ಟು, ಅದನ್ನು ಯಾರು ಕೂಡ ನಿಲ್ಲಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ನಾನೇ ಅರ್ಜಿ ಒಟ್ಟಾಗಿ

ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಬಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವ ಸಂದರ್ಭ ಬರುತ್ತದೆ. ಎಂ.ಎಲ್.ಎ. ಬಂದರು ಎಂದು ಏನಾದರೂ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಜಾಗವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ಜಾಗ ಕೊಟ್ಟಾಗ, ನನ್ನ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಜನರನ್ನು ತುಂಬುತ್ತಾರೆ. ಇಂಥ ಸಂದರ್ಭಗಳೂ ಆಗುತ್ತವೆ. ಆರ್.ಟಿ.ಎ. ಇಲಾಖೆಯಿಂದವರೂ ಕೂಡ ಪೋಲೀಸಿನವರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಸಹಕರಿಸಿದ ಸಂದರ್ಭಗಳು ಇರುತ್ತವೆ. ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವಾಗ ಸಹಕರಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಒವರ್‌ಲೋಡ್ ಹಾಕದೆ ಇದ್ದರೂ ಜನತೆಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಒವರ್‌ಲೋಡ್ ತಪ್ಪಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿಬಿಟ್ಟರೆ, ಸರ್ಕಾರ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಯಾಣಿಕರ ಸೌಕರ್ಯ ನಡೆಸುವ ಸ್ಥಿತಿಯಿಲ್ಲ. ಅಂಥ ಸಂದರ್ಭಗಳು ಬಂದಾಗ, ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಇದನ್ನು ತರುತ್ತಿರಬೇಕೆಂದು ಪೋಲೀಸಿನವರನ್ನು ಈ ಮೂಲಕ ಒತ್ತಾಯಪಡಿಸುತ್ತೇನೆ. ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಜನರ ಒತ್ತಡವಿದೆ, ಬಸ್ಸುಗಳ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿ ಕೊಂಡು, ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಮಾಡಿದರೂ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಇಲಾಖೆಯವರು ಗಮನಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇನ್ನಷ್ಟು ಬಸ್ಸುಗಳನ್ನು ಹಾಕಿ ಕಾಂಪಿಟಷನ್ ಮೇಲೆ ಬಸ್ಸುಗಳು ಓಡಾಡಿದರೆ, ಜನಗಳು ಆರಾಮಾಗಿ ಓಡಾಡಬಹುದು. ಆಗ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಈ ರೋಪಗಳು ಪರಿಹಾರವಾಗುತ್ತವೆ.

ಆಕಸ್ಮಿಕ ಮರಣಗಳು, ಅಥವಾ ಬಾವಿಯಲ್ಲಿ ಆಕಸ್ಮಾತ್ತಾಗಿ ಒದ್ದು ಪ್ರಾಣ ಹಾನಿಯಾದ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ, ಪ್ರಾಣ ಹೋದವನ ಕಡೆಯವರು ಅವನನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡು ದುಃಖ ಪಡುತ್ತಿದ್ದರೆ, ಮದ್ದನ್ನಿಕ್ಕಾರರು ದಳ್ಳಾಳಿ ಎೞ್ವಾರಕ್ಕೆ ಬರುವುದು ಬಹಳ ಶೋಚನೀಯವಾದ ವಿಚಾರ. ಒಂದು ಕಡೆ ಅವರು ದುಃಖದಲ್ಲಿದ್ದರಾಗ, ಪೋಲೀಸಿನವರು ಅವರಿಗೆ ಬಾಧೆ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮನೆಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಕೇಸಿಗೆ ಗಮನ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಜಾಸ್ತಿ ತಗಾದೆ ಕೊಟ್ಟರೆ, ಕೊಟ್ಟವನ ಮೇಲೆ ಹೆಚ್ಚು ಗಮನ ಕೊಟ್ಟರೆ ಇವನ ಗತಿ ಏನಾಗುತ್ತದೆ? ಪೋಲೀಸರು ಕೇಸನ್ನು ಜಾಗೃತೆಯಾಗಿ, ಮುತುವರ್ಜಿಯಿಂದ ನೋಡಬೇಕಾದುದು ಅವರ ಕರ್ತವ್ಯ. ಒಬ್ಬ ಇನ್‌ಸ್ಟ್ರಕ್ಷರ್ ಆಕಸ್ಮಾತ್ತಾಗಿ ಕೇಸಿಗೆ ಬೇಗ ಗಮನಕೊಟ್ಟರೂ, ಡಾಕ್ಟರು ಬೇರೆ ಮಧ್ಯೆ ಬರುತ್ತಾರೆ. ಇದನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಬಹಳ ನೋವಾಗುತ್ತದೆ. ಡಾಕ್ಟರು ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಈಗ ನೋಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ರಿಪೋರ್ಟ್ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಪೋಲೀಸಿನವರಿಗೆ ಇಕ್ಕಟ್ಟಿಗೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಡಾಕ್ಟರ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ, ನಮ್ಮ ತರೆಯಮೇಲೆ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಪೋಲೀಸಿನವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಮೊಕದ್ದಮೆಗಳು ನ್ಯಾಯಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾಗಿ ನಿಲ್ಲದೆ, ಜನರಿಗೆ ನ್ಯಾಯ ದೊರೆಯುವುದಿಲ್ಲ; ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ನಿಂದೆ ತಪ್ಪುವ ಹಾಗಿಲ್ಲ.

ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಡೆ ತಯಾರುಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಬಾಂಬ್ ನಿಡಿದು ಹೋಯಿತು. ಬೈಲು ನರಸಾಪುರದಲ್ಲಿ ನಾಡು ಬಾಂಬು ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ಲೋಡ್ ಆದ ಮೂರು ದಿವಸದ ಮೇಲೆ ನಾನು ಇಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ವರ್ತಮಾನ ಬಂದಿತು; ಆಮೇಲೆ ನಾನು ಜಾಗವನ್ನು ಹುಡುಕಿಕೊಂಡು ತಾಲ್ಲೂಕು ತಹಸೀಲ್ದಾರರು ಮತ್ತು ಇನ್‌ಸ್ಟ್ರಕ್ಷರೊಂದಿಗೆ ಹೋದೆನು. ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ಲೋಡ್ ಆದ ಜಾಗದ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿಯೇ ರಿಸರ್ವ್ ಪೋಲೀಸಿನವರು ಇದ್ದರೂ, ಅದರ ವರ್ತಮಾನ ಬಂದಿರಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ನಮಗೆ ಈಗ ತಾನೇ ರಿಪೋರ್ಟ್

ಬಂದಿದೆ ಎಂದು ರೇಂಜು ಪೋಲೀಸಿನವರು ಸಿದ್ಧತೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗಿದ್ದರು. ಯಾರೋ ಒಂದು ಅರ್ಪಿಯನ್ನು ರೇಂಜು ಪೋಲೀಸ್ ಸ್ಟೇಷನ್‌ಗೆ ಕೂಟಿದ್ದರ ಮೇಲೆ ಪೋಲೀಸ್ ಇನ್‌ಸ್ಟ್ರಕ್ಷನ್‌ಗೆ ಇನ್ನೂ ರಿಪೋರ್ಟ್ ತಲಪದರಲ್ಲತ್ತು. ಇದು ಬರೀ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ವಿಷಯವಲ್ಲ. ಇದು ದೇಶಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದುದು. ಇಂಥ ಒಂದು ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ, ದೊಡ್ಡ ಅನಾಹುತವಾಗುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿ ಬಿಟ್ಟು ತಮ್ಮ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡು ಬಿಟ್ಟರೆ ಏನಾಗುತ್ತದೆಂಬುದನ್ನು ಯೋಚನೆಮಾಡಬೇಕು. ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೂ ವಿಚಾರ ಮುಟ್ಟಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಇನ್ನೂ ಇನ್‌ವೆಸ್ಟಿಗೇಟ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಾವು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಪೋಲೀಸರಿಂದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಮಾಡಿ ಹೂತಿದ್ದ ಹಣಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿತು. ಇದು ಏಕೋಮ್ ಆಗುವ ಹೊತ್ತಿಗೆ 9 ದಿವಸವಾಯಿತು. ಡಾಕ್ಟರು ಇದನ್ನು ಐಡೆಂಟಿಫೈ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಬಾಂಬಿನಿಂದ ಸತ್ತರು ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿಬಿಟ್ಟರು. ಬಾಡಿಗಳು ಡಿಕ್‌ಪೋಸ್ಟ್ ಆಗಿದ್ದು ವು ಎಂದು ವರದಿ ಮಾಡಿದರು. ತಕ್ಷಣವೇ ಕೆಲಸ ನಡೆಸಿದ್ದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ದೇಶಕ್ಕೆ ದೊಡ್ಡ ಉಪಕಾರವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಇದರಿಂದ ಆಗುವ ಅನ್ಯಾಯಗಳು ದೊಡ್ಡದಾಗಿ ಬೆಳೆದಿವೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ನೂರಾರು ಜನ ಸಿಕ್ಕಿಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಿದೆ. ಯಾವಾಗ ಪೋಲೀಸ್ ವರದಿ ಸ್ಥಿರಪಡಲಿಲ್ಲವೋ ಈ ಕೃತ್ಯ ಮಾಡಿದಂಥವರಿಗೆ ರೆಕ್ಕೆಗಳು ಬಂದ ಹಾಗೆ ಕುಣಿದಾಡುತ್ತಾರೆ. ಯಾರದಾದರೂ ಒತ್ತಾಯದಿಂದ ಪೋಲೀಸಿನವರು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಪ್ರಭಾವ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಪಟ್ಟರೂ ನಿಷ್ಫಲವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಮಾಹಿತಿಗಳು ಸಿಕ್ಕದೆ ತೊಂದರೆಪಡುವ ವಿಚಾರವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಸ್ಟೇಷನ್ ಸಿ.ಐ.ಡಿ.ಗಳು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋದಾಗ, ಅವರು ಇಲ್ಲಿಂದ ಹೊರಡುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆಯೇ ವರ್ತಮಾನ ಮುಟ್ಟಿರುತ್ತದೆ. ಈ ವರ್ತಮಾನ ಕೂಡ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಬಾಯಿಂದ ಬರುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ಅದರೆ, ಇದು ಎಂತಹ ರಕ್ಷಣೆ ಇರಾಬೆ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು! ಇದು ರಕ್ಷಣೆ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳೋಣವೇ ಅಥವಾ ದೌರ್ಬಲ್ಯವೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳೋಣವೇ! ಇದರಿಂದ ಜನರು ಯಾವ ರೀತಿ ನುಣ್ಣುವಾಗಿ ಇರಬಲ್ಲರು? ಎಲ್ಲರೂ ಕೂಡ ಭಕ್ಷಣೆ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ನಾವು ಕೂಡ ಅವರು ಭಕ್ಷಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿ ಬಿಡುತ್ತೇವೆ. ಜನತೆಗೆ ತೊಂದರೆಗಳು ಹೀಗೆ ಆಗುತ್ತಿವೆ. ಈ ಇರಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವರ ನೈತಿಕ ವಚ್ಚ ಕಡಮೆಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ, ಅನಾಹುತಗಳಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗಿವೆ. ಪೋಲೀಸ್ ಇನ್‌ಸ್ಟ್ರಕ್ಷನ್ ಮೇಲಿನವರಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಲೋ-ಪ್ರೆಡ್ ಸರ್ವೆಂಟ್ಸ್ ಆದಂಥ ದಫೇದಾರರು ಮುಂತಾದವರ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ನೈತಿಕವಚ್ಚ ಕಡಮೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಅವರಿಗೆ ಇಷ್ಟೇ ಕೆಲಸಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಗೊತ್ತು ಗುರಿ ಇಲ್ಲ. ಹಣ ಬಿದ್ದರೆ 24 ಘಂಟೆಯೂ ಕೆಲಸಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ಮೂರು ದಿವಸ ಅದನ್ನು ಕಾಯಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅವರ ಊಟ ಅಂಡಿ ವ ವಸ್ತ್ರ ಏನು? ಅವರಿಗೆ ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸಹಾನುಭೂತಿ ತೋರಿಸುವವರು ಯಾರು? ಕಳೆದುಕೊಂಡವನು ಕಷ್ಟದಲ್ಲಿರುತ್ತಾನೆ. ಇನ್ನೊಂದು ಪಾರ್ಟಿ ಬಲ ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಆ ಕಡೆ ಇರುತ್ತಾನೆ. ಪೋಲೀಸಿನವರ ಕಷ್ಟ ನುಣ್ಣು ಯಾರೂ ನೋಡುವವರು

ವುದಿಲ್ಲ. ಏಜೆಂಟರು ಇದ್ದರೆ ಪರವಾಗಿಲ್ಲ; ಇಲ್ಲದೆ ಹೋದರೆ ಅವರ ಸ್ಥಿತಿ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಬಹಳ ಶೋಚನೀಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಒಂದೊಂದು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಣಾಪಾಯವಾಗುವ ಸಂದರ್ಭಗಳೂ ಆಗಿವೆ. ಒಬ್ಬಬ್ಬರು ಪೋಲೀಸ್ ಕಾನ್‌ಸ್ಟೇಬಲ್‌ಗಳು ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಎರಡು ಮೂರು ಮೈಲಿಗಳು ಹೋಗಬೇಕಾಗಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಅವರಿಗೆ ಹೊತ್ತು ಗೊತ್ತು ಏನೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲೆಯಾದರೂ ಒಂದು ಹಣ ಬಿದ್ದರೆ ರಾತ್ರಿ ಯೆಲ್ಲ ಕಾಯಬೇಕಾದ ಸಂದರ್ಭಗಳೂ ಬರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಇರಾಖೆಯಿಂದ ಅವರಿಗೇನೂ ಬ್ಯಾಟರಿಯನ್ನು ಕೂಡ ಸರಬರಾಜು ಮಾಡಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರ ಪ್ರಾಣವನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ರೈಫಲ್‌ಗಳು ಕೂಡ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ಅವರಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ರಕ್ಷಣೆಗಳನ್ನು ಕೊಡದೆ ರೈಫಲ್‌ಗಳನ್ನೂ ಕೊಡದೆ ಅವರಿಂದ ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸವನ್ನು ನಾವು ಹೇಗೆ ನಿರೀಕ್ಷಿಸಬೇಕು? ಎಲ್ಲೋ ಒಂದು ಕಡೆ ಕಾಪರ್ ಪೈರು ಕಳವಾಯಿತು ಎಂದು ಒಂದು ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಅವರುಗಳನ್ನು ಪಾರಗಟ್ಟರೆ ಹಾಕಿಬಿಟ್ಟರೆ ಅವರು ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಿಂದ ಹೇಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ? ನಾವು ಅವರುಗಳಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾದರೆ ಹೇಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸವನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸುವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತದೆ? ಇದೂ ಅಲ್ಲದೆ ಇವರುಗಳಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಮನೆಗಳು ಕೂಡ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನಲ್ಲಿ, ಅದರಲ್ಲೂ ಪೋಲೀಸಿನವರಿಗೆ ಮನೆ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದರೆ ಸರಿಯಾದ ಮನೆಗಳೇ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಪೋಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನಲ್ಲಿರುವುದು ಬಹಳ ಕಷ್ಟಕರವಾದ ಕೆಲಸವಾಗಿದೆ. ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ತೀವ್ರವಾಗಿ, ಇವರುಗಳಿಂದ ಸರಿಯಾದ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ಸರಿಯಾದ ಸ ಬಳಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಇವರುಗಳಿಗೆ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಯಾರ ದಾಕ್ಷಿಣ್ಯಕ್ಕೂ ಒಳಗಾಗದೆ ಇರಬೇಕು ಎಂದೇನೋ ಸುಲಭವಾಗಿ ಹೇಳಬಹುದು. ಆದರೆ ಇವರುಗಳು ಬಸ್ಸುಗಳಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷ ಸ್ಥಳಗಳಾಗಿ ಹೋಗಬೇಕಾದಾಗ ಬಸ್ಸುಗಳವರ ದಾಕ್ಷಿಣ್ಯಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗದೆ ಇರಲು ಸಾಧ್ಯವೇ ಇಲ್ಲ. ಬಸ್ಸುಗಳಲ್ಲಿ ಇವರನ್ನು 'ಫ್ರೀ' ಯಾಗಿ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಹಾಗೆ ಬಸ್ಸುಗಳಲ್ಲಿ ಹೋಗುವಾಗ ಬಸ್ಸಿನವರು ಯಾವ ರೀತಿಯಾಗಿ ಒಮ್ಮೆ ಲೋಡನ್ನು ಹಾಕಿದರೂ, ಆಗ ಪೋಲೀಸಿನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ಅವರು ಕಣ್ಣು ಮುಚ್ಚಿಕೊಂಡೇ ಹೋಗಬೇಕಾದ ಸಂದರ್ಭಗಳಿವೆ. ಇಂತಹ ಇಕ್ಕಟ್ಟಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಅವರನ್ನು ಬಿಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಆಗ ಕಾನೂನು ಸರಿಯಾಗಿ ಪಾಲನೆ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ, ಏನೋ ಮಾಮೂಲು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಿಟ್ಟು ಪೋಲೀಸಿನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಹೀಗೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ತೀವ್ರ ರಕ್ಷಣಾ ಇರಾಖೆಯನ್ನು ಇಷ್ಟು ಹಗುರವಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಿಟ್ಟರೆ ಸರಿಯಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರುಗಳು ತಮ್ಮ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಮಾಡಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಂದ್ರದ ಗೃಹಶಾಖಾ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಪಂತರವರೂ ಕೂಡ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಹೇಳುತ್ತ ಎಲ್ಲೆಯವರೆಗೆ ಈ ರಕ್ಷಣಾ ಇರಾಖೆ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಸೌಕರ್ಯ, ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳಿರುವುದಿಲ್ಲವೋಲ್ಲವರೆಗೆ ನಮ್ಮ ದೇಶ ನುಣ್ಣು ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಎಲ್ಲ. ಇದು ಸಹಜವಾದ ವಿಚಾರ. ಇಂತಹ ವಿಚಾರಗಳ ಕಡೆಗೆ ಸರಕಾರ ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕು. ಇನ್ನು ಕಳ್ಳಬಟ್ಟೆ ಸಾರಾಯಿ ಮಾಡುವ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಪತ್ತೆ ಹಚ್ಚುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಪ್ರಯತ್ನ ಪಡುವಾಗ

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ರಾಮಯ್ಯ)

ಅನೇಕ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಪೊಲೀಸಿನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಪ್ರಾಣವನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಂಡು ಬರುವುದೇ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಒಂದೆರಡು ಕೇಸುಗಳನ್ನು ಹಾಕಿದಾಗ ಕೆಲವು ಪೊಲೀಸಿನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಸಾಕ್ಷಿಗಳಾಗಿ ಹೋಗಬೇಕಾಗಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಆಗ ಈ ಕೇಸುಗಳನ್ನು ಒಂದೆರಡು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಹೇಗಾಗಬೇಕೆಂದು ಸಾಕ್ಷಿಗಳಾಗಿ ಬರುವವರೂ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಆನಂತರ ಎರಡು ಮೂರು ಸಲ ಬರದೇ ಇದ್ದಾಗ ಕೊನೆಗೆ ವಾರಂಟ್ ಹೊರಡಿಸಿ ಆಗ ಸಾಕ್ಷಿಗಳನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕಾಗಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಹೀಗಾಗಿ ವಾರಂಟಿನಿಂದ ಬಂದ ಸಾಕ್ಷಿಗಳು ಹೇಗೆ ಸಾಕ್ಷಿ ಹೇಳಬಲ್ಲರು ಮತ್ತು ಎಷ್ಟುಮಟ್ಟಿಗೆ ಕೆಲವಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಾವೇ ಊಹಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ನನ್ನ ಪ್ರಾಂತ್ಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಇತ್ತೀಚಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ನುಮಾರು ನೂರು ಮದ್ದು ಕೇಸುಗಳಾಗಿವೆ. ಇದರಿಂದ ಏನೋ ಕಾರಣಗಳಾಗಿ ಇಲ್ಲ ಪೊಲೀಸರು ಇಷ್ಟು ಹಗುರವಾಗಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲವು ಕೆಲಸಗಳು ಹೇಗೆಗೋ ಆಗುತ್ತವೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ನಿನ್ನೆ ಒಂದು ಕೇಸಿನಲ್ಲಿ ಅಪರಾಧಿಗೆ ಒಂದು ಡಾಕ್ಟರರ ಸರ್ಜಿಕೆಗಳು ಆಗಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಸರ್ಜಿಕೆಗಳು ಸಿಕ್ಕುವುದೇ ಕಷ್ಟವಾಗಿ ಹೋಯಿತು ಎಂದು ವದಂತಿಗಳಿಂದ ತಿಳಿದುಬಂದಿತು. ಹೀಗಾಗಿ ಬಟ್ಟರ ಜನ ಏನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಡಾಕ್ಟರರವರ ಸರ್ಜಿಕೆಗಳಿಗೆ ಏನೋ ಒಂದು ಸ್ವಲ್ಪ ಮಾಮೂಲನ್ನು ಕೊಟ್ಟಾದರೂ ತರಬೇಕಾಗಿತ್ತು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗೆ ಜನ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಕೇಸುಗಳನ್ನು ಡಿಟೆಕ್ಟ್ ಮಾಡುವುದೇ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ಇನ್ನೇನೋ ಮಾಡಬೇಕು. ಒಂದೇ ಜಾತಿಯಲ್ಲಿ ಐದು ಜನ ಹೇಗೋ ಇದ್ದು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಾರೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಕೆಲವು ವೇಳೆ ಇಂತಹ ಕಷ್ಟಕರವಾದ ಕೇಸುಗಳಲ್ಲಿ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ಸಾಕಷ್ಟು ರಕ್ಷಣೆ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ. ಅದರಿಂದ ನರಕಾರದವರು ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಅವರ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಲು ಹೆಚ್ಚು ಮಾನ್ಯತೆ ಕೊಟ್ಟು ಸರಿಯಾದ ಪೊಲೀಸ್ ಟಾಕ್ ಕೊಟ್ಟು ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ಕೆಲಸಮಾಡಲು ಏರ್ಪಾಟು ಮಾಡಬೇಕು. ಹೀಗೆ ಅವರಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಹೊಟ್ಟೆ ಬಟ್ಟೆಗೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ಅವರು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಹೆಸರು ಬರುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆಗ ಜನತೆ ಕೂಡ ರಕ್ಷಣಾ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ಕೆಲಸಗಳೇನೂ ನಡೆಯುವುದಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಕೂಗು ಕಡಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ.

ಇನ್ನು ಈ ಬಾಬಿಗಾಗಿ ಒದಗಿಸಿರತಕ್ಕ ಹಣ ಸೂಕ್ತವಾಗಿ ಎಂದು ಇದಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಒಮ್ಮಿಗೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ನನ್ನ ಈ ನಾಲ್ಕು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

Sri V. S. PATIL (Belgaum I).—Sir, up till now, many of the members from both sides have spoken on this Demand under 'Police' and from their version we can see that our Police force is not efficient and the investigation is not effective. They have cited several instances. The only moral that the Government are expected to draw is that they have to increase the efficiency of our police force and the methods of investigation. I may point out to the Government

that recently about 3 or 4 days back our High Court have acquitted the accused in a case of treble murder on the very ground that the investigation was defective. When the highest tribunal has made this remark, it is the duty of the Government to see who had investigated this case and why those defects have cropped up in the investigation and take proper steps against those officers who are concerned in this particular crime investigation. Not only this, but wherever any judicial officers dealing with the criminal cases make any such remarks, the Government are bound to take steps against those officers responsible for bad investigation and so long as the Government do not take very severe steps against the investigating officers, I do not think that the investigation can be in any way improved. For that purpose I may cite one case when one of our Hon'ble Members of this House lost his purse in the Budget Session last year, but I think even though the purse was lost in the very premises of the Government Guest House within five minutes of my friend keeping that purse on the table, still the Police department was not able to trace the culprit.

Sri B. BASAVALINGAPPA.—You try to throw everything on the face of the Police !

Sri V. S. PATIL.—It is the bounden duty of the Police to investigate a case efficiently and thoroughly. Take the example of Bombay Police and you understand what efficiency means. So I submit that the Government must find some ways and means to train the Police to conduct proper investigation in such crimes. So far as the city of Bangalore is concerned, crime is increasing day by day and all sorts of elements, whether desirable or undesirable, will crowd in to the city and naturally intelligent offences will take place and for that purpose Government must train our Police force to deal with such matters and if only the Government take such steps, then so many offences will disappear. I may mention at this stage that there are some territories in our State which we call practically criminal territories. There are tremendous murders and dacoities

taking place in particular tracts and even when murders and dacoities take place, people do not come forward to give the information or to support the prosecution or co-operate with the Police, only due to the fear of those goondas. So in such territories there must be some special provision in the law for punishing the culprits. Otherwise I do not think that the life of the people is safe. As an instance I may tell the Government that near Bailahongal, about a couple of months back, three murders were committed in broad day light at about 8 or 9 in the morning. Several people witnessed it. The result is nobody is willing to support the prosecution or the police. I appeal to the Chief Minister to centre his attention on such things being prevented than trying to suppress the peaceful satyagrahies, for which no police force is required. But at the same time I may say that on and after 1st November 1958 Belgaum city has the appearance of an occupied city. At every street, every corner, you will find police as if the city of Belgaum has been conquered by somebody and they have been kept to maintain peace and order. It was continued for several weeks. But I can tell the Chief Minister that coercive measures of the police will not in any way curb the spirit of the Marathi people. It will not hinder them from their determination, unless you give them justice; we are standing for justice and we expect that justice will be given to us; I submit that such a kind of behaviour on the part of the Government has absolutely no effect on the people.

5 P.M.

Last time our Hon'ble the Chief Minister said that 7920 satyagrahies took part in or have offered satyagraha and out of them only 1785 have been convicted but what about the remaining satyagrahies numbering 6135?

Sri B. BASAVALINGAPPA.—Several of them have tendered apologies and they have been released.

Sri V. S. PATIL.—My Hon'ble friend the Deputy Minister for Home has said that several of them have

tendered apologies; may I know the number of those persons who have given apologies?

Sri B. BASAVALINGAPPA.—Not available.

Sri V. S. PATIL.—If it is too meagre to be disclosed in the House, does the Deputy Minister for Home know how those apologies were taken? When some persons in the jail fell ill and demanded some medicine, most of them being illiterate, their thumb impressions were taken on the paper on the ground that it was requisition for medicine. What was written above is in Kannada.

Sri B. BASAVALINGAPPA.—This is utterly baseless.

Sri V. S. PATIL.—Such cases are there. If the Government is prepared to have an enquiry in this respect we are prepared to give the evidence of those satyagrahies who have been released. But I tell you that these satyagrahies may be not more than 25 out of these 6,000 people; satyagrahies have been arrested by the police and taken to several places far away from Belgaum and left in Kannada area. I want to ask the Government that when a man has committed an offence of the breach of orders, i.e., satyagraha and when he was arrested, is it not the duty of the police to produce him before the court of law? Let the magistrate release him; we have nothing to say because it is the court that has to decide. Is it not the bounden duty of the police to produce the man who has committed satyagraha, before a court? On the contrary what is it they have done regarding these 6,000 satyagrahies? They took them, gave them no water and thrashed them wherever possible and left them 20 miles away from their homes at dead of night. That means the police have punished them; they have themselves executed the order of punishment; that means it is police raj and nothing else. I should like to ask the Hon'ble the Chief Minister under what provision of law the police can arrest, detain them and release them according to their own wishes? All these persons have admittedly committed an offence, i.e., breach of District Magistrate's order. When a man has committed an offence why

(SRI V. S. PATIL)

should be not be produced before the court? Is it to avoid the expenses of maintaining him in jail? Are the police given powers of the court as well as of the jail authorities? That is a question which is required to be replied by the Chief Minister. I do not know why Government have transferred the then D.S.P. from Belgaum and brought in one illustrious person to that place by wire. He was a person in Madhya Pradesh who was known for breaking the bones of suspects in Jalamandir case which was an utter failure. I may tell you, Sir, that in this Jalamandir case that person had arrested some people belonging to the RSS, thrashed them severely and had also broken the legs of those boys. Innocent people were tried in the court and acquitted. Such a man has been brought to Belgaum with a view to thrash the satyagrahis. I should like to appeal to the Government and to this House that this sort of treatment that is being given to our people will not in any way come in their determination at all because contempt always breeds contempt. If you want us to love you as brothers, you must also show brotherly love. Otherwise it is not possible for us to have any regard for this Government. The treatment that has been given by the police at Belgaum is such that the whole prestige of the Government has been wiped out not only from the minds of the Marathi people but also of the Kannada people of that area. It is a sad thing and I submit that earlier the Government tries to improve upon these conditions, the better. At the same time I do not know why the police are behaving in such a way? Their attention could be diverted towards the prevention of smuggling of the borders. Does Government know to what a great extent money is being extracted for exporting rice and paddy from Belgaum to Bombay State? Is there any idea in the mind of Government? They take Rs. 500 per truck and not less than 25 trucks are being moved every day. On the day on which we were beaten, namely 23rd November, 43 trucks had gone from Belgaum. So, Sir, the attention of the

police is centred round taking such bribes. In one case one of the police head constables was killed by the driver of a truck on the road, but that case has been hushed up. May I ask this Government, have they inquired into the facts of this case and found out how that poor man was killed and crushed to death? No case has been launched against that driver, because if the driver is brought to book he will disclose what is going on there, how he was harassed for the money and all these things. These things are quite apparent and everybody knows that. So I submit that Government must take effective steps to improve these conditions, otherwise there will be no rule of law in our country.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಪಟ್ಟಣ್ಣ (ರಾಮದುರ್ಗ).— ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಾನು ಪೊಲೀಸ್ ಡಿವಿಷನ್‌ನ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ, ದೇಶದಲ್ಲಿ ಆರಾಜಕತೆ ತಲೆ ಎತ್ತಿ ನಿಂತಿದೆ. ಹೀಗೆ ಯಾವುದರ ಸಲುವಾಗಿ ಆಗಲಿಕ್ಕೆ ಹತ್ತಿದೆ ಎಂದರೆ ಪೊಲೀಸಿನವರ ಮತ್ತು ಪೊಲೀಸ್ ಪಾಟೀಲರ ಕೈವಾಡದಿಂದ ಈ ರೀತಿ ಆರಾಜಕತೆ ಹೆಚ್ಚಿದೆ. ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕೂಲಿಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಲಿಕ್ಕೆ ಹತ್ತಿವೆ. ಎಲ್ಲರೂ ಕೂಲಿ ಯಾಚುತ್ತಾ ಎಂದರೆ ಏನು. ಐ. ಆರ್. ಮೊದಲು ಕೊಡಬೇಕು. ಇದನ್ನು ಪೊಲೀಸಿನವರು ಮೊದಲೇ ಸರಿ ಯಾಗಿ ಬರೆದ ಕೊಂಡು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇಂಥ ಗುನ್ನೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಕ್ಷಿ ಕೊಡಲು ಜನತೆಯಾದರೂ, ಮಾರಾದರೂ ಸರಿಸಾಡು ಸಾಕ್ಷ್ಯವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆಯೆಂದು ತಿಳಿದರೆ ಅವರಿಗೆ ಪೊಲೀಸಿನವರಿಂದ ಬರ್ಲಿ ಹಿಡಿಸುತ್ತದೆ. ಇಂಥವರು ತಮಗೆ ಎರಡು ಸಾಕ್ಷಿ ಹೇಳಲಿಕ್ಕೆ ತಯಾರಿದ್ದಾರೆಯೆಂದರೆ ಅವರನ್ನು ಸೆರೆಹಿಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇಲ್ಲವೇ ಅವರುಗಳು ಒಂದೊಂದುದಿನ, ಹವೆನೈದು ದಿವಸಗಳಲ್ಲಿಯಾದರೂ ಅಲ್ಲಮೇ ಇರುವಂತೆ ಮಾಸಲಿಕ್ಕೆ ಹುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆ ತಮಗೆ ಬೇಕಾದ ಸಕ್ಷಿಗಳನ್ನು ಆರಿಸಿ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಸಾಕ್ಷಿಗಳನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ವಿಚಾರಣೆಯನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಾರೆ.

ಸಾಂದತ್ರಿ, ಗೋಕಾಕ, ಬೈಲೇಕೊಂಗಲ್, ರಾಮದುರ್ಗ ಈ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಬೂನಿಗಳು ತಲೆ ಎತ್ತಿವೆ. 1936 ರಿಂದ ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಸಿಕ್ಕುವವರೆಗೆ ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳ ಲೆಕ್ಕವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ರಾಮದುರ್ಗ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಎರಡು, ಮೂರು ಬೂನಿಗಳಾಗಿರಬಹುದು. ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಸಿಕ್ಕಮೇಲೆ ಒಂದುವರ್ಷಕ್ಕೆ 30-40 ಬೂನಿಗಳು ಈ ಒಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಸುಭವಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಹತ್ತಿವೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಯಾರಾದರೂ ಸೇಡು ತೀರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದಿದ್ದರೆ ಅವರು ಪೊಲೀಸಿನವರನ್ನು ಮೊದಲೇ ಒಳ ಹಾಕಿಕೊಂಡು, ಪೊಲೀಸಿನವರನ್ನು ಮಾತನಾಡಿಕೊಂಡು ಇಂಥ ಒಂದು ಬೂನಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಪೇಪ್ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂಬ ವಿಚಾರವಿದೆ. ಇಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಿದೆ.

ರಾಮದುರ್ಗ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಮಹೇನೂರು ಪಂಚಾಯಿತಿ ಚೇಲ್‌ಮುಕ್ತ ಪಂಚಾಯಿತಿ ಅಫೀಸಿನಿಂದ ತನ್ನ ಮನೆಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಅವರಿಗೆ ಗುಂಡು ಹಾಕಿ

ದರು. ಇಂಥ ಘಟನೆಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಿವೆ. ಇವುಗಳ ತಪಾಸಣೆ ಕೆಲಸ ನೆಟ್ಟಗಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಸರಿಯಾದ first information ಪೋಲೀಸಿನವರು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಎಫೆಕ್ಟಿವ್ ಮಾಡದೆ ಹೋದರೆ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಹಳ ವಿಕೋಪಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ತಾಲ್ಲೂಕು ಪ್ರತಿನಿಧಿಯಾಗಿ ನಾನು ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಸಬ್ ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರ್, ಡಿ. ಎಸ್. ಪಿ. ಮತ್ತು ಕಲೆಕ್ಟರ್ ಇವರುಗಳ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದಿದ್ದೇನೆ. ರೈಸೆನ್ಸ್ ಇಬ್ಬರ ರಿವಾಲ್ವರ್, ಬಂದೂಕ, ಕಂಟ್ರಿ ರಿವಾಲ್ವರ್ ಇವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಸರ್ಕಾರ ವಶಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಕಂಟ್ರಿ ರಿವಾಲ್ವರ್ ಎಲ್ಲಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಹಡುಕಿ ತಮ್ಮ ವಶಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಸರ್ಕಾರದವರ ಕರ್ತವ್ಯ ಹೌದೋ ಅಲ್ಲವೋ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರ್ ಜನರಲ್ ಅಫೀಸಿಗೆ ಹೋಗಿ ಅವರನ್ನು ಕೇಳಿದರೆ ಎಫೆಕ್ಟಿವ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ನಮಾಧಾನ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರ್ ಜನರಲ್ ಅವರ ಅಫೀಸಿನಿಂದ ಅಲ್ಲೆಗೆ ಬಂದೆ ಸಿ.ಐ.ಡಿ. ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರ್ ಅವರು ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರವಾಸ ಮಾಡಿ ಗುನ್ನೆಗಳಾದುವು ಎಂದು ತಿಳಿದು ಕಂಟ್ರಿ ರಿವಾಲ್ವರ್ ಇದ್ದು ಇಬ್ಬರು ಅಪರಾಧಿಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡುಹೋದರು. ಆದರೆ ಇವರು ಹೊರಟು ಹೋದಮೇಲೆ ಹಿಂದಿನಿಂದಲೇ ಹೋಗಿ ಅಪರಾಧಿಗಳನ್ನು ಬಿಡಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದರೆಂದು ಸುದ್ದಿ ಹಬ್ಬಿದೆ. ಇವೊತ್ತ ಯಾವ ಆರೋಪಿಗಳನ್ನು ವಶೀಲಿ ಬಾಜಿಯಿಂದ ತಮ್ಮ ವರ್ಚಸಿನಿಂದ ಬಿಡಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಸಾಕ್ಷಿಗಳಿಲ್ಲ, ಪುರ ವೆಗಳಿಲ್ಲ ವೆಂದರೆ ಯಾರು ತಾನೇ ಮುಂದೆ ಬರುವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತದೆ?

ಸೋರೇ ಬಾನಿ ಎಂಬ ಗಾವ ದಲ್ಲಿ ಒಂದು ವರ್ಷದ ಕೆಳಗೆ ಕಳ್ಳತನ ನಡೆಯಿತು. ಪೋಲೀಸ್ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ರೂಪ ಪೋಲೀಸಿನವರು ಜನರನ್ನು ಬೆದರಿಸಿ ಗುನ್ನೆಗಳನ್ನು ಹಿಡಿಯುತ್ತಿರುವುದರಲ್ಲಿ ತಪಿತಸ್ತರಲ್ಲದೆ ಇರು ವವರನ್ನು ಹಿಡಿಯುತ್ತಾರೆ. ಇಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬರುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಡಿ ಎಂದು ತಾಲ್ಲೂಕು ಪತ್ತಿನಿಷಿಯಾದ ನಾನು ಸಬ್ ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರ್‌ನಿಗೆ ಹೇಳಿದೆ. ಮುಂದೆ ಅದೇ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ—ಇಲ್ಲಿ ವಿಧಾನ ಸಭೆಯ ಅಧಿವೇಶನ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಾಗ ನಾನು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದೆ—ಆಗ ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ಖೂನಿ ಆದರೆ ಆ ಸ್ಥಳದ ಸಬ್ ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರ್ ಆದವರು, ಎಂ. ಎಲ್. ಎ. ಖೂನಿ ಮಾಡಿಸಿದರೆ, ಇದರಲ್ಲಿ ಅವರ ಕೈವಾಡವಿದೆ ಎನ್ನುವಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನಿರ್ವಾಣ ಮಾಡಿದರು. ಸಬ್ ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರು ಈ ರೀತಿಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನಿರ್ವಾಣ ಮಾಡಿದಮೇಲೆ, ಅಲ್ಲಿಯ ಜನರೂ, ಸಾಕ್ಷಿದಾರರೂ ಆಪವಾದ ಸುಳ್ಳು ಎಂದು ಸಾಕ್ಷಿ ಹೇಳಲು ಒಪ್ಪಲಿಲ್ಲವಾಗಿ, ಸುದ್ದಿವದಿಂದ ನಾನೂ ಒಬ್ಬ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯಾಗಿ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಸಬ್ ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರನ ವರ್ಚಸಿನಿ ಗೊಳಗಾಗಿ ನಾಲ್ಕು ಜನ ಸಾಕ್ಷಿದಾರರು ಹೊರಟಿದ್ದರೆ ನಾನು ಜೈಲಿನಲ್ಲರಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಜನರು ಸಾಕ್ಷಿ ಹೇಳಲು ಒಪ್ಪದೆ ಇದ್ದುದರಿಂದ ನಾನು ಇವೊತ್ತು ರಾಮದುರ್ಗ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಸಭೆಯಮುಂದೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇದನ್ನು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಎಫೆಕ್ಟಿವ್ ನಡೆಸಬೇಕು. ನಾನು ಸುರಕ್ಷಿತವಾಗಿದ್ದೇನೆಂದುಕೊಂಡು ನನ್ನ ತಾಲ್ಲೂಕಿನೊಳಗೆ, ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಹಳ್ಳಿಯೊಳಗೆ ನನ್ನ ಬಂಧುಗಳಿಗೆ ಏನುಬೇಕು, ಏನುಬೇಡ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಅವರ ಕಷ್ಟ ಸುಖಗಳನ್ನು ವಿಚಾರಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವಾಗಿದೆ. ನನಗೇ ರಕ್ಷಣೆಇಲ್ಲ. ನಾನು ಹೇಳಿರುವುದನ್ನೆಲ್ಲ ಸಾಬೀತು ಮಾಡಿಕೊಡಲು ತಯಾರಿ

ದ್ದೇನೆ. ನಾನು ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದಂಥ ಪ್ರಸಂಗಗಳಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡದೆ ಇದರ ನನ್ನ ಭಾಷಾದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ವಿಷಯಗಳನ್ನೂ ಧಾರಾಳವಾಗಿ ಹೇಳಲಕ್ಕೆ ತಯಾರಿ ದ್ದೇನೆ. ಈ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಅಲ್ಲಗಳೆದರೆ ನಾನು ಚಾಲೆಂಜ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧನಾಗಿದ್ದೇನೆ. ಇದರ ವಿಷಯವಾಗಿ ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಪೋಲೀಸ್, ಕಲೆಂತ್ರಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ಬರೆದಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಸಭೆಯ ವರಿಗೂ ಮತ್ತು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೂ ಕೂಡ ಈ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಕಂಟ್ರಿ ರಿವಾಲ್ವರ್ ಎಲ್ಲಿದೆ ಹೊರಟಿತು ಎಂಬ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಎಫೆಕ್ಟಿವ್ ಮಾಡಬೇಕು.

ಮೊನ್ನೆ ಫೆಬ್ರವರಿ ಐದನೆಯ ತಾರೀಖಿನಿಂದವನ ವಿಧ್ಯಾಭಾತೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ನಮ್ಮಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದಾಗ ಹೈನ್ಸ್‌ಟನ್‌ನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮೀಟಿಂಗ್ ನಡೆದ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಭಾಗದ ಮುಖಂಡರು, ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಮುಖಂಡರು ಸೇರಿದ್ದರು. ಆಗ ಹೊರಗಿನ ಜಿಲ್ಲೆಯಾದ ಬಜಾ ಪುರಜಿಲ್ಲೆಯಿಂದ ಒಬ್ಬ ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರು ಕಂಟ್ರಿ ರಿವಾಲ್ವರ್‌ಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆಂಬ ಸಂಶಯದ ಮೇಲೆ ಇಬ್ಬರನ್ನು ಅರೆಸ್ಟ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೋದರು, ಅವರನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋದನಂತರ ರಾತ್ರಿ ಯಲ್ಲಿಯೇ ಅವರ ಹಿಂಬಾಲಕರು ಬೆನ್ನುಹತ್ತಿ ಹೋದರು. ಸಬ್ ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರ್ ಮತ್ತು ಕೆಲವು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಮುಖಂಡರ ಬೆಂಬಲವಿದೆ ಎಂದು ಅವರು ಹೀಗೆಲ್ಲ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನೆಲ್ಲ ಯಾರಾದರೂ ಹೇಳಿದರೆ, ಹೇಳಿದವರಿಗೆ ರಕ್ಷಣೆ ಇಲ್ಲ. ಸಾಮಿರಗಟ್ಟಲೆ ಸಾಕ್ಷಿ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಿವ್ವಾರೆ. ಆದರೆ ಆ ಜನಗಳಿಗೆ ರಕ್ಷಣೆ ಇಲ್ಲ. ಪೋಲೀಸ್‌ನವರಿಗೆ ಹೇಳಿದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಯಾರ ಜೀವಕ್ಕೆ ದಕ ಬರುತ್ತದೆಯೋ ಎನ್ನುವುದು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉಂಟಾಗುತ್ತಿದೆ. ಪೋಲೀಸ್ ರಕ್ಷಣೆಗೆ ನಾಲ್ಕುವರೆ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗೆ ಮೀರಿ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಿದೇವೆ. ರಾಮರಾಜ್ಯ ನಡೆಸುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ರಾಮರಾಜ್ಯ ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ರಾವಣರಾಜ್ಯವನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದೀರಿ.

ಸರ್ವಜ್ಞ ಮುಗಿದನಂತರ ರಾಮದುರ್ಗಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ತಿರುಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಇಚ್ಛೆ ಇದೆ. ಯಾವ ಪ್ರಕಾರದಿಂದಲೂ ಗೂಂಡಾಗಿರಿಯನ್ನು ನಡೆಬಿಡಿಯಬೇಕು. ರಾಮದುರ್ಗದ ಸಬ್ ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಜನರಲ್ಲಿ ಬೇರವಾಗಿದೆ. ಪೋಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರವು ತಾಲ್ಲೂಕು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಕಮಿಟಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಕೈಯಲ್ಲಿ ದೆಯೋ ಅಥವಾ ಸಬ್ ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರ್ ಕೈಯಲ್ಲಿಯೋ ಎಂಬುದೇ ತಿಳಿಯದಂತೆ ಆಗಿದೆ. ಸಬ್ ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ತಿಳಿವಳಿಕೆ ಕೊಡಬೇಕು. ಇವತ್ತು ಆಳುವ ಪಕ್ಷವವರೂ ಸಮಾಜಿ ಆಳದರೆ ನಮ್ಮ ಕೆಲವು ರಾಜ್ಯದಳಿತ ಉಳಿಯ ಬಹುದು. ಇವತ್ತು ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಏನೋ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಗೆದ್ದಿರಬಹುದು. ಜನರು ಏನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆಂದರೆ ಚುನಾವಣೆಗೆ ನಿರ್ವಾದರೂ ಎಲ್ಲ ಸ್ಥಾನಗಳಿಗೂ ನಿಲ್ಲಿರಿ ಎಂದು ಅನೇಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರು ಕೇಳುತ್ತಾರೆ. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನವರ ಪೈಕಿ ಯಾರಾದರೂ ಸರಿಯೇ ಹತ್ತು ಸಾಮಿರ ಇಪ್ಪತ್ತು ಸಾಮಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಬರ್ಚಮಾಡಿ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಗೆದ್ದು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ನಾನು ಯಾವ ದೇವರ ಮುಂದೆ ಯಾದರೂ ಸತ್ಯವಾಗಿ ಒಂದು ದಮ್ಮಡಿ ಕೂಡ ಬರ್ಚಲುದೆ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಗೆದ್ದು ಬಂದಿದ್ದೇನೆಂದು ಹೇಳಲಕ್ಕೆ ತಯಾರಿದ್ದೇನೆ. ಅದರಿಂದ ನಾವು ಇವತ್ತು ಒಂದು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಈಗ ಒಂದು ಎಫೆ. ಇ

(ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಪಟ್ಟಣ್ಣ್)

ಎಸ್. ಸ್ವೀಂ ಬಂದಿದೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದರಲ್ಲೂ ಒಂದು ವಿಚಾರ ಬರುತ್ತದೆ. ಪೋಲೀಸಿನವರ ಸಹಾಯ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಕೆಲವರು ತಪ್ಪಿತಸ್ಥರಾಗಿಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೂ ಅಂತಹವರಮೇಲೆ ಯಾವುದೋ ಕಳ್ಳತನವನ್ನು ಹೊರಿಸಿ ಅವರನ್ನು ಸದೆಬಡಿಯುವುದು ಈ ಪರಿ ಸ್ಥಿತಿ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಎಂ. ಎಲ್. ಎ. ಮತ್ತು ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿ ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟ್ ಸಹ ಮುಂದೆ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿ ಯಾವರಿತ ನಡೆಯ ಬೇಕು, ಪೋಲೀಸ್ ಯಾವರಿತ ನಮ್ಮ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕಲೆತು ಕೊಂಡು ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರ ಮಾಡ ಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ ಕೆಲವರು ತಮ್ಮ ಕೈವಾಡವಿರುವ ನಾಲ್ಕುಮಂದಿ ಕೂಡಿಕೊಂಡು ಫಿರ್ಯಾದಿ ಕೊಡಿಸಿದ್ದ ಅಂಶವನ್ನು ಕೋರ್ಟುಗಳ ಹತ್ತಿರ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಮಾತನಾಡಿದ್ದು ಕೂಡ ಆಗಿದೆ. ಇವತ್ತು ಸೊಂಡೂರು ವಿಷಯ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳು. ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಪ್ರವಾಸ ಬಂದರೆ ಮುಖ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಪ್ರಮುಖ ರನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕು. ಯಜಮಾಣ ಶಾಂತ ರುದ್ರಪ್ಪನವರು ಅಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ರೈತರ ಮುಖಂಡರು. ಅವರು ಹೊರಗಿನವರಲ್ಲ. ಮಂಡಲ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಕಮಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖರು. ಬಳ್ಳಾರಿ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖರು. ದೇವಸ್ಥಾನದ ಒಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕ್ಯಾಗಿ ಬಂದಿದ್ದಾಗ ಒಂದು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಾಜಿ ರಾಜರ ಹತ್ತಿರ ಇದ್ದಂಥ ಒಂದು ಜೀಪನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಕೊಂಡರು.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಡಿ. ಜತ್ತಿ.—ಕರೆಕ್ಟ್ ಸಂಗತಿ ಹೇಳಿದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಉಳಿದದ್ದು ಏನಾದರೂ ಹೇಳಿ; ಸುಳ್ಳು ಸಂಗತಿ ಹೇಳುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಪಟ್ಟಣ್ಣ್.—ಯಜಮಾಣ ಶಾಂತ ರುದ್ರಪ್ಪನವರ ನಿಜಸ್ಥಿತಿ ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಡಿ. ಜತ್ತಿ.—ಯುವರಾಜರ ಸಂಬಂಧ ಅವೆಲ್ಲಾ ಹೇಳಿಕೂಡದು. ಅಣ್ಣ, ತಮ್ಮ, ಕಕ್ಕನಮಗ ಎಂದು ಹೇಳಿ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಪಟ್ಟಣ್ಣ್.—ಇನ್ನು ಪೋಲೀಸ್ ವಿಷಯ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಡಿ. ಎಸ್. ಪಿ. ಯವರು ಜೀಪ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಅದು ಮಾಜಿ ಸಂಸ್ಥಾನದವರದ್ದು ಎಂದು ಸಂಶಯ ಬಂದಾಗ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟವರನ್ನು ಅರೆಸ್ಟ್ ಮಾಡಿ ಫುನ್ ವಾರು ದಿವಸ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಹದ್ದು ಬಿಟ್ಟು ಹೋದ ಮೇಲೆ ಅವರನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬಿಟ್ಟು ಇವತ್ತು ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಾಗಲಿ, ಅಥವಾ ಮೆಂಬರ್ ಆಗಲಿ ಅಲ್ಲಿಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಹೇಳುವ ಹಾಗಿಲ್ಲ. ಯಜಮಾಣ ಶಾಂತ ರುದ್ರಪ್ಪನವರನ್ನು ಅರೆಸ್ಟ್ ಮಾಡುವ ಕಾರಣ ವೇನಿತ್ತು? ಅಲ್ಲಿಗೆ ಒಂದು ಪೋಲೀಸ್ ಪಡೆ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡು ಹೋಗಿದ್ದರೆ ಇವತ್ತು ನಮ್ಮ ದಿ ಇರುತ್ತಿತ್ತು ಎಂಬುದಾಗಿ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ದೇಶದ ಆಡಳಿತ ಸೂತ್ರವನ್ನು ಹಿಡಿದಿರುವವರು ಎಲ್ಲಾ ಪಕ್ಷದ ಮುಂದಾಳುಗಳನ್ನು ಕೂಡಿ ಕೊಂಡು ಆ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸರಳವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸವಾಗುತ್ತಿದೆಯೇ ಇಲ್ಲವೇ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಆ ಭಾಗಕ್ಕೆ ಟೂರುಮಾಡಲು ಹೋದಾಗ ನೋಡಬೇಕು. ಮಂತ್ರಿಗಳು ಬಂದಿದ್ದ ವರು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಕೆಲಸ ಹೇಗೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ, ಏನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಎಲ್ಲ ಪಕ್ಷದವರನ್ನೂ ಕೂಡ ಕೇಳಿ ಯಾರರೂ ತಪ್ಪು ಇರುತ್ತದೋ ಅಂತಹವರನ್ನು ಕಂಡು ಹಿಡಿದು ಅವರಿಗೆ ನ್ಯಾಯ ದೊರಕಿಸಿಕೊಡಬೇಕು.

ಅಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಎದುರಿಗೇ ಒಂದು ತರಹ ನ್ಯಾಯ ನಾವು ಎದುರಿಗೆ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೇ ಇನ್ನೊಂದು ತರಹ ನ್ಯಾಯ ಈ ರೀತಿ ನ್ಯಾಯ ತೀರ್ಮಾನವಾಗುವುದರಿಂದ ಹೆಂಡರು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ರಕ್ಷಣೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಪೋಲೀಸ್ ಆಡಳಿತ ಬಹಳ ಸುಧಾರಣೆ ಯಾಗಬೇಕು. ಅದು ಈಗ ಬಹಳವಾಗಿ ಹದಗೆಟ್ಟಿದೆ. ಯಾವ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಲಿ ಹೇಳಲಿ. ಪ್ರೊಹಿಬಿಷನ್ ಯಾವ ತಾಲ್ಲೂಕ್ಗಳಲ್ಲಿ ಸಕ್ರಿಸ್ ಆಗಿದೆಯೆಂದು ನಾನು ಚಾಲೆಂಜ್ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಐನೂರು ರೂಪಾಯಿಗಳಿಂದ 5ನಾಪಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೆ ಲಂಚವನ್ನು ಪೋಲೀಸ್ ಸ್ಪೇಷಲ್ಗಳಲ್ಲಿ ಕೇಳುವುದು ಮಾಮೂಲಾಗಿದೆ. ಅದನ್ನು ಬಹಿರಂಗವಾಗಿ ಹೇಳು ತ್ತೇನೆ. ಇದನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಲು ಸಿ. ಐ. ಡಿ. ಇಲಾಖೆ ಇದೆ. ಅವರಿಗೆ ಸಂಬಳವನ್ನು ಸರ್ಕಾರವೇ ಕೊಡುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸದಸ್ಯರು ತೋರಿಸಲಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಇದನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕು. ಮಂತ್ರಿಗಳು ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪುತ್ತಾರೆ ಅಸೆಂಬ್ಲಿ ಮೆಂಬರುಗಳದು ಸರ್ಕಾರದ ಲಕ್ಷ್ಯಕ್ಕೆ ತರುವ ಕೆಲಸ. ಪೋಲೀಸಿನವರು ಲಂಚ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎಂಬುದನ್ನು ಈಗ ಮೆಂಬರು ಆಗಿರುವವರು ಅವರ ಆತ್ಮದಿಂದ ಇವತ್ತು ಹೇಳಲಿ. ಇದೇ ರಾಮದುರ್ಗದ ತಾಲ್ಲೂಕು ಮುದು ಕವಿ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಒಂದು ತಿಂಗಳ ಕೆಳಗೆ ಒಂದು ಬೂನಿ ಆಯಿತು. ಎಲ್ಲೋ ಆಹಣವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಹಳ್ಳದಲ್ಲಿ ಮುಟ್ಟಿಟ್ಟಿದ್ದರು. ಈ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಮುದಕವಿ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿಯವರು ಪೋಲೀಸ್ ನವರಿಗೆ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ಕೊಟ್ಟರು. ಆ ರೀತಿ ಕೊಟ್ಟಮೇಲೆ ಪೋಲೀಸ್ ಅದನ್ನು ಹುಡುಕಿದರು. ಆ ಗ್ರಾಮದ ನಾಲ್ಕೈದು ಮೈಲಿಗಳ ದೂರದಲ್ಲಿದ್ದಂಥ ಹಣವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿದಿದ್ದೇವೆಂದು ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯಿತಿ ಪ್ರೆಸಿ ಡೆಂಟರವರು ಪೋಲೀಸಿನವರಿಗೆ ಮಾಹಿತಿ ಕೊಟ್ಟಮೇಲೆ ಆ ಹಣವನ್ನು ಪೋಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆಯವರು ತೆಗೆದು ಕೊಂಡರು.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬನವಲಿಂಗಪ್ಪ.—ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ನಿರ್ದೇಶನ ರೂಪವಾಗಿ ಬಂದದನ್ನು ಹೇಳಿ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಪಟ್ಟಣ್ಣ್.—ಪ್ರೊಹಿಬಿಷನ್ ಜಾರಿಗೆ ಬಂದಿದೆ ಎಂದು ಪೋಲೀಸಿನವರೇ ಅನೇಕ ಪಾರ್ಷಿಯವರೊಂದಿಗೆ ಸೇರಿಕೊಂಡು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲೂ ಕಾಡಿದು ಜನರಮೇಲೆ ಕೇಸುಗಳನ್ನು ಅವರೇ ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಡಿ. ಎಸ್. ಪಿ. ಯವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಎಷ್ಟೋಸಾರಿ ತಂದಿದ್ದೇ ವೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಸಬ್ ಇನ್ಸ್ಪೆಕ್ಟರ್‌ಗಳು ಮಾಡಿದ ಕೃತ್ಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ 50 ಉದಾಹರಣೆಗಳು ಉಪ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಂದ ಹಿಡಿದು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳವರೆಗೆ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಾಗ್ಯೂ ಡಿ. ಎಸ್. ಪಿ. ಮತ್ತು ಕಲೆಕ್ಟರ್ ಅವರು ಗಳು ಅಧಿಕಾರ ಚಲಾವಣೆ ಮಾಡಲು ನಿರ್ವಿಠ್ಯರಾಗಿ ದ್ದಾರೆ. ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇವತ್ತೂ ಪ್ರವಾಸಬಂದರೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಮುಂದಾಳುಗಳು ಮಂತ್ರಿಗಳ ಹತ್ತಿರ ಕೂತುಕೊಂಡು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸುತ್ತಾರೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಿಂದ ಎಕ್ಸ್‌ಕ್ಯೂಟ್ ಮಾಡಬೇಕು. ಇವತ್ತು ಡಿ. ಎಸ್. ಪಿ. ಮತ್ತು ಕಲೆಕ್ಟರ್‌ಗಳ ಮೇಲೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಮುಂದಾಳುಗಳ ವರ್ಚನ್ನು ಬಹಳವಾಗಿ ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತಿದೆ ಪೋಲೀಸ್ ಖಾತೆಯ ಆಡಳಿತ ದಕ್ಷರಾದವರಿಂದ ನಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳು ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಬೇಕೆಂದು ಏನಂತಿಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇವತ್ತು ನನಗೆ ಸುರಕ್ಷತೆ ಇಲ್ಲ. ಪೊಲೀಸಿನವರ ಕೈವಾಡದಿಂದ ಏನು ಅನಾಹುತ ಜರುಗುತ್ತದೆ ಹೇಳಲಿ ಕಾಗದು. ಇಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ನಾನು ಮಾತನಾಡಿತು ಬಹುದು. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಯಾವ ಪ್ರಕಾರವಾದರೂ ಜನರ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಆಗುತ್ತಿದೆಯೇ ಇಲ್ಲವೇ ಎಂಬುದನ್ನು ವಿಚಾರಮಾಡಬೇಕು. ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಬಂದೋಬಸ್ತನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡಬೇಕು. ಸರಿಯಾದ ಆಡಳಿತ ನಡೆಯಲು ರೊಕ್ಕ ಕೊಟ್ಟರೆ ಇಲಾಖೆಯನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬಂದೋಬಸ್ತು ಮಾಡಬಹುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ದಿವ್ಯಾಂಡನ್ನು ನಾನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ವಿರೋಧಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

5-30 P.M.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ.—ವಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೇ, ನಾನು ಕೇವಲ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾಲ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಏನೇನು ಸಲಹೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಏನೇನು ಆರೋಪಣೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಏನೇನು ಉತ್ತರಿಸಿದ್ದಾರೆ, ಅದನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಸಭೆಯಮುಂದೆ ಇಟ್ಟು ನಂತರ ಸಾಮಾನ್ಯ ಪಾಲಿಸಿ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಭಾಷಣಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಬಿಡುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಕೆಲವರು ಉತ್ತರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವರು ಸಣ್ಣ ಘಟನೆಗಳನ್ನು ಭೂತ ಕನ್ನಡಿಯಲ್ಲಿ ನೋಡಿ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವರು ಸರ್ವೇ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಆರೋಪಣೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ಯಾವ ಸದಸ್ಯರೇ ಆಗಲೇ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಒಂದು ಕ್ರಿಯಾತ್ಮಕವಾದ ಒಂದು ಸಲಹೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೇ ಎನಿಸಿ, ಉತ್ತರಿಸಿ ಆಗಲೇ ಸಣ್ಣದನ್ನು ದೊಡ್ಡದು ಮಾಡುವುದಾಗಲಿ ಅದವಾ ಸರ್ವೇ ಸಾಮಾನ್ಯವಾದ ಆರೋಪಣೆಯನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಸರಿಯಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜಿ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪ.—ಇನ್ನೇನು ಹೊಗಳಬೇಕೆ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಕ್ರಿಯಾತ್ಮಕವಾದ ಸಲಹೆ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಶ್ರೀ ಪುಟ್ಟರಾಮಯ್ಯ ನವರು ಭಾಷಣ ಮಾಡುತ್ತಾ ಪೊಲೀಸನು ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ವಿಪರೀತ ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟಿದ್ದರಿಂದ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡುವುದು ಎಲ್ಲಾ ಸಂಸ್ಥಾನಗಳಿಗಿಂತಲೂ ಕಡಮೆ. ಈಗ ಪೊಲೀಸ್ ದಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ನು ಪುನಃ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಈಗ ತಾನೆ ಅದು ಪರಿಪೂರ್ಣವಾಗಿದೆ. ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಇಲಾಖೆಯ ವೆಚ್ಚ ಎಲ್ಲ ಸಂಸ್ಥಾನಗಳ ವೆಚ್ಚಕ್ಕಿಂತ ಕಡಮೆ ಇದೆ. ಶ್ರೀ ಪುಟ್ಟಣ್ಣನವರು ಭೂತ ಕನ್ನಡಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ವೆಚ್ಚ ಹೆಚ್ಚು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಇನ್ನೂ ಕಡಮೆ ಮಾಡಿದರೆ ಅಂಥವರಿಗೆ ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಕೆ. ನಾಗೂರ್ (ಬಿಜಾಪುರ).—ಅವರು ಹೋಗಬೇಕು ಎಂದು ನಿಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೇ? ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಅಪೇಕ್ಷೆ ಪಡಬಾರದು ಎಂದರೆ ನಾಯಬೇಕೇ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಒಳ್ಳೆಯ ರೀತಿಯಿಂದ ಸುಸಜ್ಜಿತವಾದ ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ತಯಾರು ಇದ್ದೇವೆ. ಎಲ್ಲರಿಗೂ ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ನಿರ್ಧರಿಸಿದೆ. ಪ್ಯಾಲೇಸ್ ಗಾರ್ಡ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಮಾತು ಹೇಳಿದರು. ಅದು ಹಿಂದಿನಿಂದ ಬಂದಂಥ ಪದ್ಧತಿ ಇದೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಅದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ

ಮಾಡಿ ಏನು ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೋ ಅದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

Sri C. J. MUCKANAPPA.—May I know when are you going to take a decision?

Sri K. S. SURYANARAYANA RAO (Mysore city).—Is the Government going to take a decision to continue or discontinue?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಗವರ್ನರಿಗೆ ನಾವು ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅವರಿಗೋಸ್ಕರ ನಾವು ಪಡೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಎಲ್ಲ ಜಾಸ್ತಿ ಇದೆಯೋ ಅಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಪರಿಶೀಲನೆ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ಮತ್ತು ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಕೆ. ಪುಟ್ಟರಾಮಯ್ಯ.—ಬನ್ನಿ ಮಂಟಪದ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಪೊಲೀಸ್ ಹಾಕಿರುವುದು ತಮ್ಮ ಗಮನದಲ್ಲಿಯೇ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಅದನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಪರಿಶೀಲನೆಮಾಡುತ್ತದೆ. ಇನ್ನು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕರಿಯಪ್ಪನವರು ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಸಭೆಯಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಕನಕಪುರದ ವಿಚಾರವನ್ನು ನಾನು ಮೈಯ್ಯಕ್ಕಿಕ್ಕವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಅದು ಸ್ವಲ್ಪ ನಿಜಕ್ಕೆ ದೂರ ಎಂದು ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಅನಿಸುತ್ತದೆ. ಸ್ವಲ್ಪ ನಿಜ ಇರಬಹುದು. ಆದರೆ ಅವರು ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಏನು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೋ ಅದನ್ನು ಮೀರಿ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ನಾವು ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ತಹ ಬಂದಿಗೆ ತಂದಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಸಭೆಯಮುಂದೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಡಾ|| ಪಾರ್ಥಸಾರಥಿಯವರು ಹಾಸಿ ಟರ್ ಸೌಲಭ್ಯದ ವಿಚಾರ ಹೇಳಿದರು. ಇಷ್ಟಾದರೂ ಪೊಲೀಸಿನವರೇ ಕನಿಕರ ಬಂತಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ಸಂತೋಷಪಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜಿ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪ.—ಐ. ಎ. ಎಸ್. ಮತ್ತು ಐ. ಪಿ. ಎಸ್. ಬೇಕಾದಷ್ಟು ದುಡ್ಡು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಾರೆ, ಬಳಿ ಕುದುರೆಗಳ ಹಾಗೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಡಾ|| ಹೆಗ್ಗಡೆಯವರು ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಬಹಳ ಸಹಾನುಭೂತಿಯಿಂದ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇಷ್ಟರಲ್ಲೇ ಸರ್ಕಾರದವರು ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಕಾನ್‌ಸ್ಟೇಬಲ್ ಮತ್ತು ದಫೇದಾರರ ಪ್ರಮೋಷನ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಶೀಲಿ ಬಾಬಿ ಆಗುತ್ತಿದೆಯೆಂದು ಡಾ|| ಪಾರ್ಥಸಾರಥಿಯವರು ಹೇಳಿದರು. ಅಂಥಾದ್ದು ನನ್ನ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈಗಿನ ಪೊಲೀಸನು ಇಲಾಖೆಯ ಮುಖ್ಯಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಅಂಥಾದ್ದಕ್ಕೆ ಯಾವುದಕ್ಕೂ ಅವಕಾಶ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಅಂಥಾದ್ದರಲ್ಲಿ ಅದು ಆಗಿರಲಾರದು ಎಂದು ನನ್ನ ಭಾವನೆ. ಶ್ರೀ ಸದೋಜಾತಪ್ಪಯ್ಯನವರು ಅನೇಕ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಉತ್ತರಿಸಿ ಎಂದು ಎನಿಸುತ್ತದೆ. ಅವರು ಹೇಳುವಾಗ ಸರಿಯಾದ ಮತ್ತು ವಸ್ತುತಃ ನಿಜವಾಗಿರುವ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿತ್ತು. ಇಪ್ಪತ್ತಿನವರೆಗೆ ಒಂದು ದಿವಸ ಕೂಡ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಒಂದು ದಿವಸ ಕೂಡ ಅದನ್ನು ನನ್ನ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದಿಲ್ಲ. ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಗಮನಕ್ಕೂ ಕೂಡ ತಂದದ್ದು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ತಂದಿಲ್ಲ ಎಂದು ನನ್ನ ಭಾವನೆ.

(ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ)

ಅಸೆಂಬ್ಲಿ ಮುಂದೆ ಬಂದು ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಕೃತ್ಯಗಳ ಮೇಲೆ ಆರೋಪಣೆ ಮಾಡುವುದು, ಸಮಂಜಸವಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ, ನಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದಿದ್ದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿತ್ತು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

Sri C. J. MUCKANNAPPA.—Suppose we bring a particular thing to the notice of the Chief Minister or yourself, you reply that the allegations made in our letter are found to be baseless. That is what you write to us. You do not enquire into the matter. You don't ask us to establish the case.

Sri B. BASAVALINGAPPA.—We make an enquiry and if we come to the conclusion that the allegations are baseless we will tell you that the allegations are baseless. ಶ್ರೀ ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪ ನವರು ಒಳ್ಳೆಯ ಸಾಧುವಾದ ಕ್ರಿಯಾತ್ಮಕವಾದ ಸಲಹೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಬಹಳ ಸಹಾನುಭೂತಿಯಿಂದ ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಕೆಲವು ಉತ್ತರಗಳಿಗೆ ಮಾದಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

Sri C. J. MUCKANNAPPA.—May I know which are those things that are exaggerated?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಪೊಲೀಸ್ ಇನ್‌ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರ್ ಬಸ್ ಮಾಲೀಕರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದುಕೊಂಡು ವ್ಯವಹಾರ ನಡೆಸುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜಿ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪ.—ಸ್ವಾಮಿ, ಇನ್‌ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರ್ ಅವರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಅಫೀಸ್ ಮಾಡುವುದು ಅಲ್ಲ ಮತ್ತು ಕೂಡುವುದೂ ಅಲ್ಲ. ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಇರತಕ್ಕ ರಿಕಾರ್ಡ್ ನಿಂದ ಡಿ.ಎಸ್.ಪಿ. ಮತ್ತು ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮೀಷನರು ಹೇಳಿರುವುದನ್ನು ತಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇಡುತ್ತೇವೆ. ಒಂದೇ ಒಂದು ಅಕ್ಷರ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಇದ್ದರೆ ಹೇಳಿ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಸ್. ನೂರ್‌ನಾರಾಯಣ ರಾವ್.—ತಮ್ಮ ಹತ್ತಿರ ಹೇಗೆ ರಿಕಾರ್ಡ್ ಬಂತು?

Sri C. J. MUCKANNAPPA.—What is the Police Inspector doing at Sira? What is the service he is rendering to the public at large? The Co-operation Minister's relative is the proprietor. I am making it very clear. He holds the office at his relative's house. It is there he conducts enquiry into the complaints.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ ಅವರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಹೇಳಿದರು. “ಎರಡು ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ನಾನೇ ಲಂಚ ಕೊಟ್ಟೆ” ಎಂದು ಅವರು ತಿಳಿಸಿದರು.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜಿ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪ.—ಹೌದು, ಕೊಟ್ಟೆ ಕೊಡದೆ ವಿಧಿಯಿರಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಅವರು ಅದನ್ನು ಸಮರ್ಥನೆ ಕೊಡ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಅದಕ್ಕೇ ಹೇಳುವುದು, ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ National

Character ರಾಷ್ಟ್ರದ ನಡತೆಯನ್ನು build up ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಾವು ಇಂದು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಲಂಚ ರುಪುವತ್ತು ನಿರ್ಮೂಲಮಾಡಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ: ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇದೇ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಿರುತ್ತದೆ, ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಈ ರೋಗ ನಮ್ಮಿಂದ ಹೊಗುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾರು ಇದಕ್ಕೆ ಉತ್ತೇಜನ ಕೊಡುತ್ತಾರೆಂದು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುವುದಾದರೆ—ಕೊಡುವುದೂ ತಪ್ಪು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದೂ ತಪ್ಪು. ಆದರೆ ಹೀಗೆ ಕೊಡುವವರನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿನ ತಪ್ಪು ಕೊಡುವವರು ತಮ್ಮಂಥವರು! ಬಹಳ ಧೈರದಿಂದ ಎರಡು ರೂಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟೆಂದು ಈ ಅಸೆಂಬ್ಲಿಯ ಮುಂದೆ ಹೇಳಿದ್ದೀರಲ್ಲ! ಹಾಗೆ ತಮ್ಮಂಥವರು ಕೊಡಬಾರದಾಗಿತ್ತು, ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದು ಅಂಥವರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷೆ ಮಾಡಿಸಬೇಕಾಗಿತ್ತು.

Sri C. J. MUCKANNAPPA.—Under the circumstances I am compelled to pay. My friend as a lawyer knows whether or not Police people are bribed.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಯಾವ ಸಾಮಾನ್ಯ ಪ್ರಜೆಯೇ ಆಗಲ ಯಾರೊಬ್ಬನೇ ಆಗಲ ಕಾನೂನಿನ ಉಲ್ಲಂಘನೆ ಮಾಡಿದರೆ, ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಶಿಕ್ಷೆಗೆ ತೆರೆ ಬಾಗುವ ಧೈರ್ಯ ಮತ್ತು ಅಂಥ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ನಡತೆ ನಮ್ಮ ಜನರಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯಬೇಕು. ದೊಡ್ಡವರೇ ಆಗಲ, ಚಿಕ್ಕವರೇ ಆಗಲ ಕಾನೂನಿನ ಸಮ್ಮುಖದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರೂ ಸಮಾನಸ್ತಂಧರು. ಯಾವಾಗ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಮನುಷ್ಯರೇ ಕಾನೂನಿಗೆ ತೆರೆ ಬಾಗುವುದಿಲ್ಲವೋ, ಆಗ ಸಾಮಾನ್ಯರ ಮೇಲೆ ಅದು ಏನು ಪರಿಣಾಮವಾಗುತ್ತದೆ ದೋಚಿಸಿ ನೋಡಿರಿ. ದೊಡ್ಡವರೇ ಲಂಚಕೊಟ್ಟು ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ತಾವೂ ಅದೇ ರೀತಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಜನರಲ್ಲಿ National Character ನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಿಸಬೇಕು. ರಾಷ್ಟ್ರವನ್ನು ಶಕ್ತಿಯುತವಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ, ನಮ್ಮಲ್ಲಿನ intelligentia ತೀವ್ರವಾಗಿ ರಲ್ಲಿ ಮೊದಲು ಕಾನೂನಿಗೆ ತೆರೆಬಾಗುವ ಪ್ರವೃತ್ತಿ ಉಂಟಾಗಬೇಕು. ಇದೇ ನಮ್ಮನ್ನು ಶಕ್ತಿಯುತವಾಗಿ ಮಾಡುವಂತಹದು. ಆ ಮನೋಧಾರ್ಥ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಸ್. ನರಸಿಂಹಯ್ಯ (ಹೆಬ್ಬಾರು).—ಮನೋಧಾರ್ಥ ಎಂದು ಈಗ ಹೇಳಿದರಲ್ಲ, ಲಂಚ ಕೊಟ್ಟರೆಂದು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡರಲ್ಲ, ಅವರಮೇಲೆ ಕಾನೂನಿನ ಪ್ರಕಾರ ಕೆನುಹಾಕುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಶ್ರೀಮಾನ್ ದಾನಪ್ಪ ನವರು ರಿಕಾರ್ಡ್ ಮೆಂಟು ಸರಿಯಾಗಿ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು ಆರೋಪಣೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದುವರೆಗೂ ಸರಿಯಾಗಿ ಆಯುಕ್ತೇ ಇಲ್ಲವೋ ಎಂಬುದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆಮಾಡಿಲ್ಲ. ಆದರೆ, ಸರಿಯಾಗಿ ಯಾರು ಯಾರಿಗೆ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ ಸಿಕ್ಕಿ ಬೇಕಾಗಿತ್ತೋ ಅವರಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲವೆಂದು ನನ್ನ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ. ಅದರಲ್ಲೂ Backward Community ಯವರಿಗೆ ಮತ್ತು ಷೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಕ್ಯಾಸ್ ಮತ್ತು ಟ್ರೈಬ್ ನವರಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ. ಅದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ನೂಕ ಸಲಹೆ ಕೊಟ್ಟು ಸರಿಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಭರವಸೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಜನಮಯ್ಯ.—ಈಗ ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಪೆಡ್ಲೊಲ್ಡ್ ಕ್ಯಾನ್ಸ್ ಮತ್ತು ಪೆಡ್ಲೊಲ್ಡ್ ಟ್ರೈಬ್ಸ್‌ನವು ರಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಜನರಿಗೆ ಪ್ರಮೋಷನ್ ಸಿಕ್ಕಿದೆ, ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದಮೇಲೆ ಎಷ್ಟು ಜನ ಇನ್ನೂ ಪೊಲೀಸ್ ಕಾನ್ಸ್ಟೇಬಲ್‌ಗಳಾಗಿರಬೇಕು ಇನ್ನೂ ಉಳಿದಿದ್ದಾರೆ ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಪೊಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಪೆಡ್ಲೊಲ್ಡ್ ಕ್ಯಾನ್ಸ್ ನವರು ಇರುವುದೇ ಕಡಮೆ. ಗೆಜೆಟ್ ನೌಕರಿಯಲ್ಲಿ ಇಬ್ಬರು ಮಾತ್ರ ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಪ್ರಮೋಷನ್ ಸಿಕ್ಕಿದೆಯೇ ಇಲ್ಲವೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಪಂಚಲಿಂಗನೇ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಸಿಕ್ಕಿದೆಯೆಂದು ಭಾವನೆ. ಸಿಕ್ಕದ ಹೋಗಿದ್ದರೆ ಸರಿಪಡಿಸುತ್ತೇವೆ.

ವಾಸದ ಮನೆಗಳ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಪೊಲೀಸ್ ದಳದವರಿಗೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ವಾಸ್ತು ಸದಸ್ಯರು ಕಳೆದ ಕಳೆಯಿಂದ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ಇವರಿಗೆ ಕೃತಜ್ಞನಾಗಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಯೋಜನೆ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ತಾಲ್ಲೂಕು ಕಡೆ ಕಾರ್ಪಸ್ ರಿನ್ಯೂಯಲ್ ತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

ರೈಫಲ್ಸ್ ಲೈಸೆನ್ಸ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಪುಟ್ಟಣ್ಣ ನವರು ಒಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ರೈಫಲ್ಸ್ ಅವಶ್ಯಕತೆಯಿಲ್ಲವೋ ಅಲ್ಲಿ ಜನರು ರೈಫಲ್ಸ್ ಇಟ್ಟು ಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ರೈಫಲ್‌ನ್ನು ಮಲೆನಾಡು ಮತ್ತು ಕಾಡು ಪ್ರಾಣಿಗಳು ಬಂದು ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಾನಿ ಮಾಡುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲು ಇಟ್ಟು ಕೊಳ್ಳುವುದನ್ನು ಒಪ್ಪುತ್ತೇವೆ. ವಿಶೇಷ ಕೆಲಸಗಳ ನಿಮಿತ್ತ ಕೊಡುವುದನ್ನು ಒಪ್ಪುತ್ತೇವೆ. ಆದರೆ ಎಲ್ಲೆಡೆ ಹಿಂದಿಮುಂದಾದವುಗಳ ಹಾವಳಿ ಏನೂ ಇಲ್ಲವೋ ಅಥವಾ ಆಯುಧಗಳ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇಲ್ಲವೋ ಅಂಥ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಇಟ್ಟು ಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದ ರಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಜಮೀನಾರರುಗಳು ಇಟ್ಟು ಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಅದರ ಅವಶ್ಯಕತೆಯೇನೋ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಾಗಿಲ್ಲ.

ಒಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರು.—ಆತ್ಮ ಸಂರಕ್ಷಣೆಗೆ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲವೇ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ.—ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ನಾವಿರಲೇವೆ. ಆದರೆ, ನೀವು ಹೇಳಿ, ೦೩ ಸೆಂಟ್ ಪ್ರೊಟೆಕ್ಷನ್ ಎಂದು ಇಟ್ಟು ಕೊಂಡಿರುವ ರೈಫಲ್ಸ್‌ನಿಂದ ಕೆಲವು ಕಡೆ ಏನಾಗುತ್ತಿರಬಹುದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಾನೇ ಒಂದು ಗ್ರಾಮಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಗೌಡ ರೈಫಲ್ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಬದವರನ್ನು ಹೆದರಿಸಿ ಬಿಟ್ಟು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಸಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದ. ಪ್ರಾಣಭೀತಿ ಹುಟ್ಟಿಸಿ ಅವರಿಗೆ ತೊಂದರೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದ ಪ್ರಸಂಗಗಳು ನನ್ನ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿವೆ. ಇಂಥ ಪ್ರಸಂಗ ಎರವಾಗ, ಅವಶ್ಯಕತೆಯಿರುವವಾಗ ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಕೊಡುವುದು ಬೇಕೇ ಬೇಡವೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಸರಿಮಾಡ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ.

ಕೊನೆಯದಾಗಿ, ನನ್ನ ಭಾಷಣ ಮುಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ 1947ರ ಹಿಂದೆ ಈ ಇಲಾಖೆಯವರ ಮನೋವೃತ್ತಿ ಯಾವರೀತಿ ಇತ್ತು, ಈಗ ಎಷ್ಟರವುಟ್ಟಿಗೆ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗಿವೆಯೆಂಬುದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. 1947 ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಜಾರಾಜ್ಯ ಅಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಬಂತು. ಪ್ರಜಾರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ನಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪ್ರೇಮದಿಂದ, ರಾಷ್ಟ್ರದ ಮೇಲಿನ ಮಮತೆಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಆದರಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಪೊಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆಯವರು...

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ರಾಮಯ್ಯ.—ರಾಷ್ಟ್ರಪ್ರೇಮ ಎಂದು ನೀವು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ ನಮ್ಮ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ನಡೆದಿರತಕ್ಕ ರಾಷ್ಟ್ರದೋಷದ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆ ಹೇಳಿದರೆ ಏನು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ.—ನಮ್ಮ ಪೊಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ರಾಷ್ಟ್ರದಮೇಲೆ ಪ್ರೇಮವಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಹಗಲಿರಲೂ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹಗಲಿರಲೂ ಮನೆ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಕೂಡ ಮರೆತು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ. ಕಾನ್ಸ್ಟೇಬಲ್‌ಗಳು ಮಾತ್ರ ಅಲ್ಲ, ಅಧಿಕಾರಿಗಳೂ ಕೂಡ. ಆದರೆ ಒಂದು ವಿಷಯ ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತೇನೆ. ಯಾರು 1947 ನೆಯ ಇಸವಿಗೆ ಹಿಂದೆ ದಬ್ಬಾಳಿಕೆಯ ಮನೋವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದರೋ, ಅಂಥವರು ಕೆಲವರು ಇನ್ನೂ ಇದ್ದಾರೆ; ರಿಟೈರ್ ಆಗಿಲ್ಲ. ನಾವು ಯಾರೇ ದುರಹಂಕಾರ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿರಲಿ, ರಾಷ್ಟ್ರ ಪ್ರೇಮವಿಲ್ಲದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿರಲಿ, ಲಂಚ ರುಪು ವತ್ತುಗಳಿಗೆ ಕೈಯೊಡ್ಡುವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿರಲಿ ಅಂಥವರ ಮೇಲೆ ಉಗ್ರ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಉದಾಹರಣೆಗಾಗಿ, ಈ ವರ್ಷ 190 ಪೊಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮೇಲೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಸರ್ಕಾರದ ನಿರೀಕ್ಷೆಯ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಬಾರದ ದುರ್ನಡತೆಯುಳ್ಳ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿದ್ದರೆ ಅಂಥವರ ಮೇಲೆ ಉಗ್ರಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

Sri B. D. JATTI—Mr. Speaker. Sir, I have heard the various suggestions made by all the Hon'ble Members who have taken part in the debate. Really some of the Hon'ble Members have made very valuable suggestions and Government will have to take into consideration all those suggestions and bring them into practice. Some Hon'ble Members have made certain criticisms which may not be fully correct; they may be partially correct. And there are certain statements which are wholly incorrect. As all of you know, this is the one department which will receive criticism much more than any other department. Other Ministers who are holding the portfolios except Police will have something to give to the people. For example the Minister for Public Works may say, "I will give a tank; I will construct a bridge or road there"; similarly the Food Minister may say, "I will give sufficient food at a proper rate"; the Education Minister may say, "I will give some schools and colleges"; but this (Police) Department does not give anything to anybody.

Sri C. J. MUCKANNAPPA—It gives protection.

Sri B. D. JATTI.—This is a department which has to do a most difficult task because it has to deal with offenders. Offenders are not ordinary people; they are not people who are known for their honesty and integrity; they are people who are thieves, robbers, dacoits, murderers. They know how to evade the presence of the people. They are good experts, more experts than the Police Officers themselves in their field. So, it is a hard task which must be done by the Police. It is their lot because they are appointed in the department and they will have to work honestly and sincerely if they want to be successful and create a proper atmosphere in this State and elsewhere. If proper atmosphere is there they will get the help of the people by way of coming as witnesses to support the case with the facts which they actually saw with their own eyes.

There is some history behind this. The facts are that all of us are responsible. I am reminding you that when we started agitation against the Britishers we did something which was not legal and which was not regular. Before we got our independence we also did something which was not strictly legal or regular. We did that not with a view to do anything wrong but we wanted that the foreigners should not be there and should go out. We wanted Swaraj. We have got it and we have to be careful. Our own people in general, particularly the villagers are afraid of some goondas and that has affected the atmosphere. In order to bring about a good atmosphere full protection has to be given by the Police Department and at the same time some honest people should come forward even at the risk of their lives or property to help the police in order to book offenders. It is a hard job which will have to be done both by the people as well as by the Police Officers. With these important preliminary remarks, I will try to give replies to some of the points raised on the floor of the House now and also during the general discussion on the Budget. Then I will say how the administration is going on, whether there is some improvement in some branches, and,

where there is no improvement in some of the branches I am going to admit is.

The first is, one of the members wanted to know the result of Muni-amma's case. I know this case was discussed on the floor of this House at length and at that time it was not possible to know the decision of the enquiry because the enquiry was entrusted to the First Class Magistrate. He has submitted his report. I will read the substance of the report :

“In view of the aforesaid circumstances and after giving due and anxious consideration to all the aspects, I come to the finding that the death was neither due to beating nor rape at Seshadripuram Police Station, that her death was solely due to the natural cause, namely, toxæmia as a result of infection by the enteric group of organism.”

Sri V. SRINIVAS SHETTY (Coondapur).—What is the date of the report?

Sri B. D. JATTI.—17th December 1958. It was an enquiry by a First Class Magistrate and not by an executive officer.

Next, it is alleged that on 16th December 1958, one Srimathi Sarojamma, daughter-in-law of Sri Nannomal Sait, Proprietor, Ananda Bhavan, Mandya, was assaulted and the assailants are reported to have poured kerosene oil over her and set fire to her clothes. Immediately after a complaint was received the police took action to give first aid to the injured lady and a case was registered against the two accused persons, namely, Venkata and Puttaswamy. The accused are facing trial in the court of the First Class Magistrate and so the matter is *sub judice*.

Reference was made by Sri S. Kariappa to the gambling case in Kanakapura in the house of one Govindappa. The case against 31 persons is before the Court of First Class Magistrate, Ramnagar. As many as three to four lawyers are defending the accused and the Police Daffedar is one of the accused in this case. He is under suspension. Action will be taken against the Daffedar after the disposal

of the case. So this matter also is *sub judice*.

In the general discussion on the Budget, the Hon'ble Member Sri K. T. Jambanna made certain drastic criticisms against the Police Inspector working in that area. For the information of this House, I can say that Sri K. T. Jambanna, according to my information, is the President of the Municipality, Davanagere, and as President of the Municipality he ought to be interested in the Municipal Councillors. According to my information which I have got officially, his allegation is that a false case was lodged against a Municipal Councillor of Davanagere. I am not going to say that it is false; it is not correct. I am just narrating the whole thing so that there may not be any doubt in the minds of the members. The allegation of the member refers to a Municipal Councillor by name Sri Lakkappa. He has two sons and three daughters. He has two wives. One of his wives was prosecuted for drunkenness. Her name is Smt. Munigavva. She was being taken to a doctor for examination when his two sons and son-in-law assaulted the Police Constable and the case against them ended in conviction on 14th November 1958. Similarly his son was prosecuted on 19th February 1959 for drunkenness and was convicted. This is the case to which the Hon'ble Member referred.

Next, according to my information, Sri Babu Rajendra, son of Sri K. T. Jambanna, M.L.A., was involved in a petty case launched in the First Class Magistrate's Court for driving a car without licence in the limits of Davanagere Town. He was fined ten rupees six months back for this offence. In the second case he is an accused in Crime No. 373 of 1958 of Davanagere South Station under sections 143, 147, 341, I.P.C. for.....

Sri B. K. PUTTARAMIYA (Channapatna).—I rise to a point of order. Just now the Chief Minister was good enough to announce the names of the accused; is it permissible? There is already a ruling by the Chair that no names should be furnished in these matters. I want a ruling on this.

L.A.

Sri K. S. SURYANARAYANA RAO.—If I may interrupt. What is placed before the House is a fact. If I have understood the proceedings in this House correctly such references should not be made or names of such persons should not be mentioned only when they are not in a position to defend themselves. But in cases where facts are placed before the House and when they are published in the proceedings or have appeared in the newspapers, it makes no difference. Only where a particular case is pending in a criminal or civil court, facts relating to that case cannot be placed before the House.

6 P.M.

Sri C. J. MUCKANNAPPA.—Suppose the High Court has delivered a judgment in which it has passed strictures and sarcastic remarks against this Government. Can I bring a certified copy of that and say that this is the judgment, this is the Chief Minister, this is the Deputy Home Minister, and all that? This is what the Chief Minister is trying to do. There are 3 or 4 very clear rulings to the effect that the name of a person who is not present in the House or who is not a member of the House should not be dragged in as he cannot defend himself in the House. That being so, I do not know why my friend who is a lawyer is trying to twist matters. I request the Chair not to allow names to be brought in.

Sri B. D. JATTI.—Sir, I understand the spirit of the objection of Sri Puttaramiya. I have no intention of bringing any names here and so I do not wish to say anything more in this matter. I only wanted to place facts before the House. But if it is not necessary for me to do so I will not do that. I am not interested in bringing any names before the House.

Sri C. J. MUCKANNAPPA.—But the Chief Minister did bring in names here.

Sri B. D. JATTI.—I never said that an M.L.A. did such and such a thing for which a case is going on against him. So, it is not correct to say that I am interested in bringing in names and I purposely introduced names here.

(SRI B. D. JATTI)

Then, Sir, a passing reference was made to smuggling in Goa border. I wish to bring to the notice of the House that checking the smuggling across the border is the primary responsibility of the Customs authorities and not that of the police. In spite of that, the work which is done by our police in this respect is really commendable. Because the coastline is hundreds of miles long and there is also forest area, it is very difficult to find out the culprits, but still they are doing their level best. In order to give an idea of the work done by the police I will give the House the value of the articles seized by them :

	1956	Rs.
Luxury articles	...	4,488
Liquor	...	11,399
	1957	
Luxury articles	...	27,862
Liquor	...	6,956
Gold	...	12,358
Currency	...	5,257
	1958	
Luxury articles	...	46,241
Liquor	...	3,781
Currency	...	59,756

Similarly some of the people who are known to be goondas have been externed after taking externment proceedings against them. This is a difficult task, but whatever the police have done is cent per cent perfect. It is a difficult task because of the long coastline and the forest area which offers sufficient scope for smuggling.

As I have already mentioned, I will try to give facts regarding the administration in the different branches of this Government. The administration of the Police Department in the State is satisfactory according to me. It may not be satisfactory according to all. The law and order position continues to be normal. This is the statement with which I would like to proceed further.

After the formation of the new Mysore State, there were 5 administrative units and there were 5 different sets of laws, rules and manuals. It

was very difficult for the administration to bring uniformity in the working of the Police Department. In spite of that difficulty, the Police have done very well.

My friend Sri Arumugham made a remark about the appointment of old and retired persons. I do admit that it should be the policy of this Government and it is the policy of this Government not to appoint as far as possible retired persons unless they are technical hands and technical hands are not available. Perhaps, if my impression is correct, the Hon'ble Member made a reference to the previous I.G.P. What the previous I.G.P. did is there before us. Opinions may differ as to how he worked, but I do not want to go into that question now. But I would like to mention one thing he has done. He tried to reorganise all the districts in the matter of police administration. Credit for that must be given to Sri Monappa. I should not forget to mention the work which he has done very nicely. As he had worked in different States he had wide experience and he had got a comparative idea of the organisation of the police districts in the different States. So I have to admit that he has done that much good work.

SRI B. K. PUTTARAMIYA.—You have not accepted his recommendation about the Home Guards.

SRI B. D. JATTI.—As regards the Home Guards, I agree with Sri Puttaramiya that the previous I.G.P. did not recommend the continuance of the Home Guards in the Bombay Karnataka area. Since we have not a new I.G.P., Government want to take his opinion and Government want to take the opinion of the House also. We are not very particular either to continue or discontinue the Home Guards. If it is the consensus of opinion of the M.L.A.s and the M.L.C.s that this institution is not going to help us, then Government are not very particular that the Home Guards should continue at any cost. That matter is under consideration by Government. If we feel that what the Hon'ble Members have said is right, then we will have no hesitation in deciding that way. We

are not committed in any way to have this organisation in the State.

Then there was a point raised about pay scales. It was suggested by many of the Hon'ble Members that one of the reasons for the ordinary police constables being corrupt is that they are paid very poorly and so they tend to become dishonest. We will have to agree that these are poor people, but even if they suffer on account of hunger they are not going to be dishonest. That is the type of men we have. There are some people doing the same job, but drawing different scales of salaries. This was the point that the Government took into consideration to the extent possible while evolving new scales of pay in the new State. I shall give the pay scales of the different States from which all our constables have come.

Sub-Inspectors.

Old Mysore	... 70 to 150
Madras	... 80 to 150
Coorg	... 80 to 200
Hyderabad	... 85 to 154
Bombay	... 120 to 210

The revised pay scale in new Mysore State is 80 to 200. The revised pay scale for new Mysore State was announced on 25th January 1957 and officials coming from all the integrated areas have been permitted either to retain their old pay scale or to accept the revised pay scale and so from 25th January 1957 there will not be any difference between the pay scales of the Police Sub-Inspectors working in new Mysore State. The Hon'ble Member Sri Puttaramiya said with reference to the previous pay scales that we should try to go up to the maximum in one of the States. But I want to say that we have to fix a uniform pay scale for all.

The Bombay scales are too high and it may not be possible for us to adopt them considering our present financial position. The pay scale now given seems to be proper and correct for the present.

I will now give the pay scales of constables : In old Mysore it was Rs. 22-32, Coorg: 35-45, Hyderabad 30-39, Bombay 35-40. Revised pay scale for the new Mysore State for con-

stables is Rs. 30-40. That means Rs. 8 more for the old Mysore people and this is nearabout the pay scales in the neighbouring States.

Assistant Sub-Inspectors: Mysore Rs. 50 fixed; Madras 40-60; Coorg 60-80; Hyderabad 68-90; Bombay Rs. 75; revised pay scale Rs. 55-70.

Head Constables First Grade: Mysore Rs. 40-60, Madras 40-60, Coorg 40-60, Hyderabad 55, Bombay 65. Revised pay scale for the new Mysore State is Rs. 50-60.

Head Constables Grade Two: Rs. 35 old Mysore, 40-60 Madras, 40-60 Coorg, Rs. 42-14-0 to 60 Hyderabad, Bombay Rs. 50 and Revised pay scale for new Mysore State is Rs. 40-50.

Sri V. SRINIVAS SHETTY.—Does not the Chief Minister feel that what has been given to the head constables is lower than what is given to the foresters and lower division clerks and teachers, who have the same qualifications.

Sri B. D. JATTI.—There may be differences. I am not going to say that these pay scales favourably compare with the pay scales in other departments. This is what has been done and if it is necessary, it will be reconsidered.

Sri V. SRINIVAS SHETTY.—Can the Chief Minister give us the pay scales of the Mysore Fire Service?

Sri B. D. JATTI.—I have not got that information. I will give it. After all, the pay scales have to be given to the House and cannot be kept back.

Sir, a point was raised regarding the reorganisation of the districts. That is an important issue and I will give information for the benefit of the House. Government have already sanctioned reorganisation schemes in, respect of Mysore, North Kanara, Bellary, Dharwar, Bijapur and Belgaum. The Reorganisation scheme of the districts of Man'ya, Chitaldrug, Tumkur, K.G.F., Bangalore, Kolar, Bidar, Raichur, Gulbarga, Coorg and South Kanara districts are ready and will be sanctioned within a few days.

Sri C. J. MUCKANNAPPA.—Will the report be placed on the table of the House?

Sri B. D. JATTI.—No sooner Government approves the scheme, they will be gazetted and printed. As I mentioned, at the first stage they have been gazetted and printed. They have been given for the information of the people, including the House.

Sri V. S. PATIL.—When the districts are being organised, will the Government consider our claim to have three taluks of Karwar and three taluks of Belgaum to be formed into a separate district?

Sri B. D. JATTI.—That is a different point. I am now talking about the reorganisation of police. Reorganisation of districts may be discussed when the House discusses the Gorwala report.

One of the points raised was regarding the training institutions. At Mysore it was known as the Police Training School. Sri Puttaramiya asked about it. It has now been upgraded to the status of a college, making provision for training gazetted officers and also Sub-Inspectors.

Sri B. K. PUTTARAMIYA.—That is under the old Act.

Sri B. D. JATTI.—So long as the new Act does not come into force, the old Act has to be in force. Then there is the Central Recruiting School at Bidar. It has been recognised for training police constable recruits for the North Karnatak area. These are the arrangements for training constables and gazetted officers.

One other point was regarding the educational qualifications of police constables and others. Unless this is raised, the lot with which we have to work in the Police Department will not be better and the results may not be as we expect. It is not a question of morale. Mere education will not improve morale. An educated man may be immoral and so also an illiterate person may be moral. But the standards of the police constables will have to be improved and if they are sufficiently qualified and educated they would be able to understand more about crimes and the laws and they would be able to record crimes correctly and investigate them.

Government have issued instructions to the District Superintendents of Police to aim at the standards which I will shortly mention. While recruiting candidates, candidates should have passed at least.....

Sri C. J. MUCKANNAPPA.—Have the Government framed recruitment rules?

Sri B. D. JATTI.—Yes. New rules of recruitment have also been prepared and they are to be approved very shortly and I will give it to the House.

The qualifications are: 1. The candidates must have studied up to Eighth standard or III form or Lower Secondary class or its equivalent. 2. They should be able to read and write Kannada or regional language 3. Their height should be 5' 6". 4. Chest 32 to 34".

Sri B. K. PUTTARAMIYA.—I am qualified, Sir.

Sri B. D. JATTI.—You are qualified for becoming I.G.P.

Sri C. J. MUCKANNAPPA.—When are you going to promote him, Sir?

Sri B. D. JATTI.—Whenever he requests, the Government is prepared to consider his case (*Laughter*).

We are not only concerned with the educational qualifications. No sooner candidates are recruited, they are required to undergo training for a period of six months in one of the training institutions in Mysore State. They will therefore have better equipment to do their duties.

As regards Police Inspectors, nobody raised this point today, but that point was raised during the general discussion on the Budget. So far there is no direct recruitment of inspectors in all the five regions. In special cases Government has recruited on special occasions. From 1st November 1958 all vacancies of Inspectors are filled by promotion only, i.e., from the Sub-Inspectors. It is the opinion of the experts that there should be some link between the D.S.Ps. and P.S.Is. The seniormost P.S.I. with good experience and with good record may be promoted for the post of Inspectors. The minimum number of years they should have for being qualified to be promoted as Inspectors, is six years service as

Sub-Inspectors and their age should be below 52 years, the selection being made on examining the merit, ability and seniority and age of the Sub-Inspectors. This is the only link between the D.S.P. and Police Sub-Inspectors. One more point was gestured by the Hon'ble Member Sri Puttaramiya that henceforward the tendency of the Government should be to decrease the number of Police Constables and Police Officers and we should be more conscious of our own rights and liabilities and we should try to behave very well. That is the sum and substance of his speech. While doing so, he suggested that instead of recruiting more Police Officers, it was better to start Shanthi Sena, and entrust them with the work which normally the Police would have done.

A MEMBER.—If you do not do it, somebody will do it.

Sri B. D. JATTI.—I also appreciate the view-point suggested by the Hon'ble Member. Wherever possible, we would try to introduce Shanthi Sena. On the same lines, Village Defence Parties are organised in Bombay Karnatak with a view to check depredations of decoities, robberies, thefts, etc. It is proposed to extend the village defence parties to areas where crime is rather very heavy. Village defence committees are working in Mysore and they assist the police and tour villages at night and work for the protection of crops, etc. This is a good thing. In addition to Shanthi Sena, if these village parties, vigilance committees are increased they would be of more use to the villagers to carry on work.....

Sri B. K. PUTTARAMIYA.—Not on party lines?

Sri B. D. JATTI.—Shanthi Sena or village defence parties are not based on parties. So, nobody need be afraid of it. Sir, a reference was made regarding the delay in placing a new Police Bill before this Hon'ble House. Now, I can assure this House that the Draft Bill is completely ready and it has been scrutinised by experts and if it is possible, during this session we will try to place it before this House provided we finish other Bills which are ready.

Sri B. K. PUTTARAMIYA.—It must be placed before the House. We are prepared to sit for a few days more.

Sri B. D. JATTI.—I am also ready and it should be done in order to bring uniformity. Otherwise, it will be difficult for the Police Authority to run the administration smoothly. We are very anxious. Everything will be completed and it will be placed before the House as early as possible. Similarly Police Manual is completely ready. It will be introduced no sooner the Police Bill is introduced.

Sri V. SRINIVAS SHETTY.—You might be knowing that in the neighbouring State, a very eminent Committee has been formed to prepare the Police Manual with Sri N. C. Chatterjee as Chairman. Similarly, I would like to know whether this House would be given an opportunity to scrutinise the Police Manual before it is brought into force.

Sri B. D. JATTI.—Instead of appointing a Committee, I might just invite the Leader of the Opposition and one or two other persons in the Independents, Group and we can discuss it. There is no difficulty. We are not going to keep it back.

Sri V. SRINIVAS SHETTY.—It is not a question of difficulty. It is a manual which is of a permanent nature. There a Committee of Experts of all States has been set up to consider the Manual before it is published and brought into force.

Sri B. D. JATTI.—It is not a matter to be debated on the floor of this House. I wish to bring to the notice of the Hon'ble Member that the Leader of the Opposition or any other person may look into it and make suggestions.

Sri V. SRINIVAS SHETTY.—It is not a question of looking into it.

Sri B. D. JATTI.—One more point was raised on the floor of the House, and that is regarding the failure to take advantage of the deputation quota from the Government of India in respect of Police Officers. It was raised at the time of the general debate on the Budget. Sir, the numbers provided in that cadre for our State is 11. There are at present 7 I.P.S. officers on deputation with the Government of

(SRI B. D. JATTI)

India. These appointments are done by the Government of India and the procedure followed is, we are asked to send the names and they will select and appoint them and they will be asked to work on deputation in the Government of India Service. Similarly, there is a list of State Police Officers in Government of India Service on deputation and that number is 5.

Reference was made to the atrocities committed by the Police in dealing with the Satyagraha Movement in Belgaum, Karwar and Bidar Districts and Sri V. S. Patil raised it two days back when the general discussion on the Budget was going on. I can plainly admit one or two points in what Hon'ble Member Sri V. S. Patil has said. But it is not a fact that Satyagrahis who were arrested were left at a distance of 25 to 35 miles from the place where they were arrested. In one or two cases it has happened and I have admitted and informed the Union Home Minister. It is not so because all the satyagrahis who were arrested were left after some time. One more allegation was made that 17 or 18 ladies were arrested that all the 16 or 17 were released and it was only one lady who was young who was kept. That is not correct because she was the Leader of the group of Satyagrahis consisting of 17 or 18 and she was to be prosecuted and others to be released. She could not also give security or bail whatever it is. Only one lady police constable was kept in her company; no male police constable has anything to do there. So the allegations are not at all correct. They are baseless.

SRI V. S. PATIL.—Is the Government aware of the conduct of the lady constable? Is she in service?

SRI B. D. JATTI.—I do not know. If the Hon'ble Member knows her conduct, I have nothing to say. Sir, similarly in some of the Marathi papers wild allegations are made and all those cuttings are sent to the Union Minister and in turn they are sent to me and I will have to reply. Most of the informa-

tion published in those papers is baseless and incorrect.

Sir, many of the Hon'ble Members suggested that there was an increase of crimes and corruption, that there was increase in the number of heinous crimes owing to unwise policy and evil effects of the Police, and that due to inefficiency of the Police Department, detection and investigation of crimes had come down. These are the various allegations made by some of the Hon'ble Members. Just to keep the House informed, I will give figures. Wherever there is improvement, kindly admit there is improvement. Wherever there is no improvement, I am myself going to admit that there is no improvement. I will give figures for the year 1957 and 1958.

Murders in 1957	...	643
Murders in 1958	..	655

Here, Sir, there is very slight increase by 12 cases under the item 'Murders'. The increase is generally due to land dispute, sexual jealousy, enmity, etc. That is the explanation. I have to admit that there is some rise.

6-30 P.M.

SRI G. VENKATAI GOWDA.—What about the number of convictions?

SRI B. D. JATTI.—I am giving the figures under 'Detection and Conviction.' Then,

	1957	1958
Dacoity ...	122	95
Robbery ...	251	58
House breaking and thefts.	4814	3574
Ordinary thefts	8846	7221
Cattle thefts ...	995	900
Other I.P.C. cases.	6640	9287

Under the special and local laws there has been considerable improvement in the detection of cases during 1958 as compared to 1957. I will give only the figures for the two years.

	1957	1958	1958		
			Cases detected		
Police Act ...	39861	49411	Murder ...	43.9	per cent
Motor Vehicles Act.	42011	60850	Dacoity ...	66.6	,,
Gambling Act ...	1665	1830	Robbery ...	61.3	,,
Brothel Act ...	973	1879	House break-ings & thefts.	82.7	,,
Cow Slaughter Act	70	106	Ordinary thefts	76.5	,,
Arms Act ...	203	267	Cattle thefts	78.00	,,
Untouchability Offences Act.	6	24			

If the Hon'ble Members are not tired, I wish to give some information if they have no objection. I have got a statement showing population and crime for 1957 for different States in India. I am not going to give all the figures, but I will give regarding Mysore. You know the population. Total cognisable crime reported (Mysore) is 24,051.

Volume of crime (per one lakh of population) for different States is as follows

Mysore	...	124.0
Andhra Pradesh	...	123.5
Assam	...	190.4
Bihar	...	161.0
Bombay	...	222.7
Jammu and Kashmir	...	82.19
Kerala	...	90.46
Madhya Pradesh	...	247.7
Madras	...	174.5
Orissa	...	132.9
Punjab	...	118.1
Rajasthan	...	166.4
Uttar Pradesh	...	102.6
West Bengal	...	226.3

As compared to many States, our State is not bad.

Sri C. J. MUCKANNAPPA.—The conditions obtaining there are different from the conditions prevailing here. Why should you take those figures and give a comparative statement?

Sri B. D. JATTI.—I will give only tentative figures for 1958 regarding detection as Hon'ble Members wanted to know.

At least you will appreciate that the detection percentage is very good. The tentative figures which I have given include both the convicted cases and also cases pending before the Court.

I will give the percentage figures relating to cases which have been decided and which have ended in conviction, for 1958.

Murder (till now)	26.8	,,
Dacoity ...	9.2	,,
Robbery ...	15.7	,,
House break-ings and thefts	32.3	,,
Ordinary thefts	48.8	,,
Cattle thefts ...	36.3	,,

Still other cases are pending and I am sure that all the cases sent up, almost all of them, will end in conviction because I have seen the record.

I want to give some figures regarding the Belgaum Division, particularly and Gulbarga Division. Sri Pattan was making much of the activities of the Police rather than the activities of the goondas. Because I can say with courage that there is definite improvement in Belgaum and Gulbarga Divisions. I am going to show that it is correct by facts and figures. I also come from the very area from which he comes and I have got as much information as he has got. Regarding house breakings and thefts—I hope Sri Pattan will be satisfied—these are the figures:

Belgaum	...	454
Dharwar	...	452
Bijapur	...	286
North Canara	...	173
Gulbarga	...	272
Bidar	...	155
Mysore	...	404

As against several cases, the investigation made by the Police Department

(SRI B. D. JATTI)

is very good and the detection is very good and the conviction secured is very good. He made a reference to Bailhongal in Belgaum District. If you want to quote any of the cases, you have got to quote the case from Bombay. It is not possible for this Government to give all the details within the time available, but I can say there is definite improvement since about 2 to 3 years.

Sri V. S. PATIL.—My suggestion is that so far as the principles of law are concerned, they should be amended so long as there is criminal mentality there and not for the whole State.

Sri B. D. JATTI.—I made a reference to the particular area only.

A reference was mainly made by Shri B. K. Puttaramiya and some others that the money which now I am requesting to sanction for the Police Department is more, that it should be less and that it should not be more. I am going to give only some figures by which I want to show that the money which you are spending for the Police Department is less when compared to other States. This was in old Mysore to which some integrated areas have been added. You had Ramarajya; still the figure is good. Therefore there is no point in referring to the figures.

Next, I wish to say a few word regarding Prohibition because I am a man coming from Bombay where Prohibition was introduced. Even after the formation of the new Bombay State there is Prohibition in the entire Bombay State. I will have to say according to my experience because you may differ; you have got your own opinion. If at all it has benefited anybody it is the Scheduled Castes and Tribes and Backward Class people who work very hard and after the day's work when they came back with the wages every week they used to spend the entire money on drink and they used to beat their wives and children at home. Their lives were very miserable before the introduction of Prohibition and now particularly the womenfolk in those communities at least are happy, whoever might have been

responsible for the introduction of Prohibition. If Sri B. K. Puttaramiya is not going to agree still it is a matter of opinion. I also admit that there are some people who are sufficiently rich and are trying to make money one way or the other following this profession by preparing illicit liquor and it is likely they may encourage poor people who are having small wages and who are likely to be brought to book and punished and they escape themselves. This is possible.

Sri V. SRINIVAS SHETTY.—Has it not come to the notice of the Chief Minister that it is almost a cottage industry in the majority of the areas where Prohibition has been introduced in the State?

Sri B. D. JATTI.—I am not going to say that nobody is preparing illicit liquor; there are some areas where illicit liquor is being manufactured but there are some good areas where it is not prepared.

Sri V. S. PATIL.—The Chief Minister knows that near about Belgaum there are vast areas covered by the criminal tribes who have no other business and they are forced to resort to this so-called small scale industry. There must be some industry on which these people can engage themselves.

Sri B. D. JATTI.—If what you are stating is correct it is our duty to do our level best to give as many small scale industries as possible, if they are manufacturing illicit liquor for the sake of earning their livelihood.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ರಾಮಯ್ಯ.—ಹೊಸಕೋಟೆ ಯಲ್ಲಿ ನಾಡು ಬಾಂಬಿನ ವಿಚಾರವಾಗಿ ನಾನು ಹೇಳಿ ಧರ ಬಗ್ಗೆ ಏನು investigate ಮಾಡಿದಿರಿ? ಅದನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಲೇ ಇಲ್ಲ.

Sri B. D. JATTI.—Regarding that matter, the Hon'ble Member himself was responsible to a certain extent for the delay; otherwise the matter would have ended long back. He said there was going to be a compromise between the two communities. Otherwise the matter would have been investigated when he reported it to me. Let him admit that.

Sri G. VENKATAI GOWDA.—Because there was an assurance that it would be enquired into.

Sri B. D. JATTI.—He does not need an interpreter. Let him admit that.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ರಾಮಯ್ಯ.—ಹಾಗಿದ್ದರೆ ಒಂದು ವಿಚಾರ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಪ್ರಕರಣ ನಡೆದದ್ದು ಪ್ರಕೃತವಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಇನ್‌ವೆಸ್ಟಿಗೇಟು ಮಾಡಲು ಬಹಳ ಕಾಲ ಹಿಡಿಯಿತು. ಆ ವಿಚಾರ ತಮ್ಮ ಗವನಕ್ಕೆ ತಂದಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಡಿ. ಜತ್ತಿ.—ತಾವು ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ತಪ್ಪು ಎಂದು ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಬಂದು ಹೊಡೆದಾಟವಾಗಿ ಅನಾಹುತವಾಗಿದ್ದ ಕಾರಣ ಒಂದು ಸರಿಯಾದ understandingಗೆ ಬರಬಹುದು ಎಂದು ನಿರೀಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಿದ್ದೆವು. ಅಲ್ಲಿರುವ individualsಗೆ ಶಿಕ್ಷೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಇದರ ಪರಿಣಾಮ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಆಗು ವುದಿಲ್ಲ.

Sri B. K. PUTTARAMIYA.—I want some clarification. Is there any scope for the abolition of the cadre of D.S.Ps, A.S.P.s, Dy.S.P.s and substituting them by Circle Inspectors?

Sri B. D. JATTI.—As far as this is concerned, we have thought about it. For the present there is no idea of abolishing the post of D.S.P.s or Dy.S.P.s or A.S.P.s. For the entire district the D.S.P. will be in charge and for the sub-division, in the same way as we have got Assistant Commissioners, there will be Dy.S.P.s; below them there will be Police Inspectors and below them there will be Circle Officers; they will be Head Constables. This is the arrangement which works well and I hope it will continue for some time more.

Without taking much of your time I will clarify one more point, and that is regarding Bangalkot affair. Once I made a statement on the floor of this House.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಟಿ. ನೀತಾರಾಮರಾವ್.—ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದಂತೆ, illicit liquor small scale industryಯಂತಾಗಿರುವುದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಲು ಏನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಿ?

Sri B. D. JATTI.—Just as we are proposing to have Prohibition squads, similarly we are going to have one Intelligence Bureau. We will also have special Police Officers who are in the M.A.R.P who will go round different areas, meet people and that is what we have thought of. If there are any valuable suggestions we are prepared to consider and implement them.

Regarding Bagalkot affair, as I have already said some time ago, some of the

mosques were burnt; some damage was done to some of the temples also. Ultimately it has been agreed to by the Government as also by the people both Hindus and Muslims, that the masjids and temples should be reconstructed and the money that is required to be spent for it is also to be adjusted. The Municipality is going to give Rs. 5,000 and Rs. 5,000 is to be given by the public. Government will give Rs. 5,000 and if necessary one or two thousands more and the whole thing will be settled for ever and there is no friction between the Hindus and Muslims now. Everything is quite all right.

Sri C. J. MUCKANNAPPA.—You did not say anything about the huge drawals from the Contingency Fund.

Sri B. D. JATTI.—That was explained by the Finance Minister.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪಿ. ರೇವಣ್ಣನಿಧಿಪ್ಪ.—ಶ್ರೀ ಪಟ್ಟಂರವರಿಗೆ ಕೊಡುವ ವಿಷಯ ಹೇಳಲಿಲ್ಲವಲ್ಲ.

Sri B. D. JATTI.—I know Sri Pattan from Ramdurg very well. I am sure he will not be afraid of anybody. I know him not after his becoming a M.L.A. but even before that when he was in the State and when I was in my State. He has done most wonderful work and so, even if he were to make a statement now that he is afraid of certain activities, it is a thing which we are not prepared to accept.

MR. DEPUTY SPEAKER.—The question is :

“That a sum not exceeding Rs. 3,22,83,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st day of March 1960, in respect of ‘Police’.”

The motion was adopted.

MR. DEPUTY SPEAKER.—The House now adjourns and will meet again at 1 P.M. tomorrow.

The House adjourned at Seven of the Clock to meet again at One of the Clock on Tuesday, the 17th March 1959.